Aydınlık

Kuruluş yılı 1921
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ

CUMARTESİ 17 KASIM 1979
500 KURUŞ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Washington Post gazetesi muhabiri Kamboçya'yı anlatıyor

VİETNAMLILAR KAMBOÇYA'YI YAĞMALIYOR

8. sayfamızda

TRT GENEL MÜDÜRÜNÜN GÖREVDE KALACAĞI, AA GENEL MÜDÜRÜNÜN DEĞİŞTİRİLECEĞİ SÖYLENİYOR

Atama ve görevden almalar sürüyor

- AP hükümeti sekiz valiyi değiştirdi Bütün atamalar güven oylamasına kadar vekaleten yapılıyor
- Üstündağ:"Görevlerinden alınan devlet memurlarının Danıştay'a başvurmaları hakları ve görevleridir"

ANKARA (ÖZEL)

Hükümetin hemen kurulmasıyla başlayan yer değişikliği ve atamalar bütün hızıyla sürüyor. Dün de Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı Müsteşarı Yardımcısı Murat Karayalçın ve Ergun Unuran görevlerinden alındı. Murat Karayalçın DPT'deki eski görevine dönerken Ergin Unuran müşavirliğe getirildi.

Hükümet kurulduktan sonra genellikle ilk değişiklikler özel kalem müdürlükleri, basın büroları ve müsteşarlıklarda görüldü. Özellikle personel dairesi başkanları da ilk görevden alınanlar arasında bulunuyor.

Yeni göreve getirilenler vekaleten atanırken bunların güven oylamasından sonra asaleten görevlendirilecekleri öğrenildi. Şimdilik üst düzeyde atamalar yapılırken bütün bakanlıklarda alt kademe atamaları için listeler hazırlandığı, güven oylamasından sonra bütün bakanlıklarda geniş çapta

(Devamı sa. 7, sü.1'de)

DEMİREL, ECEVİT'İN ENVANTER AÇIKLAMALARINA CEVAP VERDİ:

"Etraf güllük gülistanlık da millet niye onlara oy vermedi"

- Demirel, Boğaz trafiğinin düzenleneceğini söyledi

ANKARA (ÖZEL)

AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel eski Başbakan Bülent Ecevit'in kendilerine devrettikleri ile ilgili olarak verdiği bilginin gerçeklere uymadığını söyledi.

Dün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'le yaptığı bir saat beş dakikalık görüşmeden sonra gazetecilerin sorularını cevaplayan Demirel, Ecevit'in verdiği bilgiler konusunda şunları söyledi:

"Yoğurdum kara diyen olmaz. Madem etraf bu kadar güllük gülistanlıktı da, millet niye onlara oy vermedi."

Demirel, sorunların çözülebileceğini söylerken, "Hükümet

(Devamı sa.7, sü.6'da)

SÜLEYMAN DEMİREL

Urfa'da bir kahve ile bir atölye tarandı, 7 kişi öldürüldü

- Şavşat'ta bir jandarma eri öldürüldü
- Töb-Der İstanbul şubesi eski başkanı Talip Öztürk öldürüldü

URFA (ÖZEL)

Urfa'da önceki gün bir kahvehane ile bir atölyenin yaylım ateşine tutulması sonucunda 7 kişi öldü 7 kişi de yaralandı. Genellikle Modanlı aşiretine mensup kişilerin devam ettiği kahvehane ile iplik fabrikasına yapılan silahlı saldırıların MHP'lilerce düzenlendiği

İstanbul'da Töb-Der eski İstanbul Şube Başkanı Talip Öztürk görevli olduğu okuldan evine giderken bir otomobilden açılan ateş sonucu öldürüldü. Son günlerde sürekli cinayetlerin işlendiği Zeytinburnu'nda dün de bir ayakkabıcı öldürüldü, bir genç ağır yaralandı.

Şavşat'ta önceki gece devriye gezen jandarmalara açılan ateş sonucunda bir jandarma eri hayatını kaybetti

HABERİ 5. SAYFADA

Sendikacılar TİSK'in demecine tepki gösterdi

Tes-İş Genel Başkanı

Erçelik: TİSK'in talepleri sendikacılığı yok etmekdemektir

- Genel-Iş Başkan Vekili Andaç, "Işci sınıfı bu taleplerin gerçekleşmesine izin vermez" dedi
- Şevket Yılmaz:"Eğer uçak biletlerini aldılarsa, kalkışırlar böyle bir şeye"

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye İşverenler Sendikasının (TİSK) önceki gün yayınladığı bir bildiri ile çeşitli özgürlüklerin kısıtlanmasını, memurlara grevli sendika toplusözleşme hakkı tanınmamasını, siyasi ve genel grevlerin engellenmesini, 141, 142 ve 163. maddelerin uygulanmasını istemesi sendikalar tarafından tepkiyle karşılandı.

Çeşitli sendikaların yöneticileri bu konudaki sorularımızı şöyle cevapladılar:

TES–İŞ GENEL BAŞKANI ORHAN ERÇELİK:

"TİSK'in öne sürdüğü talepler, Türkiye'de sendikal hayatı ve sendikacılığı budamaya, hatta yoketmeye yönelik, kesinlikle kabul edilemeyecek isteklerdir. Biz bugün çalışma hayatına ilişkin birçok yeni düzenlemeler gerektiğine inanıyoruz. Ama demokrasinin özüne do-

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Başbakanlık ayakkabı boyacılığına atanan Mustafa Usta, "Her iktidar kendi kadrosu ile çalışır" dedi

ANKARA (THA)

İki yıldan bu yana Başbakanlık binasının bodrum katında, Başbakanlık ayakkabı boyacısı olarak görev yapan Haydar Yılmaz, Ray Sigorta Genel Müdürlüğü ayakkabı boyacılığına atanarak, yerine 2. MC döneminde Başbakanlıkta ayakkabı boyacılığı yapan Mustafa Usta getirildi.

(Devamı sa. 7, sü.10'da)

CHP, muhalefet stratejisini saptıyor

ANKARA (ÖZEL)

CHP Genel Yönetim Kurulu bu sabah toplanarak ana muhalefet partisi olarak CHP'nin izleyeceği stratejiyi belirliyor.

Genel Başkan Ecevit'in de katılacağı toplantıda AP'nin getirmeyi düşündüğü bazı yasalara karşı takınılacak tutum, bunlardan hangilerinin desteklenebileceği, getirilecek ekonomik önlemler karşısında tutulacak yol gibi konular görüşülecek.

CHP'nin, özgürlüklere sınırlama getirmemek kaydıyla anarşi konusundaki bazı önlemleri destekleyeceği, Genel Başkan Ecevit'in Başbakan Demirel'le yaptığı görüşmede bu konuyu açıkça söylediği bildiriliyor.

Öte yandan, CHP Genel Yönetim Kurulunda, kendisini "sol kanat" olarak adlandıran grubun önceki gün yaptığı açıklama karşısında takınılacak tavrın da görüşülmesi bekleniyor. Genel Yönetime yakın bazı kaynaklar, 34 parlamenter adına açıklama yapan İzmir Milletvekili Ferhat Aslantaş'ın Parti Disiplin Kuruluna verileceğini öne sürüyorlar. Buna karşılık, bir Genel Sekreter Yardımcısı bu konunun henüz ele alınmadığını, buna Genel Yönetim Kurulunun yetkili olduğunu söyledi.

İstanbul'un her semti rüzgarın değişen yönüne göre boğucu dumandan nasibini alıyor

Kazada hayatlarını yitiren gemi personelinden ikisinin cesedi Zeytinburnu sahilinde bulundu. (Fotoğraflar: AYDINLIK)

Gemiden yayılan duman İstanbul'un üzerine çöktü

İSTANBUL (ÖZEL)

Kadıköy önlerinde meydana gelen kaza sonucu Romen Gemisinde başlayan ve İstanbullulara korkulu anlar yaşatan yangın azalmadan devam ediyor.

Yangın söndürme römorklarının gemi çevresine sürekli kimyevi madde sıkmaları sonucunda yangın kontrol altına alındı. Gemideki ham petrolün tamamen yanmasının ise günler alacağı belirtiliyor.

Bu arada gemiden yayılan duman rüzgarın da etkisiyle şehrin üzerine yayıldı. Denizden dün toplanan cesetlerle birlikte bulunan toplam ceset sayısı 11'e yükseldi.

GENİŞ HABER 8. SAYFADA

Yuannidis: "Türkiye, Kıbrıs'ı bir vilayeti yapmak istiyor"

- Rolandis: "Türkiye BM yasalarını çiğnemiştir"

ERDOĞAN ÖZBALIKÇI (LEFKOŞE)

Toplumlararası görüşmelerdeki Rum görüşmeci Yuannidis BM Özel Siyasi Komitesinde perşembe gecesi yaptığı konuşmada Rum tarafının görüşlerini açıkladı.

Yuannidis, Türk ordularının adadaki varlığının Kıbrıs sorununa mantıki ve barışçı bir çözüm bulunmasını engellediğini söyledi.

İşgal altındaki Kıbrıs Rumlarının korku ve zor şartlar altında yaşadıklarını söyleyen Yuannidis, Türkiye'nin diplomatik bir şekilde adanın nüfus yapısını değiştirmeyi amaçladığını kaydetti. Türkiye'nin Kıbrıs üzerindeki emelleri konusunu işleyen Yuannidis, Türkiye'nin her geçen gün Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını, egemenliğini, toprak bütünlüğünü yok etme yolunda adımlar attığını, amacının işgal altındaki Kıbrıs'ı Türkiye'nin bir vilayeti yapmak olduğunu söyledi. Denktaş'ın bağımsızlık tehditlerine de değinen Yuannidis, bunların Kıbrıs Türk liderlerine, Türkiye tarafından empoze edildiğini savundu.

Türk tarafının, Kıbrıs sorununda anlamlı, özlü görüşmelerden kaçınmasının somut bir örne-

(Devamı sa. 7, sü.5'de)

Yay-Kur bütünleme ve tek ders sınavları Ankara'da yapılıyor

- Ülkenin dört bir yanından yüzlerce öğrenci Ankara'ya gidiyor

GENÇLİK SERVİSİ

Yay-Kur Açık Yüksek Öğretime kayıtlı öğrencilerin bütünleme ve uygulamalı sınavları bugün ve yarın Ankara'da yapılıyor.

Milli Eğitim Bakanlığından yapılan açıklamaya göre Yay-Kur Açık Yüksek okula kayıtlı ve tek dersten başarısız olan öğrenciler yarın Ankara Yapı Meslek Lisesinde bütünleme sınavlarına girecekler.

Geçmiş yıllarda Yay-Kur sınavları ülkenin birçok ilinde yapılırdı. Bu yıldan itibaren ise sınavlar sadece Ankara'da yapılmaya başlandı. Bu yılın ağustos ve ekim aylarında ülkenin dört bir yanından binlerce öğrenci Ankara'ya akın etti. Öğrenciler, parasal zorluklarla karşılaştılar. Ayrıca bilindiği gibi ulaşım ve Ankara'da kalacak yer konusu da önemli bir sorun oldu. Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri ise "Sınavlara girebilen girer, giremeyenler sınıfta kalır" diyorlardı. Nitekim Ankara'da bu güç koşullar altında yapılan sınav sonuçlarına göre bir bölümde binlerce öğrenci için başarı oranı sadece yüzde 3'dü.

Kendileriyle görüştüğümüz öğrenciler sınavların tüm illerde yapılmasını talep ediyorlar.

"ATATÜRK'ÜN BUGÜNKÜ ÖNEMİ" PANELİNİN TAM METNİNİ YAYINLIYORUZ

KONUŞMACILAR
- Doğu Perinçek
- Prof.Dr. Turan Güneş
- Doç.Dr.Emre Kongar

2. sayfamızda

Tahran-Washington gerginliği şiddetleniyor

İran Dışişleri Bakanı: "Petrolü dolar karşılığı satmayacağız"

Yeni İran hükümeti açıklandı

- Başbakan henüz belli olmadı

TAHRAN(AP–AA)

Geçtiğimiz hafta istifa eden Başbakan Bazergan hükümetinin yerini alacak olan yeni Bakanlar Kurulu açıklandı.

Açıklanan Bakanlar Kurulu listesinde, Başbakan henüz belirlenemedi.

Yeni Bakanlar Kurulunun bazı üyeleri şu isimlerden oluşuyor:

- İçişleri: Haşemi Bafsanjai
- Dışişleri ve Ekonomi: Beni Sadr
- Savunma: Mustafa Çamran
- Petrol: Ali Ekber Muinfar
- Devlet Bakanı: Darius Foruhar

- *Batı basını son olayların Moskova'yı güçlendirdiğini yazıyor*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

"Tahran-Washington arasında çıkmaz"

Ajanslar, radyolar, televizyon ve gazeteler ABD Büyükleçiliğinin işgali ve 98 kişinin rehin alınması olayı ile başlayan gerginliğin boyutlarını bu başlıkla veriyor.

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Özgürlük tartışması

Oral Çalışlar

Demirel'in özgürlüklere yönelik tedbirleri açıklamasından sonra, bazı çevreler demokratik hakları kısıtlamanın gerekli olduğu üzerinde propagandaya başladılar. Nazlı Ilıcak'ın Tercüman gazetesindeki yazısını, Türkiye İşverenler Sendikasının aynı doğrultudaki açıklaması izledi. Ilıcak, "Özgürlükleri genişleterek anarşiyi önleme fikrinin iflas ettiği" ni de iddia etti.

Dünyada halkın demokratik hakları her zaman tartışma konusu olmuştur. Bir kesim, özgürlükleri her zaman tehlike olarak görmüştür. Bu nedenle düşünce ve eyleme kilit vurmak isteyenlerle, kitleler arasında yüzyıllara dayanan bir mücadele sürmektedir.

Demokrasi ve devlet zorbalığı arasın-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Yazı İşleri Müdürümüzün de katıldığı Kamboçya Konferansı İsveç'te başlıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Yazı İşleri Müdürümüz Mehmet Ataberk bugün Stockholm'de başlayan Uluslararası Kamboçya Konferansına katılmak üzere İsveç'e gitti. Konferans iki gün sürecek.

Han Suyin, Jan Myrdal gibi ünlü yazarların katıldığı Uluslararası Kamboçya Konferansında, Kamboçya'nın milli bağımsızlığı ve egemenliği ve Kamboçya halkının kendi kaderini tayin etmesi gibi konular ele alınacak. Konferansın ilk gününde Vietnam işgalinin etkileri üstünde durulacak. İkinci gün ise "Kamboçya ve Uluslara-

(Devamı sa. 7, sü.4'de)

Fazla mesai yaparak aldığımız 3100 lirayı işçilerin gazetesi, yoksulların sesi Aydınlık'a veriyoruz

Biz, Süleymaniye'de çalışan bir grup işçi olarak, yaptığımız fazla mesailerden elde ettiğimiz 3100 TL'yi AYDINLIK'ı destekleme kampanyası için veriyoruz.

Geçenlerde bir arkadaşımız bize Aydınlık'ın açtığı "Daha Güçlü, Daha Güncel Aydınlık" kampanyasını anlattı. Bunun üzerine bütün atölyede bunu tartıştık.

Bizler Türkiye'de özellikle de İstanbul'daki binlerce, yüzbinlerce küçük atölye işçisi gibi asgari ücretle çalışan işçileriz. Yani para bakımından imkanlarımız oldukça kıt. Ama düşününce, herkesin, ezilenlerin gazetesi, yoksulların sesi Aydınlık için yapacağı bir yardım olacağını gördük. Bunun üzerine bir arkadaşımızın "fazla mesai" önerisine katıldık ve bir gecelik fazla mesaiden aldığımız paradan 3100 lirayı Aydınlık kampanyasına verdik. Bu 3100 lira için 9 arkadaşımız çalıştı, yani Aydınlık için 9 arkadaş çalıştık. Bu çalışmamızın ürününü gazetemize destek olarak veriyoruz.

Devrimci selamlarımızla.

Süleymaniye'den
Bir Grup İşçi

35 yaşındaki Makbule Abla çeyizinden kalanları Aydınlık'a verdi

"Devrimci olduğu için veriyorum" diyor. "Bu yaşıma kadar sakladım. Fakat bugün Aydınlık'ın gelişmesi için seve seve veriyorum" diyor.

"Okumam yok, yazmam yok, silahım yok. Ama taşla da olsa, toprakla da olsa, elimizde ne varsa, onunla bu mücadeleyi destekleyeceğim."

"Günlük gazete olmalı, fikirlerimiz her yere yayılmalı, herkes bizi tanımalı ki güçlenelim" diyor.

Yeni Adalet Bakanı Ömer Ucuzal'a

Irmağan İnar

Size, her hareketinizi, her gelişiminizi, her kararınızı dikkatle izleyecek olan bir kitle adına hitabediyorum. Tutuklular, mahkumlar yakınları ve gardiyanlar. Sayı bakımından hiç de küçümsenmeyecek bir kitle. Üstelik duyarlı mı duyarlı.

Tutuklulara, mahkumlara ve onların yakınlarına, severek, onları topluma yeniden kazandırmak, hatta çektikleri acılardan sonra mutlu bir yaşam kurabilmelerini sağlamak amacıyla yaklaşabilecek misiniz? Yoksa, sizden önce birçok bakanın yaptığı gibi, "suç işlemeseydi de hapse düşmeseydi", anlayışıyla ne halleri varsa görsünler diye bırakacak mısınız? İzleyeceğiz.

Cumhuriyet tarihinde daha hiç bir Adalet Bakanı, mahkumdan yana olmadı.

Hiçbiri cezaevindeki kalabalığın, pisliğin, gıdasızlığın, bakımsızlığın, susuzluğun önünü alamadı.

Hiçbiri cezaevinde kumarı, esrarı, silahı engelleyemedi.

Hiçbiri, cezaevi yönetiminin mahkuma şefkatle muamele etmesini sağlayamadı.

Hiçbiri cezaevinde sömürüyü, dayağı, işkenceyi, sürgünü sona erdiremedi.

Hiçbiri mahkuma, tahliyeden sonra yaşam olanakları sağlayamadı.

Hiçbiri cezaevini yeni suçlular üreten zalim bir mekanizma olmaktan kurtaramadı.

Hiçbiri gardiyanları onurlu memurlar gibi görüp, onlara normal çalışma saatleri, hafta sonu, bayram tatilleri sağlayamadı.

Hiçbiri gardiyanları zalim yöneticilere kulluk etmekten alıkoyamadı.

Eli kolu bağlı insanlara zulüm etmek kolaydır. Cezaevlerinde yöneticiler bu kolay yolu seçmekte, mahkumları insan olarak değerlendirmek yerine onları ezerek, horlayarak, sorunsuz yaşama yolunu seçmekte, bir bölümü de mahkumun, bu en ezilmiş kesimin sırtından yükünü tutma yolunu bulmaktadır.

Biz Tutuklu ve Mahkumlarla Dayanışma Derneği olarak, bakanlığa adımınızı attığınız ilk günlerde, çoğunluğu yoksulluktan, işsizlikten, topraksızlıktan, cahillikten cezaevine düşmüş mahkum kitlesi adına size sesleniyoruz:

Mahkum insandır. Her insan gibi insanca muameleye layıktır. Suç işlediyse, kabahat çoğu kez kendinde değil, onu suça iten toplumsal düzendedir. Mahkumun topluma kazandırılması, yasalarımızın kabul ettiği ilkedir. Bu ilkenin uygulanabilmesi için başta Adalet Bakanı olmak üzere, cezaevleriyle ilgili bütün görevlilerin mahkumdan yana olması gerekir.

Mahkuma zulmeden onu aşağılayan, onun hakkını yiyen, ona eziyet eden yöneticilerin varlıklarını sürdürmesine izin vermemek mahkumdan yana olmanın birinci şartıdır.

Zindancı zihniyete son vermek, cezaevinde birçok sorunu çözmeye yarıyacaktır.

AÇIK OTURUM 1

KONU: "Atatürk'ün Bugünkü Önemi"

YÖNETEN: Nuri Çolakoğlu

KONUŞMACILAR:

Doğu Perinçek (TİKP Genel Başkanı)

Prof.Dr.Turan Güneş (CHP Milletvekili)

Doç.Dr.Emre Kongar (Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi)

DOĞU PERİNÇEK

PROF. DR. TURAN GÜNEŞ

DOÇ. DR. EMRE KONGAR

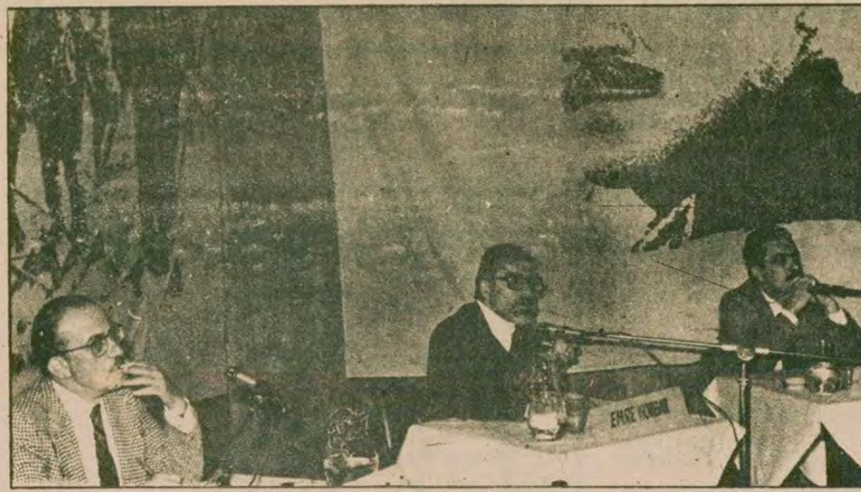
Kongar: "Mustafa Kemal 600 yıllık bir iktidarın kaynağını değiştirdi"

Atatürk'ün 41. ölüm yıldönümü nedeniyle Ankara Halk Tiyatrosu Kültür Merkezinde, "Atatürk'ün Bugünkü Önemi" konulu bir açık oturum düzenlendi. Arkadaşımız Nuri Çolakoğlu'nun yönettiği, konuşmacı olarak Doğu Perinçek, Turan Güneş ve Emre Kongar'ın katıldıkları bu açık oturumda ortaya konulan görüşleri yayınlıyoruz. Ancak ye.imizin darlığı nedeniyle bazı bölümlerde kısaltmalar yapmak zorunda kalacağız.

N. ÇOLAKOĞLU

Sayın konuklarımız,

Cumhuriyetimizin kurucusu, Kurtuluş Savaşımızın önderi, Mustafa Kemal Atatürk, ölümünün 41. yıldönümünde Türkiye'de hâlâ tartışılmakta. Bazı kişiler Mustafa Kemal'in getirdiği görüşleri, yaptığı işleri toptan yadsıyor. Bazıları Kurtuluş Savaşımızı reddediyor ve bunun bir Türk-Yunan savaşından ibaret olduğunu savunuyorlar. Buna karşılık bazıları da Atatürk'ü, bütün hayatından mücadelesinden, , düşüncelerinden kopartarak onu bir süs, bir heykel, bir büst haline getiren ve gardrop Atatürkçülüğü olarak adlandırılan bir görüşle yaklaşıyorlar. Bugün Atatürk, Türkiye'deki halkın sorunlarına, mücadelesine, hayatına nasıl ışık tutmaktadır? Bugün Türkiye'de Atatürk'ün yeri nedir? Ve nasıl ele alınması gerekir? Bu konuda izin verirseniz ilk sözü sayın Kongar'a vermek istiyorum.

Emre Kongar diyor ki...

Teşekkür ederim. Böyle bir oturumu düzenlediğiniz için ve bu oturuma beni de çağırdığınız için çok teşekkür ederim. Şöyle dinleyicilere bakıyorum, yaş bakımından pek farklı değiliz herhalde, biraz daha yaşlı, biraz daha genç ama, bu 10 Kasımlar hep ahu vahlarla geçmişti, biz hep böyle büyümüştük. Şimdi Türk siyasal yaşamının özellikle son günlerde çok renkli, canlı ve dinamik kişilerinden oluşan iki konuşmacıyla birlikte olmak gerçekten benim için sevinç verici, öyle sanıyorum ki, dinleyiciler de aynı sevinci paylaşıyorlar. Doğrusu neler diyeceksiniz, ben de büyük bir merakla bekliyorum.

Atatürkçülüğün zaman ve mekan boyutu

Atatürk'ün bugünkü durumunu değerlendirebilmek için, önce Atatürk'ün ne olduğu konusunda açık seçik bir yargıya varmak lazım. Çünkü, bütün önemli ulusal liderlerin başına gelen felaket, Atatürk'ün de başına gelmiştir. Din temelinde Atatürk'e tepki gösteren kesim hariç, hemen herkes Atatürkçü olmuştur. Bu bir düşünürün, bir devlet büyüğünün, bir ülke kurucusunun belki kaçınılmaz kaderidir. Ama başına da gelebilecek en büyük felaketlerden birisidir. Daha açık söyleyeyim: Açıkça, biz Atatürk devrimlerine karşı çıkıyoruz diyen çok küçük bir grup vardır. Bunun dışında birbirleriyle kanlı bıçaklı olan sınıflar, gruplar, ideolojiler, hepsi Atatürk'e sahip çıkma durumundadırlar. Bu da Atatürk'ün başına gelebilecek felaketlerden en büyüğü; çünkü, bu çerçevede Atatürk yok oluyor. Atatürk bir anlamda eritilmiştir; yok edilmiştir toplumda. Ve bunun birtakım sorumluları vardır! Bu sorumluların başında, Atatürkçülük adına, toplumu geriye götürmek isteyenler gelmektedir. Bunlar çok önemli ölçüde siyasal olarak da güçlü kişilerden oluşmuştur ülkede uzun süre. Ve Atatürkçülük, bu kişilerin, bu yaklaşımın elinde, ne yazık ki gerilemiştir. Biraz daha açmak istiyorum, çünkü Atatürk'ün ne olduğuna bakarken, önce ne olmadığını da görmek lazımdır. Bu tür Atatürkçülere de çok iyi bakmak lazım. Şimdi arkadaşlar, hepiniz biliyorsunuz, her düşünce akımı, Marksçılık olsun, İslamcılık olsun, Atatürkçülük olsun ancak belli zaman ve belli mekan boyutlarında anlamlıdır. Yani belli bir toplumda ve belli bir zamanda anlam kazanır. İslamlık 6. ve 7. yüzyılda Arap yarımadasında çıkmıştır, çok anlamlıdır, Marksizm, 19. yüzyıl Batı Avrupa'sının bir ürünüdür. Atatürk de 1920 Anadolu'sunun bir ürünüdür. Yani zaman ve mekan boyutunu getirdiğimiz zaman, İslamcılığın doruğunu, kaynağını 7. yüzyılda başlangıç olarak Arap yarımadasında görüyoruz. Marksçılığı 19. yüzyılda Batı Avrupa'da görüyoruz. Atatürkçülüğü de 1920'lerde başlayan ve 30'larda doruğuna ulaşan bir eylem olarak görüyoruz. Şimdi zaman ve mekan boyutunu sabit tutarak, bu ideolojileri başka bir zamana, başka bir mekâna taşımak, (hele bu zaman ileri bir zamansa) sosyolojik olarak ve tarihsel olarak gericiliktir arkadaşlar. Çok açık söylüyorum, çok açık koyuyorum, şimdi birazdan ne olduğunu da anlatmaya çalışacağım. 1980'ler Türkiye'sinde 1920'lerin, 1930'ların Atatürkçülüğünü, o anda yapılanlar, o anda Anadolu'da yapılanlar olarak savunmak gericiliktir; aynen Marks'ın kendi hayatında Batı Avrupa'da, 19. yüzyılda yapılanları 1980'de Türkiye'de savunmak gericiliktir; aynen 7. yüzyılda, devr-i saadette Arabistan yarımadasında olanları, olayları bugün Türkiye'ye taşımak istemek gericiliktir. Yani zaman ve mekan boyutu çok önemli. Bu boyutları kaçırdığınız zaman fikirleri kaçırıyorsunuz.. Maalesef Türkiye'de Atatürkçülük çok uzun süre, gerici eylemlerin bir kalkanı olarak kullanılmıştır. Hatırlayalım, Atatürk'ü koruma kanunu çıkartılması tarihi 1950'den sonradır. Türkçe ezanın Arapçaya çevrildiği, imam hatip okullarının açıldığı sıralardır... Şimdi neydi Atatürk? Atatürk herkesin sahip çıktığı, bu yüzden fikirleri iyice karmakarışık hale gelmiş bir lider, bir önder görünümünde. Gerçekten doğrultusu neydi? Şimdi Atatürk devriminin niteliğine baktığımızda, dünyadaki çok büyük iki devrimle karşılaştırmalı olarak söylesek, düşünsek, bu niteliği daha iyi görebiliriz. Biri Fransız devrimi, biri Rus Devrimi, Sovyet Devrimi. Fransız Devrimine bakıldığı zaman, bu devrimin arkasında yükselen çok güçlü bir sınıfı görüyoruz. Burjuvaziyi görüyoruz. Fransız devriminde gördüğümüz bu yükselen yeni burjuvaziyi, yeni bir sınıfın gücünü, Atatürk'ün arkasında görmüyoruz. Yahut Sovyet Devriminde gördüğümüz, çok güçlü bir partiyi, Bolşevik Partisini, ve onun dayanacağı bir işçi kitlesini, yeni gelişen bir sınıf olarak yine görmüyoruz. Atatürk, yani Mustafa Kemal Paşa, gelişen yani varlığını ispat eden bir sınıfın lideri olarak çıkmadı. Çok önemli bir farktır bu arkadaşlar. Tam tersine, Mustafa Kemal Atatürk, siyasal olarak iktidara el koyduktan sonra, böyle bir sınıfı yaratmak üzere çalışmalara girdi ve yarattı. Yani bir anlamda Mustafa Kemal Atatürk, toplumsal ve ekonomik gelişmelerin bir yönü değildir. Kendisi böyle gelişmelerin başlatıcısıdır. Kısa dönem için söylüyorum. Nereden çıktı o zaman? Neydi? Yeni bir sınıfın yükselmesi, yeni bir sınıfın ortaya çıkışı yoktu ve Mustafa Kemal böyle bir sınıfın lideri değildi de nasıl yeni bir toplum kurdu, 600 yıllık bir imparatorluğun üstüne?

> "1980'ler Türkiye'sinde 1920'lerin, 1930'ların Atatürkçülüğünü o anda yapılanlar, o anda Anadolu'da yapılanlar olarak savunmak gericiliktir"

> "Din temelinde Atatürk'e tepki gösteren kesim hariç, hemen herkes Atatürkçü olmuştur"

Padişahlığa karşı cumhurbaşkanlığı

Şimdi köken olarak baktığımızda, Atatürk ihtilaline, bunun toplumsal ve ekonomik kökenli değil, siyasi ve ideolojik kökenli olduğunu görüyoruz. Yani yeni gelişen ve çığ gibi gelişen ama, evet işte o zamanlar İzmir'de ithalatçılar ve ihracatçılar, bilmem levantenler birleşip bilmem hangi örgütü kurmuşlardı. Tamam kurmuşlardı, ama o, o çığ gibi, önünde hiçbirşey dayanmayacak durumdaki, değişme ve gelişme o sırada Türkiye'de yoktu. O zaman öyle bir şey yok. Var, o zaman bir takım küçük tomurcuklar, tohumlar var, ama Fransız ihtilalindeki, Rus ihtilalindeki olay yok. Nereden çıktı politik, siyasal ve ideolojik bir ihtilal; Mustafa Kemal Atatürk'ün ihtilali? Siyasal olarak ne yaptı bir defa bunu koyalım. Siyasal olarak en önemli olay, bugün bizi burada konuşturan olay 600 yıllık bir imparatorluğun siyasal iktidarının kaynağını değiştirdi arkadaşlar. Atatürk'ün devriminin siyasal anlamı iktidarın kaynağını değiştirdi. Nereden geliyordu Osmanlılarda bu kaynak? Dinden ve gelenekten geliyordu. Yani halife sultan, yahut bizim padişah dediğimiz kişi, gücünü tanrıdan alıyordu teorik olarak; pratik olarak da gelenekten alıyordu. Ve toplumdan kopuk bir iktidarı, devşirme sisteminin niteliğini herkes biliyordu. Bu iktidarı Mustafa Kemal aldı. Kendisine padişah ol diyenlere karşı, padişahlıktan farklı olmayan bir şey koydu, Cumhurreisi oldu. Ama pratikte pek farklı olmayan bu tutumu, teoride çok farklıydı. Çünkü siyasal iktidarın kaynağını halka, ulusa dayadı. Birdenbire, gökten inen tanrı vergisi olan siyasal iktidarın kaynağını, dine ve geleneklere dayalı iktidarın kaynağını aldı. Ben dedi burada ulusumun, halkımın temsilcisi olarak oturuyorum dedi. Aslında bu tabii ki teoride böyleydi. Pratikte neyle oturuyordu orada. Süngüsünün, bileğinin gücüyle oturuyordu. İşte kesti, astı, sürdü kendisi geldi oturdu. Ama ne adına oturdu? Tanrı adına oturmadı. Ulus adına oturdu, halk adına oturdu. İşte bugünkü siyasal yaşamımızın temelinde bu kuramsal değişme yatmaktadır arkadaşlar. Laiklik budur. Laiklik herkesin zannettiği gibi din düşmanlığıyla, Atatürk'ün hacıları, hocaları sevmemesiyle ilgili bir olay değildi. Üstelik çok da sevdiğini biliyoruz. İşte o Dürrizade nin fetvasına karşı yüz küsur hocayı toplayıp fetva falan verdiriyor. Kullanıyor üstelik. Laiklik demin söylediğim, iktidarın niteliğinin değişmesinden dolayı önemliydi. Laikliğin anlamı budur.

DEVAM EDECEK

Bir patlama... Bin rivayet...

Birkaç gündür tası-tarağı toplayıp İstanbul'a taşındık.

İstanbul'daki kiracılığımızın henüz dördüncü günü -sabaha karşı- şiddetli bir patlamayla sarsılıp, uyandık.

Önce bir patlama, sonra ardarda birkaç patlama...

Sabahın köründe sokaklara fırladık.

"Nedir, ne oluyoruz?" diye sağa sola sormaya başladık.

Hayli de enteresan rivayetlerle karşılaştık.

Bir rivayete göre, Selimiye Askeri Kışlası havaya uçurulmuş...

Diğer bir rivayete göre de, askeri cephanelikler teker teker bombalanıyormuş...

Hem canım, Celal Bayar sürekli demiyormuymuş:

"Türkiye'ye bu kış komünizm gelecek..." diye.

İşte Celal Bayar'ın geçen kış ülkeye teşrifini beklediği komünizm, tıpkı trenler gibi rötar yaparak bu kış geliyormuş...

Gelirken de işte böyle sinyal veriyormuş...

Kimbilir hangi muzip vatandaş oturmuş, bu rivayetleri uydurmuş?

Onun uydurduğu rivayetler de sabah oluncaya, işin aslı anlaşılıncaya kadar kulaktan kulağa dolaşmış durmuş.

Seni gidi muzip vatandaş seni...

Ortaya asılsız rivayetler salar, sonra da karşıya geçip keyifli keyifli gülersin değil mi?

••••••••••

Biri Yunan, diğeri Romen bandıralı iki tankerin Boğaz'da çarpışması, İstanbullulara korkulu dakikalar yaşattı.

Tankerlerden Romen bandıralı olanının patlamalarla karışık yanması yukarıdaki rivayetlere yolaçtı.

Tabii işin aslı daha sonra anlaşıldı.

Haydiii ..bu sefer de bir başka rivayet ortalıkta dolaşmaya başladı.

Romen tankerine, Yunan tankeri çarpmamış mıydı?

Öyleyse Yunanlılar bu işi kasten yapmışlardı.

Gayeleri İstanbul'u cayır cayır yakmaktı.

Zaten Yunanlıların öteden beri İstanbul'da gözleri vardı.

Kendilerine yar olmayan bu şehri, Türklere de yar etmek istemiyorlardı.

Gördünüz mü bakın, boğazdaki bir deniz kazası "Komünizm" ve "Yunan düşmanlığı" üzerine ne rivayetler yarattı.

Bilmem bu rivayetlere gülmek mi lazım, yoksa ağlamak mı?

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Saldırı- Eski dilde hayat. 2) Seyircilerle çevrili alan içinde oynanan geleneksel bir oyunumuz- Bir sindirim organımız. 3) Balık avlamak için kullanılan bir alet-Eski dilde ilgi. 4) Tiyatro ve sinemada oyuncuların görevi- Gösteri ya da tiyatro için yapılmış yuvarlak alan. 5) Utanma duygusu, haya-Posa, fazlalık-Bir erkek adı. 6) Hareket etmemizi sağlayan organımız-Bir şeyi doğru ve uygunbulmak. 7) Düz-İnce, ipekli kumaş-Bahçeleri süslemek için kullanılan küçük bir ot çeşidi 8)Duvarları sağlamlaştırmak için kullanılır-Rüzgar-Bir peygamber.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Belli uzunlukta kesilmiş, düzgün ağaç parçası. 2) Namus, haya- Doktor. 3) Mercanların birleşmesiyle oluşan daire şeklindeki adacık-Tez. 4) Tersi çoğul eki-Eski dilde olumsuzluk eki. 5) Gazete basımında kullanılan matbaa makinası. 6) Önemli bir gelişmeyi ya da tehlikeyi önceden haber verme-Bir ünlem. 7) İşe yatkın, becerikli-çeşitli renklerde kareli kumaş. 8)Ekmeğin Kürtçedeki karşılığı. 9) Sulu, cıvık hamur. 10) Bir erkek ismi. 11) Bitkilerin toprakla bağıntılarını sağlayan kısımları-Cehennem. 12) Türk Tabibler Odası Başkanının soyadı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	P	İ	Ş	E	K	A	R	■	M	A	L	A
2	A	C	E	M	A	Ş	İ	R	A	N	■	T
3	Z	A	R	■	V	İ	L	A	Y	E	T	■
4	İ	Z	A	T	■	R	■	S	O	M	■	K
5	B	E	R	E	K	E	T	■	N	İ	Y	E
6	E	T	E	K	■	T	A	Z	E	■	E	T
7	N	■	■	E	Ş	■	V	İ	Z	İ	T	E
8	T	E	B	L	İ	G	A	T	■	S	İ	N

BOLİVYA'DA ASKERİ DİKTATÖRLÜK İFLAS ETTİ!

Başkent La Paz. Halk 16 gün boyunca diktatörlüğün baskılarına karşı mücadele etti.

Bolivya Diktatörü Natusch istifa etmek zorunda kaldı

Bolivyalı maden işçileri 1 Kasım günü başlattıkları grevle diktatörlüğün geri çekilmesinde önemli bir rol oynadılar.

● *Ordu çevreleri Natusch'u istifaya zorluyordu*

● *Yeni seçimler ve ulusal birlik hükümeti bekleniyor*

●

LA PAZ (AP-AA)

Bolivya'nın ''İstenmeyen adamı'', darbeci Albay Alberto Natusch' dün yaptığı bir açıklamada istifa ettiğini bildirdi. 1 Kasım günü kanlı bir darbe ile eski Devlet Başkanı Guevera'yı deviren ve iş başına gelen Natusch Bolivya'daki tüm siyasal ve toplumsal güçleri karşısına almıştı.

İktidarda kaldığı 16 gün içinde 400'den fazla insanın ölmesine, 2 bine yakın insanın yaralanmasına yolaçan diktatör Natusch'un, ordu çevrelerinden gelen baskı karşısında istifa etmek zorunda kaldığı bildiriliyor. Natusch'un, istifasını gazetecilere duyuran Savunma Bakanı General Oscar Larra, yakında seçimlerin yapılacağını belirterek şöyle dedi: ''Albay Natusch'un istifası ile ülkedeki bunalıma çare bulunmasını engelleyen sorunlar ortadan kalkmıştır.''

La Paz'daki diplomatik çevreler, Natusch'un istifasına neden olan olayların başında, bazı ordu birliklerinin diktatörlük yönetimine karşı ayaklanmasını gösteriyor.

Başkenti denetim altında tutan bir askeri birliğin önceki gün El Alto havaalanını kuşattığını söyleyen bir diplomat, aynı anda Natusch'un bulunduğu Devlet Başkanlığı Sarayında o gün önlemler altında olduğunu söyledi.

Natusch'un Devlet Başkanlığından ayrılmasından sonra Parlamentonun seçim yapması ya da bir Ulusal Birlik hükümetinin kurulması bekleniyor.

Bir diktatörün 16 günü...

DIŞ HABERLER SERVİSİ

1 Kasım 1979-16 Kasım 1979: İşte bir diktatörün hayatı. 15 günlük ajans haberlerini, gazeteleri, radyo bültenlerini yanyana koyup bakınca, Bolivya'nın 189. darbecisinin 16 günlük macerasını görüyoruz:

1 KASIM: KANLI DARBE

Edward Guevera yönetimi 15 yıldan bu yana seçimle işbaşına gelmiş tek yönetim. Ama 1 Kasımda bir kanlı darbe ile devriliyor. La Paz'dan çatışma haberleri geliyor.

2 KASIM: SANSÜR VE PARLAMENTO'NUN FESHİ

La Paz'dan gelen haberler Natusch'un künyesini anlatıyor. Tutuklamalar başlamış, basın üzerine sansür konmuş. Ülkenin yasal organlarından parlamento feshedilmiş. Çatışma haberleri sürüyor. 300 ölü, 700 yaralı...

2 KASIM: ORDU BÖLÜNÜYOR

Devrik Başkanın çağrısı üzerine birçok ordu birliği diktatör Natusch'a karşı cephe almaya başlıyor. "Darbeden sonra ordu bölündü' başlığını kullanıyor gazeteler.

4 KASIM: UÇAKLAR VE TANKLAR HALKIN ÜZERİNE ATEŞ AÇIYOR

Darbenin 3. gününde Bolivya kan ağlıyor. İşçilerin tümü grevde. Natusch halkın ve grevcilerin üzerine uçaklar ve tanklarla ateş açtırıyor.

5 KASIM: LA PAZ'IN DIŞ DÜNYA İLE İLİŞKİSİ KESİLİYOR

AFP ve UPI büroları kapatılmış. Yabancı gazetecilerin bazıları tutuklanmış. Çatışmalar sürüyor. Kara Kuvvetlerinin eski Komutanı Davit Padilla görevinden alınıyor. Ordu içinde muhalefet yükseliyor.

6 KASIM: ABD EKONOMİK YARDIMI KESECEK

Kanlı darbecilerin eski himayecesi ABD, Bolivya'daki darbenin karşısında. Washington Bolivya'ya yaptığı ekonomik yardımı donduracağını açıklıyor.

7 KASIM: SOKAĞA ÇIKMA YASAĞINA RAĞMEN GÖSTERİLER SÜRÜYOR

Natusch, grevci işçilere karşı savaş ilan etmiş. Parlamentoya ateş püskürüyor. Göstericilerin üzerine uçakla tankla gidiyor. Sokağa çıkma yasağı var ama, protesto gösterileri güçlenerek sürüyor.

8 KASIM: AVRUPA DARBEYİ KINIYOR

Bolivya darbesine tepkiler sürüyor. Avrupa işçi sendikaları, demokratik örgütler, siyasi partiler Natusch'un istifasını istiyorlar.

9 KASIM: EL ALTO HAVAALANINDA 10 ÖLÜ

Natusch Bolivya'nın yalnız adamı. Ama hâlâ inat ediyor. 1980 Mayısında seçim vaad ediyor. Ama bu arada diktatörlük El Alto havalanında 10 kişiyi vuruyor.

10 KASIM: İLK GERİ ADIM

Televizyonda yaptığı konuşmada, darbeci albay sıkıyönetimin ve sokağa çıkma yasağının kalkacağını söylüyor. İlk geri adımı bu diktatörlüğün.

11 KASIM: ÜÇLÜ CUNTA

Natusch, ordu, parlamento ve sendikaların temsilcilerinden bir araya gelecek üçlü bir cunta istiyor. Ama ne sendikalar ne de parlamento Natush ile işbirliğini kabul ediyor. La Paz'da yükselen bir tek ses var: Yıkılsın diktatörlük!

12 KASIM: NATUSCH TECRİT OLUYOR

And Ülkeleri Paktı, Bolivya yönetimini kınıyor. Artık dünyada bir tek güç Natusch'u desteklemiyor.

13 KASIM: TAŞRADA ÇATIŞMALAR

Devati ve Lallagua'da çatışmalar sürüyor. Bu iki kentte maden işçileri de Natusch istifa edene kadar greve başlıyorlar

14 KASIM: NATUSCH NE YAPACAK

Üçlü Cunta girişimleri başarısızlıkla sonuçlanıyor. Natusch çaresiz. Ordu ve Parlamentonun yanı sıra halkın tepkisi şiddetleniyor.

15 KASIM: ESKİ BAŞKAN ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜYOR

Edvard Guevera, Parlamento ile işbirliği halinde yer altı çalışmalarını sürdürüyor.

16 KASIM: KAÇINILMAZ SON

Radyoda bir konuşma yapan darbeci Albay Natusch ''Ulusun birlik ve beraberliği ve barış için'' istifa ettiğini açıklıyor.

La Haye ve sonrası...

HADİ ULUENGİN

La Haye'de yapılan NATO Nükleer Savunma Grubu toplantısı sona erdi. Avrupa'nın savunması ve NATO'nun işlerliği konusunda önemli bir dönüm noktası oluşturacak olan Pershing-2 ve Cruise füzelerinin üretilerek bunların Batı Avrupa ülkelerine yerleştirilmesine ilişkin kararın Hollanda başkentinde alınmayacağı biliniyordu.

Fakat Nükleer Planlama Grubunda sorunun tartışılmasının aralık ayında Brüksel'de yapılacak olan NATO Dışişleri ve Savunma Bakanları toplantısında alınacak kararı büyük ölçüde etkileyeceği kesindi.

Nitekim önceki günkü toplantı sonunda yayınlanan ortak bildiri ve çeşitli NATO çevrelerinden edinilen bilgiler La Haye'nin konunun bütün yönleriyle ve derinlemesine ele alındığını ortaya koydu.

Dünkü toplantıda Sovyetlerin SS-20 füzelerine karşılık NATO'nun bir alternatif olarak Pershing-2 ve Cruise'leri üretmesi ve bunların yerleşimi konusunda Hollanda dışındaki bütün müttefiklerin büyük ölçüde hem fikir olduğu ortaya çıktı. Böylesine bir durum aralık ayındaki NATO Konseyini büyük ölçüde etkileyeceğinden ve Avrupa'da artan Sovyet tehlikesi karşısında Atlantik Paktı ülkelerinden birçoğunun daha uyanık bir siyaset izlemeye yönelmesi bakımından olumlu bir yönü oluşturuyor.

Hollanda'nın kararının 2 yıl ertelenmesi için ortaya atmış olduğu öneriye gelince, öncelikle aralık ayındaki NATO Konseyinde La Haye'nin daha esnek davranmasını beklemek gerekiyor.

Öte yandan Nükleer Planlama Grubunun dün yaptığı açıklamada Pershing-2 ve Cruise'lerin işlerlik kazanması durumunda, ABD'nin Avrupa'daki diğer nükleer silahlarında indirim yapılacağının belirtilmesi; kısa menzilli Laus füzeleri dışında nükleer başlıklı diğer füzelerin Hollanda topraklarından geri çekileceğinin öğrenilmesi, laleler ülkesinin ön koşul olarak öne sürdüğü SALT-2'nin, ABD senatosu tarafından onaylanması olasılığının artması, La Haye'de NATO güz dönemi toplantısında daha uzlaşmacı bir tutum alacağını gösteren başlıca nedenler.

Füzelere ilişkin sorun çözümlendi mi? Bir cevap vermek için henüz zaman erken. Pershing-2 ve Cruise'lerin yerleşimi kesinleşse bile Avrupa'da hergün artan Sovyet tehdidi karşısında NATO'nun yeterli bir savunma alternatifi getirdiğini söylemek gerçekle bağdaşamaz. Özellikle Rusya'nın elindeki ve bütün Batı Avrupa'yı tehdit eden SS-20 füzelerinin ve Backfire uçaklarının kullanılabilir durumda olmasına rağmen NATO'nun orta menzilli füzeleri SALT-2 anlaşması gereğince ancak 1983 yılından itibaren Batı Avrupa ülkelerine üslendirilebilecek. Diğer taraftan geleneksel silahlardaki Sovyet üstünlüğü ise bütün ağırlığı ile süregelmekte.

Sovyet Dışişleri Bakanı Gromiko, Federal Almanya' ya gidiyor

● Batı Almanya uzun süredir Sovyet saldırılarının hedefi halinde

FRANKFURT BÜROSU

21 Kasımda Bonn'a gelecek olan Sovyet Dışişleri Bakanı Gromiko, Federal Almanya Dışişleri Bakanı Gencher'den başka Başbakan ve Devlet Başkanı ile de görüşecek.

Gromiko'nun 24 Kasıma kadar sürecek olan resmi ziyaretinin ağırlık noktasını Dışişleri Bakanı Gencher'le yapacağı görüşmeler oluşturacak.

Haftalardan beri Doğu Alman ve Sovyet resmi basınının saldırı hedefi haline gelen Federal Alman Dışişleri Bakanının bu görüşmeler sırasında bu yersiz saldırılar üzerinde önemle duracağı bildiriliyor.

Hatırlanacağı gibi Sovyet tehdidinin gelişmesine dikkat çekerek, Sovyetler Birliği yöneticilerinin şimşeklerini üzerine çeken Gencher, NATO'nun silahlarının modernleştirilmesi konusunda aldığı olumlu tutumuyla, saldırıların hedefi haline gelmişti.

Gencher, en son salı günü Sovyetlerin saldırısına hedef oldu. Gene kişisel olarak, Gencher'e saldıran Moskova Radyosu, Gencher'in 'Sovyet tehdidinin arttığı şeklindeki tezini'' Sovyetlerin silahlanma yarışında öne geçtiği tespitine dayandırdığını söyledi. Moskova Radyosuna göre, Gencher'in gerçekleri bilmediği düşünülmezmiş, fakat o bunları hesaba katmak istemiyormuş.

Gencher'in yanısıra Savunma Bakanı Apel üzerinde de yoğunlaştırılan eleştirilerin Almanya tarafından mutlaka söz konusu edileceği görüşmelerde, Gromiko'nun NATO'nun silahlanması konusundaki yeni planlar üzerinde duracağı bildiriliyor.

RODEZYA SORUNUNDA TARAFLAR ARASINDA ANLAŞMAYA VARILDI

İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington.

Rodezya'nın siyah "Başbakanı" Abel Muzorewa

Zimbabve Yurtsever Cephesi liderlerinden Joshua Nkhomo

Zimbabve Yurtsever Cephesi liderlerinden Robert Mugabe

● Taraflar arasında ateşkes anlaşması imzalanacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bir süredir Londra'da devam etmekte olan ve Rodezya sorununa barışçı bir çözüm bulmak için düzenlenen konferansta taraflar arasında bir anlaşmaya varıldı.

10 haftadır Londra'da sürdürülen konferansta Yurtsever Cephe, İngiltere'nin hazırladığı barış planını kabul ettiğini açıkladı.

İngiltere'nin barış planı, yeni genel seçimler yapılmasını, bağımsızlıktan önce bir İngiliz valinin başkanlığında bir geçici hükümetin kurulmasını öngörüyor.

Irkçı beyaz azınlık yönetimi ile işbirliği yaparak Başbakan olan Abel Muzoreva yönetimi İngiltere'nin hazırladığı barış planını daha önce kabul ettiğini açıklamıştı.

İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington Londra'da yaptığı açıklamada sonuçtan memnun olduğunu belirterek, barış planının teknik ayrıntılarının birkaç gün içinde görüşülerek yürürlüğe gireceğini söyledi.

Yurtsever Cephe gerillaları, iktidarın ırkçı beyaz azınlıktan siyah çoğunluğa devri için yaklaşık 7 yıldır mücadele veriyorlar.

İngiltere'de 2 Rus casus ortaya çıkarıldı

● Casuslardan biri üniversitede profesörlük de yapmış

LONDRA

İngiltere Başbakanı Bayan Margaret Thatcher, dün Avam Kamarasında yaptığı bir konuşmada, Kraliyet Sarayının sanat uzmanı Anthony Blunt'un ve ABD hesabına İngiltere'de çalışmalarını sürdüren Atom Profesörü Wilfred Mann'ın Sovyet casusu olduğunu açıkladı.

İngiltere'de şok etkisi yaratan bu iki habere, Londra basını ve BBC radyosu geniş yer verdi.

Blunt'un, İkinci Dünya Savaşı sırasında Sovyetler Birliği'ne bazı bilgiler verdiğini söyleyen Thatcher, Kraliyet Sarayında danışman görevi ile çalışan bu sanat uzmanının "çift taraflı casusluk" yapmış olduğunu belirtti. Cambridge Üniversitesinde profesörlük de yapmış olan Blunt, öğrenciler arasında da Sovyetler Birliği'ne yararlı olabilecek gençleri araştırdı.

W. Mann'ın da 1930'dan bu yana hem Moskova hem de Londra hesabına casusluk faaliyeti yürüttüğü bildirildi.

Nablus Belediye Başkanının tutuklanması nedeniyle ABD, İsrail' i kınadı

● Sedat da Tel Aviv yönetimini eleştiriyor

WASHINGTON TEL AVİV (AFP—AA)

Nablus Belediye Başkanı Bessam Shaka'nın İsrail işgal makamları tarafından tutuklanması, Gazze ve Batı Şeria'da sert tepkilere yol açarken, Washington yönetimi de oldukça ağır bir dille İsrail'i kınadı.

ABD Dışişleri Bakanlığının dün yayınladığı bir bildiride, Nablus Belediye Başkanının tutuklanmasının yasalara aykırı olduğu belirtilerek, "Bu eylemin Orta Doğu barış görüşmelerini engellediği'' açıklandı.

Öte yandan, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat da, Kahire'de yaptığı bir basın toplantısında İsrail'in Nablus Belediye Başkanını tutuklama ve sınır dışı etme kararını kınadı. Sedat, bu tür eylemlerin barış görüşmelerini zedelediğini belirtti.

İşgal altındaki Gazze'deki tüm kentlerin belediye başkanları dün Kızıl Haç binasına, Bessam Shaka'nın tutuklanmasını protesto etmek amacıyla açlık grevine başladılar.

Batı Şeria'nın çeşitli kentlerinde işgal makamları aleyhinde gösteriler sürerken, dün Kudüs'ün Arap kesiminde düzenlenen bir protesto toplantısı İsrail askerleri tarafından dağıtıldı.

Kudüs radyosu, Batı Şeria'da yapılan protesto gösterileri haberlerinin yanısıra, Batı Şeria işgal makamları sorumlusu General Mat'ın görevden alındığını da bildirdi.

General Mat, daha önce Bessam Shaka ile yaptığı bir görüşmeden sonra Nablus Belediye Başkanının Filistinli tedhişçileri övdüğünü ileri sürmüştü.

5 GÜNDÜR ÇİN' DE BULUNAN

Karamanlis Hua Guafeng'le görüştü

● Çin ile Yunanistan, teknik ve bilimsel alanda işbirliği anlaşması imzaladılar

TOKYO (AA)

Resmi bir ziyarette bulunmak üzere hafta başında Çin Halk Cumhuriyeti'ne giden Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis, Çin Başbakanı Hua Guofeng ile bir görüşme yaptı.

Çin resmi haber ajansı Sinhua tarafından yapılan açıklamada görüşmede iki ülkeyi ilgilendiren uluslararası konuların görüşüldüğü belirtildi.

Ayrıca, Yunanistan Dışişleri Bakanı Yorgo Rallis ile Çin Dışişleri Bakanı Huang Hua da, iki ülke arasında gerçekleştirilmek üzere teknik ve bilimsel konuları kapsayan bir anlaşma imzaladılar. Anlaşma, iki ülke arasında bilim adamlarının karşılıklı değişimini, ortak çalışmalar yapılmasını ve ortak araştırma gibi konuları içermektedir.

Santraç şampiyonu Viktor Korçnois' in oğlu tutuklandı

FRANKFURT BÜROSU

1976'da Rusya'dan Batıya kaçmayı başaran ve bir zamanların dünya Satranç şampiyonu olan Viktor Korçnois'in oğlunun geçtiğimiz günlerde Moskova'da tutuklandığı bildirildi.

Güvenilir kaynakların verdiği habere göre, olay Satranç Şampiyonunun Leningrad'da yaşayan karısı Bella Korçnois'in çarşamba günü yaptığı açıklamadan sonra ortaya çıktı. Kendisinden henüz haber alınamayan Satranç Şampiyonunun oğlunun tutuklanması konusunda yetkili merçilerce henüz bir açıklama yapılmamasına rağmen, Batılı kaynaklar tutuklanma nedeni olarak, Korçnois'in Batıya gitmesine izin verilmesi için yaptığı başvurudan bu yana tutumunu değiştirmemiş olmasını gösteriyorlar.

WALDHEIM' IN BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GENEL KURULUNA SUNDUĞU KIBRIS RAPORU:

"Toplumlararası görüşmeler dışında bir çıkar yol yoktur"

NEW YORK (AA)

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in BM Genel Kuruluna sunduğu Kıbrıs sorununa ilişkin raporunda, sorunun çözümü için görüşmelerden başka çıkar yol olmadığı belirtilmektedir.

Waldheim'ın "Gözlemler" başlığını taşıyan bölümünde şöyle denilmektedir.

"İki toplum temsilcileri arasındaki görüşmeler yoluyla Kıbrıs sorununa çözüm bulma arayışı bir aşamada önemli ilerleme gösterdi. 19 Mayısta Lefkoşede yapılan yüksek düzeydeki toplantı sonucunda benim gözetimim altında varılan anlaşma gerçekten önemli bir adımdı. Ne var ki daha önceki pek çok örneği gibi, bu fırsat tam anlamıyla değerlendirilemedi ve yaratılan itici gücün korunmasında büyük güçlüklerle karşılaşıldı.

"15 Haziranda başlayan toplumlararası görüşmelerde görüşmeler 19 Mayıs Anlaşmasında belirlenen önceliklere uygun olarak Kıbrıs sorununun özüne yönelmelidir. Taraflardan biri, görüşmelerin temelinin ve 12 Şubat 1977 tarihli Makarios-Denktaş toplantısında belirli kavramların kabul edilip edilmediği konusunun tartışılmasında ısrar ederken, öteki taraf bu konuların 19 Mayıs 1979 Anlaşmasını izleyen somut görüşmeler kapsamı içinde ele alınması görüşünü savundu. İki bölgelilik ve güvenlik gibi sorunların önemini tartışmasız kabul etmekle birlikte, o zamanki ve sonradan ortaya çıkan gelişmelerin de doğruladığı, görüşüm bu gibi konular üzerinde soyut bir tartışmanın verimsiz kalmaya mahkum olduğu yolundadır.

"Bu yılın ağustos-eylül aylarında tarafların ilgili görüşlerini aldığım öneriler, toplumlararası görüşmeleri haziran ayında çıkmaza sokan güçlükleri gidermeye yönelikti ve o zaman kabul edilseydi, Kıbrıs sorununa 19 Mayıs 1979 Anlaşması ve 1977 ilkelerinde öngörülen çözümün somut unsurlarını görüşme olanağını taraflara sağlayabilecekti. Her iki tarafın, da ortaya konduğunda bu yaklaşımı reddetmesi, taraflar arasındaki uçurumun ve birbirlerine karşı güvensizliklerinin bir göstergesidir.

GÖRÜŞMELERDEN BAŞKA ÇIKAR YOL YOKTUR

"Tüm koşulları gözönüne alarak, bu raporda özetlediğim yaklaşımın geçerliliğinden hiç bir şey yitirmediğinden eminim. Bu amaçla görüşmelerin bugünkü durumu konusunda görüşlerimi ve 10 Maddelik Anlaşma çerçevesinde toplumlararası görüşmeleri mümkün olursa en geç Ocak 1980'de yeniden başlatmak için hazır olduğumu taraflara açıklarım.

"Kıbrıs sorununa her iki tarafça da kabul edilebilir, adil ve kalıcı bir çözüm bulunacaksa, somut ve etkin bir görüşme süreci dışında hiç bir seçenek yoktur. Bu yolu izlemek ya da tüm istikrarsızlıkları, gerilimleri ve içerdiği olası tehlikeleri ile bugünkü durumun belirsiz bir zamana kadar sürmesini göze almak araflara kalmıştır."

halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

Çözüme ilerleyen Rodezya sorunu

Londra'da Rodezya sorununu çözmek için 10 haftadır sürdürülen görüşmeler tamamlanmak üzeredir. Taraflar sorunun çözümü için son aşama olan ateş-kes anlaşması safhasına ulaştılar. Ateş-kes anlaşması üzerinde de anlaşmaya varılması halinde İngiltere'nin Afrika'daki son sömürgesi de bağımsızlığına kavuşacaktır.

10 hafta önce Yurtsever Cephe, İan Smith'in de dahil olduğu Muzoreva yönetimi ve İngiltere temsilcileri bir araya geldikleri zaman yaygın görüş, bu konferanstan olumlu bir sonuç alınmasının önünde zorlu engeller bulunduğu şeklindeydi. 1976 yılında daha görüşmeler başlamadan dağılan Cenevre Konferansı örneğinden yola çıkılarak, bu konferansın da belli bir aşamada dağılacağı sanılıyordu. İan Smith gibi ırkçıların dileği ise Yurtsever Cephenin konferansı terketmesi ve meydanın kendilerine kalmasıydı.

Nitekim konferans çetin tartışmalarla geçti. Her önemli aşamada, yeni anayasa, seçimler geçiş dönemi gibi sorunlarda görüşmeler çıkmaza girdi. Ama, konferansı baltalamak değil, Zimbabve'nin bağımsızlığını istediklerini belirten Yurtsever Cephe temsilcileri, büyük bir esneklik gösterdiler. Bir yandan taleplerini savunurken öte yandan aleyhlerinde sürdürülen propagandayı etkisiz bir hale getirmeyi başardılar. Sonunda konferansı terkeden ırkçı yönetimin şefi İan Smith oldu.

Konferans son olarak geçiş dönemi süresi konusunda tıkanmıştı. İngiltere'nin tanıdığı iki aylık dönemi Yurtsever Cephe yeterli görmüyor ve seçimlere kadar geçecek sürenin altı ay olmasını talep ediyordu.

Ama Yurtsever Cephenin, İngiltere'nin önerisini "hayalci" olarak nitelemekle birlikte, bu noktada taviz vermesi üzerine geçici dönemin süresi üzerinde anlaşmaya varıldı.

Şimdi ateş-kes anlaşmasının görüşüldüğü dönemde bu konu gene gündeme gelmiştir. İngiltere, anlaşmaya varılmasından sekiz-on gün sonra ateş-kesin sağlanmasını istiyor. Yurtsever Cephe ise bu sürenin uzun tutulmasını talep ediyor.

Ayrıca görüşmelerin tamamlanmasının önünde önemli bir sorun daha durmaktadır. Geçiş döneminde ülkeyi İngiliz valinin yönetiminde bir hükümet yönetecektir. Seçimler İngiliz Topluluğu ülkelerinin oluşturacağı bir gücün gözetiminde yapılacak. İngiliz önerisine göre, Yurtsever Cephe gerillalarıyla Rodezya kuvvetleri ayrı ayrı güçler olarak İngiliz valiye karşı sorumlu olacaklar.

Bilindiği gibi Yurtsever Cephe gerillaları bugüne kadar Rodezya kuvvetlerinin dağıtılmasını talep ediyordu. Öte yandan İngiltere'nin önerisinde Yurtsever gerillaların konumunun ne olacağı kesin olarak belirlenmemiştir. Yurtsever Cephe gerillaları bu konuda İngiliz önerisini yeterli bulmuyorlar.

Ateş-kes anlaşmasının süresi ve ordunun durumu, görüşmelerin son aşamasını zorlayacaktır.

Ne var ki on haftadır süren görüşmeler sonunda Zimbabve'nin bağımsızlığının barışçı yoldan sağlanması alternatifi büyük bir mesafe katetmiştir. Bu sonucun alınmasında Zambiya Devlet Başkanı Kaunda'nın da önemli etkisi olmuştur. Rodezya'da sürüp giden karışıklıktan en fazla etkilenen beş ateş hattı ülkesinin temsilcilerinden biri olan Kaunda'nın İngiltere ve Yurtsever Cepheyi anlaşmaya zorlayan tutumu çözüme ulaşılmasını kolaylaştırmaktadır.

Zimbabve'nin bağımsızlığa kavuşmasıyla dünyada nesli tükenen ırkçı yönetimlerin biri daha yok olacaktır. Ayrıca Angola'da giriştiği maceradan sonra Afrika'da yayılmaya hız veren Sovyetler Birliği'nin istismar etmeye çalıştığı kargaşalık merkezlerinden biri böylece ortadan kalkacaktır.

Öte yandan Zimbabve sorununun çözüme doğru ilerlemesinin etkileri daha şimdiden ırkçı Güney Afrika'da da görülmeye başladı. Botha yönetimi ırkçılık siyasetinin hatalı olduğundan ve değişmesi gerektiğinden söz eder oldu. Güney Afrika'daki ırkçılar zeminin kaydığını kendileri de farkediyorlar. Rodezya sorununun çözülmesinden sonra sıra hiç kuşkusuz Afrika'daki son ırkçı devlet olan Güney Afrika'ya gelecektir.

5 kıtadan KISA HABERLER

ÇKP, Romanya Komünist Partisi Kongresine katılıyor

Çin Komünist Partisinin 17 yıldır ilk kez, bir siyasi büro üyesini Bükreş'te yapılacak olan Romanya Komünist Partisinin 12. Kongresine gönderdiğini açıkladı.

Bilindiği gibi, Çin Komünist Partisi diğer komünist partilerin kongrelerine katılmak üzere 1962'den bu yana hiç bir heyet göndermemişti. Çin Komünist Partisi geçtiğimiz yıl yapılan Yugoslavya Komünistler Birliği Kongresine de bir mesaj göndermişti.

Uluslararası Çalışma Örgütü Moskova' yı kınadı

Merkezi Cenevre'de bulunan Uluslararası Çalışma Bürosu (BİT), "Sovyetler Birliği'nde Sendikal Faaliyetler" başlıklı raporunda, Rusya'da sendikal özgürlüğe yönelik saldırıları kınadı. BİT, sözkonusu raporda, Moskova'da bir "Hür Sendika" kuranların güvenlik makamları tarafından tutuklanması ve takibata uğraması konusunda da Moskova yönetiminden bilgi istedi.

örse çekiç

Gülay Göktürk

Baştürk'ün turşusu — 2

DİSK yöneticilerini böyle bir parti kurmaya iten etkenler neler?

Bu partiden ne bekliyorlar?

Baştürk grubu, göründüğü kadarıyla, TKP dışındaki bütün revizyonist ara akımları ve tek tek kalmış unsurları biraraya toplayarak, bunlara CHP içindeki bazı küskünleri ve hoşnutsuzları da katarak revizyonist bir blok yaratmayı da hesaplıyor. DİSK yöneticileri, bu bloku bir parti şekline getirebilirlerse, hem CHP'den "sola" kayanları toparlayabileceklerini, hem de DİSK'teki mücadelede TKP'nin karşısına bir partiyle çıkabilirlerse eriyip gitmekten kurtulabileceklerini düşünüyorlar. Bugün halk içinde güçlü bir şekilde varolan solun birliği isteğinin kendileri için olumlu bir durum yarattığını da düşünen DİSK yöneticileri, bir yandan da eski TİP örneğinden hareketle, DİSK'i, kuracakları parti için hazır bir kitle temeli olarak görüyorlar.

Bizim bugün görebildiğimiz kadarı ile, Baştürkleri yeni bir parti kurmaya iten değerlendirme ve hesaplar bunlar.

Şimdi bir de bu değerlendirmede yapılan hatalara ve DİSK partisinin başarı şansına bakalım.

DİSK yöneticilerinin kurmayı düşündükleri partinin, Türkiye'nin bugünkü siyasi şartlarında herhangi bir başarı şansı olduğunu düşünmüyoruz.

Çünkü birincisi, bu parti, yazımızın başında da söylediğimiz gibi, herhangi bir siyasi partinin varolması ve yaşaması için ilk şart olan program ve siyasetlerden yoksundur. Halka söylediği yeni bir şey, önerdiği yeni bir yol yoktur. Kendisine "Sovyet dostluğunu" temel aldığı sürece -ki aldığını şimdiden üstüne basarak belirtmiştir- söyleyeceği herşey, TKP'nin, TİP'in ya da TSİP'in senelerdir söylediği şeylerden farklı olmayacaktır. Sovyet serisinden üç değişik tonda, üç partinin var olduğu bir ülkede, dördüncüsünün kurulması hiç bir anlam taşımayacaktır.

İkincisi, revizyonist ara akımları toparlamak ümidiyle yola çıkan DİSK, bu iş için hiç de uygun bir zaman seçmemiştir. Çünkü bugün Türkiye'de revizyonist ara akımlar, birleşme, güçlenme değil, tam tersine bir dağılma ve parçalanma süreci yaşamaktadır. Bu grupların herbiri ardarda bölünmekte, ortaya yeni gruplar çıkmakta, bu grupların kimi TKP'ye doğru yaklaşırken, kimi ondan uzaklaşmaktadır. DİSK'in, böyle sürekli bölünen, parçalanan ve mihraklara doğru ayrışan ara akımları bir parti haline getirmesi, uzun süre bir arada tutması mümkün olamayacaktır. Böyle bir örgütlenme, olsa olsa geçici bir hizipler konfederasyonu, iki gün sonra yırtılacak bir yamalı bohça olabilir.

Üçüncü değerlendirme hatası da DİSK'in durumunu ve DİSK tabanının durumunu değerlendirirken yapılmaktadır.

DİSK'in kitle gücünü ve adını, kuracakları parti için başlıca destek olarak gören DİSK yöneticilerinin bir türlü kabul edemedikleri gerçek şudur: DİSK artık eski DİSK değildir. Son yıllarda büyük itibar ve güç kaybeden DİSK, bugünkü haliyle, bir siyasi partiye kamuoyunda prestij kazandırabilecek, manevi güç sağlayabilecek bir örgüt olmaktan çıkmıştır. Bundan daha da önemlisi, DİSK tabanının, DİSK yönetimine, birer sendika lideri olarak bile güven duymazken, bu yöneticileri siyasi lideri olarak kabulleneceğini ve kitle desteği vereceğini düşünmek boş bir hayaldir.

Sözün kısası, DİSK yönetiminin boş hayal küpüne kurduğu bu turşunun kimsenin iştahını açmayacağı, obur Brejnev'in sofrasında bile yer almayacağı daha şimdiden bellidir.

Samsun Yaprak Tütün Bakım atölyesinde geçici olarak çalışan 300 işçi

Direndiler, bir ay daha çalışma hakkı elde ettiler

SAMSUN (THA)

Samsun Yaprak Tütün Bakım İşleme Atölyelerinin Tekeköy ve Ballıca işyerlerinde geçici olarak çalışırken süreleri dolan 300 işçi protesto gösterisi yapınca, iş akitleri 1 ay daha uzatıldı.

Yaprak Tütün Bakım ve İşleme Atölyesi önünde gösteri yapan işçiler, iş akitlerinin uzatılmasını istediler. Bunun üzerine işçilerin istekleri, Tekel Genel Müdürlüğüne bildirildi. Müdürlükten gelen bir emirle de işçilerin çalışma süreleri 1 ay daha uzatıldı.

300 işçi bundan 1 ay kadar önce yine bir direniş yaparak, iş akitlerinin 1 ay uzatılmasını sağlamışlardı.

Gıda-İş: "Apikoğlu işvereni kanunsuzluk içinde"

İSTANBUL (ÖZEL)

Alibeyköy'de kurulu Apikoğlu Etsan Sucuk da çalışan işilerin DİSK'e bağlı Gıda- İş Sendikasına üye olması üzerine, işveren bir yandan kanunsuz lokavt ilan etti. Öte yandan da eski sendikayla imzalanmış olduğu sözleşmenin süresini bir yıl daha uzattı.

Bu konuda Gıda-İş tarafından basına yazılı olarak yapılan açıklamada, işverenin toplu sözleşmeyi 1 yıl daha uzatmasının kanunsuz olduğu belirtilerek, yasalara göre 3 yıldan fazla süreli toplusözleşme imzalanamayacaığı açıklanıyor.

Gıda-İş'in bildirisinde ayrıca, işçilerin patronun kanunsuz tutumuna ve lokavta karşı başlattıkları direnişi sürdürecekleri kaydediliyor.

Adı yolsuzluklara karışan

Hema Dişli Fabrikası şimdi de faşistlerin üssü haline getirilmek isteniyor

POLATLI (ÖZEL)

Kayserili iş adamı Emin Hattat'ın Polatlı yolu üzerinde kurduğu Hema Dişli fabrikasının MHP'nin saldırı üssü olarak kullanılmak istendiği bildirildi. Tam kapasiteyle üretime başlaması için işçi, memur, mühendis toplam ihtiyacı 1630 civarında olan fabrikada, işe girebilmek için ilk şart olarak ÜGD'ye kayıt olunması isteniyor.

Ecevit Hükümetinin devlet bakanlarından Faruk Sükan tarafından usulsüz kredi aldığı, makinelerini gümrük kaçakçılığı yoluyla ülkeye soktuğu, Konya için teşvik belgesi aldığı halde, fabrikayı Polatlı'da kurdurduğu için hakkında dosya hazırlanan Hema Dişli Fabrikasının sahibi Emin Hattat'ın, MHP İlçe Başkanı Kenan Ateş'e gelerek, işçi alımında kendisine yardımcı olmasını istediği söyleniyor.

Seçim gezileri sırasında 28 Ekim tarihinde Polatlı'ya uğrayan AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel'in, Emin Hattat'la görüştüğü ve Hattat'ın bu görüşmeden sonra, "Fabrikanın açılışını, ister muhalefette olsun, ister iktidarda, Demirel'e yaptıracağım" dediği öne sürüldü. Fabrikanın açılmasıyla iş sahası açılacağı umudunu taşıyan çok sayıda işsizin, AP ilçe teşkilatına başvurarak, fabrikaya girmek için yardım istediği, ilçe yetkililerinin ise, bu konuda hiç bir yetkileri olmadığını belirttikleri anlatılıyor.

Hema fabrikası için belirlenen rol, MHP'li komandoların Polatlı'da saldırılarını yoğunlaştırmasıyla açığa çıktı. Devrimcilerin Polatlı'da sokağa çıkamayacağını her yerde söyleyen komandolar, Hema fabrikasına girmek isteyenlerin önce kendilerinden referans almaları gerektiğini ve ÜGD'ye kayıt şartının arandığını bildirdiler. Ellerinde listelerle dolaşan komandoların baskısıyla, çok sayıda kişi işe girmek için MHP'li militanların dediklerini kabullenmek ve ÜGD'ye kayıt olmak zorunda kaldı. MHP'lilerin ilçede, "MHP İlçe Başkanı Kenan Ateş'in bin kişilik kontenjanı var. Geçmişten dostlukları olduğu için Kenan Ateş'le Emin Hattat Hema'ya MHP'lilerin alınması için yardımlaşma kararı almış bulunuyor" şeklinde konuştukları belirtildi.

Hattat'la Ateş'in bu işbirliği kararından sonra, MHP'li komandoların, başvuruda bulunanları ellerindeki listeye göre değerlendirdikleri bildirildi. İşe girmek isteyenlerin "Milliyetçi düşünceyi savunmak, bu iş kolunda örgütlenecek MİSK'e bağlı sendikaya üye olmak, ilçede ülkücülerin çalışmalarına fiilen katılmak" için söz vermeleri gerekiyor.

1976 yılında Polatlı Lisesinde kanlı olayları yaratan eski lise müdürü MHP'li militan Mustafa Akdeniz'in personel müdürlüğüne getirileceği söyleniyor. Bir yandan da Yozgat'tan, Konya'dan, Honan'dan getirilecek 300 MHP'linin barınması için, MHP'nin 1978 seçimlerinde belediye başkan adayı H.Kadir Özalp'ın sahibi olduğu Gordion Otelinin, işçi pansiyonu haline getirilmesi kararlaştırılmış bulunuyor.

Hema fabrikasına sanat okulu mezunu kalifiye işçi de gerektiğinden komandoların artık üs olarak, geçmişteki gibi liseleri değil, Polatlı Endüstri Meslek Lisesini seçtikleri bildiriliyor. MHP'liler okulda, "Okuldan mezun olun, sizi hemen Hema fabrikasında işe alacağız" propagandası yapıyorlar.

Hema fabrikasına bugüne kadar MHP'lilerin 600 kadar kişiyi işe almak üzere kaydettikleri, ancak bunlardan bazılarının geçmişte ilerici kişilerle arkadaşlık ettikleri ileri sürülerek kayıtlarını sildikleri söyleniyor.

Polatlı'da yıllardır kitle tabanı yaratamayan MHP'lilerin, bütün umutlarını Hema Dişli Fabrikasına bağladıkları, buraya alacakları MHP'lilerle fabrikayı saldırılarında üs olarak kullanacakları belirtiliyor.

40 bin işçi grev için hazır bekliyor

DYF-İş ile TCDD arasında anlaşma ihtimali doğdu

DYF-İş Genel Sekreteri yeni Bakanla görüştü

ANKARA (ÖZEL)

DYF-İş'in Devlet Demir Yolları işyerlerinde aldığı grev kararının 22'sinde uygulanması beklenirken, taraflar arasında anlaşma ihtimali doğdu.

Önceki akşam yeni hükümetin Ulaştırma Bakanı Hüseyin Özalp ile federasyon yetkililerinin görüşmesi sonunda, istenilen ücretlerin kabul edileceği öğrenildi. Daha önceki hükümet döneminde de cumartesi gününün tatil sayılması kabul edilmişti.

Anlaşma sağlanmadığı takdirde, 40 bin demiryolu işçisi Türkiye çapında grev uygulamasına gidecek. Bakanlar Kurulunun ikinci kez grev erteleme süresi 21 Kasımda sona eriyor.

Tam Sigorta'nın İzmir işyerinde çalışan 6 işçi, kazanılmış haklarının gasbedilmesine müsaade etmeyeceklerini söylüyor.

Tam Sigorta'da 6 işçi 165 gündür grevde

İZMİR (ÖZEL)

Tam Şirketler grubuna bağlı çeşitli işyerlerinde 6 aya yaklaşan bir süredir, grev devam ederken İzmir'de bu mücadeleyi 6 işçi sürdürüyor.

Şirketin bütün bürolarında sürdürülen grev boyunca Bank-İş Sendikası ile şirket yönetimi henüz pazarlık masasına oturabilmiş değiller. Şirket, yeni hakların görüşülmesi bir yana, 5. dönem sözleşmede alınan hakları bile geri almaya çalışıyor. Bir önceki sözleşmede işçiler, 45 günlük kıdem tazminatı ile iş güvenliği haklarını kazanmışlardı. Bu haklar kaldırılmadan, işveren görüşmeye oturmayı kabul etmiyor.

Daha önce mahkeme durdurmuştu

Transtitko grevi Yargıtay kararı ile yeniden başladı

ANKARA (AA)

Yargıtay, Ulaş-İş Sendikasının Transtitko Uluslararası Nakliyat Şirketinde uyguladığı grevin yasal olduğuna karar verdi.

Ulaş-İş Sendikası ile Transtitko Uluslararası Nakliyat Şirketi arasında toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde çıkan anlaşmazlık nedeni ile 30 Haziranda greve gidilmişti.

Ancak şirket yöneticileri grevin yasal olmadığı gerekçesi ile iş mahkemesine başvurarak grevi durdurmuşlardı. Bunun üzerine sendika Yargıtay'dan kararın iptalini istedi. Yargıtay konuyu görüşerek mahkeme kararını esastan bozdu.

Bunun üzerine 13 gün önce yeniden başlayan grev başarıyla devam ediyor.

Süper marketler mutfak ihtiyaçları için aldıkları yağları piyasaya sürüyorlar. İşte İzmir'in büyük marketlerinden biri. TARİŞ'in yağ satımının durdurulmasından sonra yağ satışlarına başladı.

TARIŞ' in yağ satımının durdurulması fırsat bilindi

AÇIKGÖZ MARKETLER "SINAİ YAĞI" KARABORSA SATIYOR

İZMİR (ÖZEL)

Dört gün önce Bakanlıkça TARİŞ'in yağ satımının durdurulması tanzim satışlarının önündeki kuyruklara son verdi. Piyasada yağ bulunmadığını gören İzmir'in önemli satış merkezlerinden Yeni Karamürsel, Çınar gibi süper marketler kendi ihtiyaçları için satın aldıkları sınai yağı halka satmaya başladılar.

Bu kuruluşların mutfak ve pastaneleri için Ünilever Fabrikasından aldıkları sinai yağlar, "Tama ve Sana benzeri" adı altında kilosu 90 liradan satılıyor.

Konuyu araştırmak için görüştüğümüz Yeni Karamürsel yetkilileri, "Yağ yok, biz de elimizdekini halka dağıtıyoruz. Ama sınai yağ olduğunu anlayan olmuyor" dedi. Yetkililere Tamanın kilosunun 40 liraya geldiğini söylediğimizde fiyatı düşürmeyi düşündüklerini söylediler. Yarım saat sonra Yeni Karamürsel kafetarvasının önüne gittiğimiz de 90 liranın üzerinin çizilip 79 lira yapılmış olduğunu gördük.

Bu konuda başvurduğumuz belediye zabıtası ise bu mağazaların Ünilever'den kendi ihtiyaçları için sınai yağ aldıklarını, bunun halka satımın yasak olduğunu belirterek gerekli önlemi alacaklarını ifade ettiler.

İzmirlilerin bir paket yağı satın almak için saatlerce bekledikleri kuyruklar sona ererken, kilosu 90 liradan yağ almak zorunda kalmaları tepki ile karşılanıyor.

Bir haftalık akaryakıtımızı getiren Monika Maria tankeri törenlerle karşılandı

ANKARA (THA)

Dünyanın en büyük tankerlerinden biri olan İspanyol bandıralı Monika Maria tankeri dün İpraş rafinerisine 275 bin ton ham petrol boşalttı.

15 gün önce İran'dan aldığı ham petrolü dün sabah İpraş'a getiren 300 bin ton kapasiteli Monika Maria, anlaşmalı olarak Türkiye'nin İran'dan aldığı 274 bin 690 ton ham petrolü dün akşam saat 18'de boşaltmaya başladı.

Merika Maria boşaltma işlemine başlarken İpraş limanında tören yapıldı.

İspanyol bandıralı dev tankerin getirdiği petrol bütün Türkiye'nin yaklaşık 7 günlük akaryakıt gereksinimini karşılayabilecek.

İzmir Rafinerisinde 80 bin ton ham petrolün bulunduğu açıklandı

İZMİR (AA)

Türkiye Petrolleri İzmir rafinerisinde 80 bin ton stok ham petrolün bulunduğu, bölge için bir akaryakıt sıkıntısının söz konusu olmadığı açıklandı.

Rafineri Bölge Müdürü Güngör Karagöz, tüm ünitelerin tam kapasite ile çalıştığını açıkladı ve likit gaz ünitesinin yıllık bakımının ise sürdürüldüğünü söyledi.

Ticaret Bakanı Başol, İslam ülkeleriyle ilişkileri artırmaya çalışacaklarını söyledi

ANKARA (ÖZEL)

Ankara'da ilk basın toplantısını düzenleyen Ticaret Bakanı Halil Başol, Birinci İslam Ülkeleri Ticaret Fuarının yarın İstanbul'da Spor ve Sergi Sarayında açılacağını açıkladı. Başol, Fuarın 18-30 Kasım tarihleri arasında açık kalacağını ve Fuara 19 ülkenin katılacağını söyledi. Başol açıklamasında, Türkiye'de "gümrüksüz bölgeler" kurulmasının yararlı olacağını savundu.

Halil Başol, basın toplantısında İslam ülkeleriyle ilişkileri artırmaya çalışacaklarını, bu ülkelerle Türkiye arasında tarihi, dini bağlar bulunduğunu ve ekonomik gelişmişlik bakımından da büyük benzerlikler olduğunu belirtti.

Birinci İslam Ülkeleri Ticaret Fuarı nedeniyle 15 İslam ülkesinin ticaret bakanları veya yüksek düzeydeki temsilcileri 23-25 Kasım tarihleri arasında Türkiye'de bulunacak. Bu arada bir yuvarlak masa toplantısı düzenlenecek.

Birinci İslam Ülkeleri Ticaret Fuarına 19 İslam ülkesinin yanı sıra 115 Türk firması da katılacak.

Fuara şu ülkeler katılıyor: Bangladeş, Birleşik Arap Emirlikleri, Fas, FKÖ, Irak, İran, Komor Adaları, KTFD, Libya, Lübnan, Malezya, Nijer, Pakistan, Sudan, Suriye, Suudi Arabistan, Tunus ve Senegal.

YAĞ SORUNU

Basın toplantısında yağ sorunu konusundaki soruları da cevaplayan Başol, bu sorunun gündemlerinde bulunduğunu ve kısa sürede çözüleceğini, ancak kesin bir tarih veremeyeceğini söyledi. Başol, Türkiye'nin içinde bulunduğu sıkıntıları aşabilecek güçte olduğunu, bunun için de iktidarıyla, muhalefetiyle, Anayasal kuruluşları ve basınıyla bütün ülkenin elbirliği yapması gerektiğini belirtti.

Konuşmasında Ingiltere'nin, Türkiye'nin tekstil ihracını engellemesinin Türkiye'nin tekstil endüstrisinin kaynağını oluşturan İngiltere ile rekabet edecek güçte olduğunu gösterdiğini, ancak rekabetin siyasi kararlarla engellenmesine karşı çıkacaklarını söyledi.

Ipsala Gümrük Tekel Müdürlüğünü denetleyen müfettişin dosyaları yok oldu

●14 önemli kaçakçılıkla ilgili dosyalar bulunamadı

EDİRNE (THA)

İpsala Gümrük Müdürlüğünü denetleyen Gümrük ve Tekel Bakanlığı Başmüfettişi İsmail Yanlar'ın evraklarının özel odasında yok olduğu ve 14 önemli kaçakçılıkla ilgili TIR dosyasının bulunamadığı açıklandı.

Gümrük Başmüfettişi İsmail Yanlar, İpsala Gümrüğünde yaptığı tahkikat sonunda eski Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı'ya yakınlığı ile tanınan İpsala Gümrük Müdürü Harun Güler'i görevden almıştı. Harun Güler'in görevden alındığı saatten odasına gelinceye kadar geçen zaman içinde müfettişin çantasında bulunan 14 soruşturma dosyası ile çeklerinin ve Harun Güler'e ait soruşturma dosyasının yokolduğu belirtildi. Gümrük Başmüdürlüğünün İpsala Cumhuriyet Savcısına yaptığı başvuru üzerine lojmanlarda yapılan aramalarda dosyalar bulunamadı.

ABD Başkanı Carter, Türk-İş Genel Başkanı Denizcier ile görüştü

ANKARA (AA)

ABD Başkanı Jimmy Carter, Amerikan Sendikalar Birliği Genel Kuruluna katılan yabancı heyetleri kabul ederken, Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier ile de görüştü.

Türk-İş Merkezinden dün bildirildiğine göre, AFL-CIO Genel Kurulu dolayısıyla Denizcier başkanlığında bir heyet Washington'da bulunuyor. Heyette Türk-İş Genel Başkan vekili Emin Kul, Kıbrıs Türk-Sen Genel Başkanı Necati Taşkın ve 4 teknik uzman bulunuyor.

Washington'da AFL-CIO Genel Kurulu çalışmaları önceki gün başladı. ABD Başkanı Carter da Genel Kurula katılarak bir konuşma yaptı.

Öte yandan Türk-İş Genel Başkanı başkanlığındaki bir heyetin Uluslararası Hür İşci Sendikaları Konfederasyonunun (ICFTU) 19-23 Kasım tarihleri arasında Madrit'te yapılacak 12. Genel Kuruluna da katılacağı öğrenildi.

Türk-İş Genel Başkanı Denizcier'in ICFTU İcra Kurulu üyeliğine aday olacağı ve Denizcier'in İcra Kurulu üyeliğine seçilmesi olasılığının büyük olduğu bildirildi.

Ankara'da elektriğe yüzde 40, otobüs ücretlerine yüzde 100 zam yapıldı

ANKARA (THA)

Ankara Belediyesi EGO Genel Müdürlüğünce elektrik fiyatlarına yüzde 40, havagazı ve otobus ucretlerine ise yüzde yüz oranında zam yapıldı.

Buna göre konutlarda elektriğin kilovat saati, 60 kilovata kadar olmak koşuluyla 175 kuruşa çıkarıldı.

Havagazının metreküp ücreti ise 241 kuruştan 500 kuruşa çıkarıldı.

Otobüs ücretleri ise şöyle belirlendi:

Abonman bileti; tam 5 lira, öğrenci ve er 250 kuruş, Abonman dışı ücret: tam 6 lira, öğrenci ve er 3 lira.

İzmir'de ekmek 7,5 liraya satılıyor

İZMİR (ÖZEL)

Francalanın 5 liradan 7,5 liraya çıkarılmasıyla bazı fırınların normal ekmeği de 7,5 liraya sattığı görüldü. Ekstra undan yapılan francala yerine 550 gramı 600 kuruştan satılması gereken tek tip ekmeğin 7,5 liraya satılması halkın tepkisine yolaçtı.

Bu tepkiler karşısında Ekmek İşverenleri Sendikası Başkanı Mehmet Ali Yolgörmez fırıncılara belediyeden tek tip un verilmediğini bu nedenle zaten normal ekmek çıkaramadıklarını söyledi. Piyasadan 680 liraya aldıkları ekstra unun fiyatı 640 lira olan tek tip unla karıştırılabileceğini öne süren Yolgörmez, bunun sorumlusunun fırıncılar olmadığını savundu.

Öte yandan belediye yetkilileri fırınların yüzde 80'inin francala imali yaptığını belirtti. "7,5 liralık farkı vermeseydik fırıncılar ekmek çıkaramayacaktı" diyen yetkililer bazı gecekondu semtlerinde ekmeğini daha ucuza alabilmesi için tek tip ekmeğin fiyat belirlemesini de yapacaklarını açıkladı.

İzmir Belediye Encümeni dün aldığı kararla boş ve dolu sandviç, gevrek, çay ve nargile fiyatlarını artırdı.

Izmir Belediye yetkililerinden edinilen bilgilere göre 10 lira olan sucuklu ve kaşarlı sandviçin fiyatı 12.50 liraya, gravyerli, sosisli, salamlı, köfteli, yumurtalı sandviçlerin fiyatları ise 12.50 liradan 15.00 liraya yükseltildi. 80 gram olan ve 2.50 lira olan gevrek, 100 gram olarak 3 liraya yükseltildi. Çayhanelerde satılan çay da birinci sınıf çayhanelerde 4 liradan 5 liraya, ikinci sınıf çayhanelerde 3 liradan 4 liraya, üçüncü sınıf çayhanelerde ise 2.5 liradan 3 liraya çıkarıldı. Nargile fiyatları birinci sınıf yerlerde 25 lira, ikinci sınıf yerlerde 22.5 lira üçüncü sınıf yerlerde ise 20 liraya yükseltildi.

Urfa'da bir kahve ile bir atölye tarandı, 7 kişi öldürüldü

● Töb-Der eski Başkanı Talip Öztürk öldürüldü

● Şavşat'ta iki jandarmaya ateş açıldı biri öldü

HABER MERKEZİ

Urfa'da önceki gün meydana gelen iki ayrı olayda 7 kişi öldürüldü.

Eyübiye mahallesinde Modanlılar Aşiretine mensup olanların devam ettiği bir kahvehane önceki akşam saat 19.30 sularında silahlı dört kişi tarafından tarandı. Açılan ateşle 3 kişi öldü, 8 kişi yaralandı. Yaralılar Diyarbakır, Gaziantep ve Urfa Devlet Hastanelerinde tedavi altına alındılar. Diyarbakır Hastanesine kaldırılan yaralılardan birinin daha kurtarılamayarak ölmesiyle olayda ölenlerin sayısı 4'e yükseldi.

Ölenlerin ve yaralıların Modanlı Aşiretinden olduğu anlaşıldı.

Baskından önce MHP yanlısı bir kişinin kahveye gelerek paket çay olup olmadığını sorması, saldırının MHP'liler tarafından düzenlendiği düşüncesini kuvvetlendiriyor.

MHP'lilerin düzenledikleri bir başka saldırıda da üç kişi öldürüldü. 16-20 yaş arasındaki kız ve erkeklerin çalıştığı İmam Aslan'a ait iplik fabrikasına yapılan silahlı saldırıda kaçanların aranmasına devam ediliyor.

BELEDİYE BAŞKANI TEHDİT EDİLİYOR

Öte yandan bundan bir süre önce MHP'lilerin silahlı saldırısına uğrayarak yaralanan Belediye Başkanı Feridun Yazar'ın Bahçelievler'deki evine önceki gün imzasız bir mektup bırakıldı. Mektupta, "Bu defalık ucuz atlattın, ama şimdi öleceksin" deniliyor.

Feridun Yazar olayıyla ilgili bir başka gelişme de Kadir Peltek adında bir MHP yanlısının bıçaklanarak öldürülmesi oldu. Kadir Peltek'in, Belediye Başkanı Feridun Yazar'ın vurulması olayında adı geçen Halil Peltek'in kardeşi olduğu, Feridun Yazar'ın yaralanmasına karşılık misilleme olarak öldürüldüğü bildiriliyor.

Töb-Der eski Başkanı öldürüldü

Töb-Der İstanbul Şubesi eski Başkanı ve Karagümrük Ahmet Rasim Ortaokulu öğretmeni Talip Öztürk dün okulundan çıkıp evine gittiği sırada vurularak öldürüldü.

Öztürk saat 13.00 sıralarında öğle tatili nedeniyle görevli olduğu Ahmet Rasim Ortaokulunun kapısından çıkarken okul önünde beklemekte olan ve içinde üç kişinin bulunduğu bildirilen 34 DH 428 plakalı bir otodan ateş açıldı. Açılan ateşle yaralanan Öztürk, hastaneye kaldırılırken yolda öldü.

Talip Öztürk Töb-Der'in bu yıl yapılan Genel Kurulunda 'Birlik Dayanışma' grubunun genel başkan adayıydı.

Zeytinburnu'nda dün de bir kişi öldürüldü

Istanbul'un Zeytinburnu semtinde dün kimliği belirlenemeyen kişiler bir ayakkabıcıyı öldürdüler, bir genci de yaraladılar.

Dün sabah saat 10.00 sıralarında Yeşiltepe Şabanağa Mahallesindeki Güneş Sineması civarında yürümekte olan Cemal Vatansever, adlı bir ayakkabıcı 34 UT 480 plakalı bir otodan açılan ateş sonucu 6 kurşunla vurularak olay yerinde öldü. Saldırganlar kaçarken olay yerinden 300 metre uzaklıktaki Süleyman Çevre isimli bir genci de sol bacağından yaraladılar. Çevre, Ermeni Hastanesinde tedavi altına alındı.

İstanbul'un Karagümrük semtinde Emin Atar isimli bir genç Türkistan sokaktaki evine giderken saat 23.00'te kimliği belirlenemeyen kişilerce tabanca ile vuruldu. Yaralı genç Çapa Tıp Fakültesinde tedavi altına alındı.

Şavşat'ta jandarmalara ateş açıldı

Artvin'in Şavşat İlçesinde önceki gece saat 22.15 sıralarında Orman İşletmesi yakınlarında devriye gezen jandarmalara açılan ateş sonucu bir er öldü, bir er de ağır yaralandı.

Edinilen bilgilere göre, iki kişi oldukları sanılan saldırganlar olay yerindeki bir kamyonu siper alarak devriye gezen jandarmalara ateş açtılar. Açılan ateş sonucu, Muammer Gönen ile Osman Şahin adlı erler ağır yaralanarak Devlet Hastanesine kaldırılırken, Muammer Gönen yolda öldü.

Olayla ilgili olarak 8 kişi gözaltına alındı. Bu arada ilçedeki güvenlik önlemleri de olaydan sonra geniş ölçüde artırıldı.

Şavşat Cumhuriyet Savcısı Resul Topçu'nun verdiği bilgiye göre, olayla ilgili olarak 11 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan sanıkların sorgulamaları yapılırken, sol görüşlü olduğu bildirilen Ali Güve kendini Şavşat Hükümet Konağının 4. katından atarak intihara kalkıştı. Ali Güve ağır yaralandı.

Olayla ilgili soruşturmanın çok yönlü olarak sürdürüldüğünü bildiren Şavşat Cumhuriyet Savcısı, bazı ipuçlarının elde edildiğini ve yaralı jandarma erinin sağlık durumunun ciddiyetini koruduğunu bildirdi.

Güvenlik kuvvetlerinin ilçede meydana gelebilecek olaylara karşı sıkı önlem aldıkları bildiriliyor.

Bulanık İlköğretim Müdürünün eşi öldürüldü

Muş'un Bulanık İlçesi İlköğretim Müdürünün eşi Zehra Bektaş, önceki gece saat 02.30 sıralarında evine giderken kimliği belirsiz kişilerin silahlı saldırısına uğradı. Bektaş, olay yerinde tabancayla vurularak öldü.

Kilis'te bir öğretmen öldürüldü

Gaziantep'in Kilis İlçesinde önceki akşam Abdülkadir Tomar adlı bir lise öğretmeni uğradığı silahlı saldırı sonucu ağır yaralandı.

Okul lojmanından İlçe Merkezine giderken henüz kimliği belirlenemeyen bir kişi tarafından tabancayla yaylım ateşine tutulan Tomar ağır yaralı olarak Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı.

Sağ eğilimli olduğu bildirilen lise öğretmeni Tomar, Gaziantep Devlet Hastanesinde dün sabah kurtarılamayarak öldü.

Vakfıkebir'de bir kişi ağır yaralandı

Vakfıkebir'in Beşikdüzü nahiyesinde önceki gece saat 21.00 sıralarında sol eğilimli olduğu bildirilen Ticaret Lisesi öğrencisi Hasan Sağlam, henüz kimliği tespit edilemeyen iki kişinin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı.

Gece saat 02.00 sıralarında ise Recai Kıran adlı bir yurttaşın evine ve Türkiye İş Bankası Beşikdüzü şube Müdürü İhsan Kaya'nın özel otosuna patlayıcı madde konuldu. Birbiri ardına meydana gelen patlamalarda ölen ya da yaralanan olmadı.

Ankara'da olaylar

Ankara Balgat Lisesinde dün saat 08.00 sıralarında meydana gelen olayda Erkan Yavuz adlı öğrenci tabanca kurşunu ile yaralandı. Hacettepe Hastanesine kaldırılan Erkan Yavuz kendisini Efendi Tekin adlı öğrencinin yaraladığını iddia etti.

Öte yandan Ankara Demetevler 2. Caddede dün saat 13.50 sıralarında iki grup arasında çıkan çatışmaya müdahale eden polis ekibine gruplarca ateş açıldı. Polislerin saldırganları yakalamak için giriştiği operasyonlarda İhsan Deringöz adlı işçi ayağından yaralı olarak yakalandı. Sanık Numune Hastanesinde tedavi altına alındı.

AP Hatay İl binası bombalandı

Hatay AP İl binasına gece saat 23.00 sıralarında kimlikleri henüz saptanamayan kişilerce patlayıcı madde atıldı. Patlamada ölen ya da yaralanan olmadı, ancak parti binasıyla çevre binaların camları kırıldı.

Adliye emanet deposundan 28 tabanca çalındı

Aydın'ın Karacasu İlçesi Adliye Emanet deposundan 28 adet tabanca ile 165 mermi çalındı. Olaya el koyan Karacasu Savcısı Ali Topaloğlu olayı doğruladı.

Kadirli'de bir avukatın evi bombalandı

Adana'nın Kadirli İlçesinde önceki gece Battal Ansın adlı avukatın evine patlayıcı madde atıldı. AP İlçe Yönetim Kurulu üyesi olan Ansın'ın evine patlayıcı madde atanların aranmasına başlandı.

Konya'da iki işçi vuruldu

Konya kent merkezinde Aydoğdu Mahallesinde bir inşaatta çalışan Mehmet Karaer ve Hasan İnan adlı işcilere bir otodan ateş açıldı. Açılan ateşle çeşitli yerlerinden ağır yaralanan işçiler Konya Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındılar.

Konya Endüstri Meslek Lisesi Müdürü İsmet Baysal ile Müdür Yardımcısı Mehmet Tekintürk'ün kaldıkları lojmana önceki gece kimliği belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı. Töb-Der üyesi olan öğretmenlerin kaldıkları lojman daha önce de kimliği belirlenemeyen kişilerce bombalanmıştı.

Manisa'da komandolar öğrencilere saldırdı

Manisa'nın Gördes İlçesinde ÜGD'li komandolar önceki gün saat 17.00'de top oynamakta olan lise öğrencilerine taş ve bıçaklarla saldırdılar. Saldırı sırasında bazı öğrenciler çeşitli yerlerinden yaralandılar. Olaydan sonra ÜGD'liler kaçarken öğrencilerin saha kenarındaki elbiselerini de alıp götürdüler. Daha sonra "Kaymakam istifa" şeklinde sloganlar atarak emniyete giden ÜGD'liler burada saldırıya uğrayan öğrencileri ihbar ettiler. Emniyet yetkilileri de ihbar edilen öğrencileri gözaltına aldı.

Öte yandan Manisa Lisesinde geçtiğimiz günlerde meydana gelen olaylardan sonra, adliye binası önünde tabancasıyla rastgele ateş ettiği öne sürülen bir öğretmen dün tutuklandı.

Verilen bilgiye göre güvenlik kuvvetleri tarafından tabancasıyla yakalanan Horozköy İlkokulu öğretmeni Töb-Der üyesi İhsan Şahin cezaevine gönderildi.

TEKSİF Karşıyaka Şube Sekreterinin kardeşi öldürüldü

TEKSİF Sendikası Karşıyaka Şube Sekreteri Mehmet Savan'ın kardeşi Yusuf Savan önceki gece saat 02.00 sularında Kanalköprü semtinde bıçaklanarak öldürüldü. Yetkililer olayın siyasi yönü olmadığını belirtirken, ölen gencin sol görüşlü olduğu öğrenildi.

Niğde'de bir gazete matbaası bombalandı

Niğde'de yayınlanan Milli Hamle gazetesinin matbaasına kimliği belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Patlamada ölen ya da yaralanan olmadı, ancak maddi hasar meydana geldi.

4 gün önce bir öğrenciyi döverek öldüren 4 komando yakalandı

SAKARYA

Adapazarı'nda 4 gün önce Sakarya Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi öğrencisi Osman Cengiz Çetinkaya'yı döverek öldüren 4 komando gözaltına alındı.

Sakarya Vali Vekili Coşkun Irvalı'nın verdiği bilgiye göre bir ihbarı değerlendiren emniyet müdürlüğü ekipleri, Ormanlı köyünde bir eve düzenledikleri baskın sonucu 4 kişiyi yakaladılar. Sakarya Vali Vekili Irvalı, yakalanan sanıkların emniyet müdürlüğünde yapılan sorgulaması sırasında Osman Cengiz Çetinkaya'yı sol görüşlü olduğu için dövdüklerini söylediklerini bildirdi. Vali Vekili Irvalı, sanıkların ifadelerinden ülkücü görüşü benimsediklerinin anlaşıldığını da söyledi. Olayla ilgili olarak yakalanan sanıklar emniyet müdürlüğündeki sorgularında sonra adliyeye verildiler.

Toplusözleşme görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlanınca

Çukurova Çimento'da grev başladı

ADANA (ÖZEL)

DİSK'E bağlı Keramik-İş Sendikası ile Türkiye Çimento Sanayii İşverenleri Sendikası arasında sürdürülen toplusözleşme görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlanınca Çukurova Çimento fabrikasında grev başladı.

1 Nisan tarihinden bu yana sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinde sendika önceleri 1. yıl için 35, ikinci yıl için 45 lira/saat ücret zammı talep etmiş, işveren önce birinci yıl için 24, ikinci yıl için 24 lira ücret zammını kabul etmişti. Ancak daha sonra işveren bunu da kabul etmeyerek birinci yıl için 22, ikinci yıl için 22 lira/saat ücret zammı önermişti. Diğer maddelerde anlaşma sağlanmış ancak, ücret zammı ile birlikte aile yardımı ve yakacak zammı gibi konularda da anlaşma sağlanamamıştı.

Toplusözleşme görüşmeleri çıkmaza girince sendika grev kararı aldı ve sendika 1 ay önce kararı işyerine astı.

Sendikanın kararın uygulanmasını sürekli ertelemesi üzerine işçiler arasında bir huzursuzluk başladı ve işçiler bir an önce greve çıkılmasını istediler. 15 Kasım günü Keramik-İş Sendikası 2. Bölge Başkanı Erdem Özdemir, işçilere hitaben bir konuşma yaptı ve grevin bir süre daha ertelenmesini istedi. İşçiler, bu konuşmayı protesto ettiler ve grevi başlatacaklarını açıkladılar. Dün saat 12.00'de grev başladı.

Ancak, Bakanlar Kurulu kararıyla grev 30 gün ertelendi. Adana Çimento Fabrikasında dün gece başlayan grevi erteleyen Bakanlar Kurulu Kararnamesi, bugün Resmi Gazetede yayınlandı. Kararnamede Ecevit Hükümetinin imzası bulunuyor.

Komando Cengiz Ayhan yargılandı

● Taksim-Sarıyer arasında sefer yapan belediye otobüsünü kaçırarak iki kişinin öldürülmesi olayıyla ilgili duruşmaya devam edildi

İSTANBUL (ÖZEL)

Taksim-Sarıyer seferini yaparken "TİT Komutanı" komando Cengiz Ayhan ve arkadaşları tarafından kaçırılan 3 öğrencinin, kurşuna dizilmesiyle sonuçlanan olayla ilgili duruşmaya dün İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde devam edildi.

Dünkü duruşmada kaçırılan otobüste bulunan ve Cengiz Ayhan ve arkadaşları tarafından kurşuna dizilen, ağır yaralandıktan sonra kurtulan Sercan Bilgiser tanık olarak dinlendi. Mahkeme Heyeti tanığın etki altında kalabileceği gerekçesiyle Cengiz Ayhan'ı duruşma salonundan çıkarttı.

Tanık Sercan Bilgiser Taksim'den bindiği otobüse daha sonra Cengiz Ayhan'la birlikte iki kişinin bindiğini ve otobüsü kaçırdıklarını Maslak'ta Ahmet Halil Tandoğan, Suat Koçer ile kendisini otobüsten indirerek Sanayi Mahallesinde bir atölyeye götürdüklerini daha sonra temin edilen bir otomobil ile kendilerinin ıssız bir yere götürülerek kurşunlandıklarını anlattı.

Tanık, olaylar sırasında emirleri Cengiz Ayhan'ın verdiğini ve davranışlarından yönetici olduğunun anlaşıldığını söyledi. Sercan Bilgiser mahkemede olaya karıştığı belirtilen ve bir başsuçtan tutuklu komando Ali Bilir ile yüzleştirildi ve bu kişiyi görmediğini ve hatırlamadığını belirtti. Tanık kendisine resimleri gösterilen Mustafa Polat ve Murat Kılıç adlı komandoların da olayla ilgisi olmadığını söyledi.

Tanığın duruşma salonundan çıkarılmasından sonra çağırılan ve idam istemiyle yargılanan komando Cengiz Ayhan ise olaya katıldığını inkar etti. Suçu, bir çatışma sonucu öldürüldüğü saptanan Murat Kılıç adındaki arkadaşının üzerine attı. Cengiz Ayhan kaçırılan öğrencilerin götürüldükleri tamirhanenin sahibi, Ülkü-Tek Çağlayan eski başkanı Cemal Atalay'ı da tanımadığını söyledi.

Töb-Der, Gazioğlu ve yöneticilerinin serbest bırakılması için bir üst mahkemeye itirazda bulundu

ANKARA (AA)

Töb-Der Genel Yönetim Kurulu, Töb-Der Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ve öteki yöneticileri ile bazı şube başkanlarının tutukluluk hallerinin kaldırılması için bir üst mahkemeye itirazda bulundu.

Töb-Der Genel Yönetim Kurulu adına basın toplantısı düzenleyen Merkez Yürütme Kurulu üyesi Tekin Üstün "Bizler 200 bin eğitim emekçisi adına Töb-Der Genel Yönetim Kurulu olarak örgütümüzü hedef alan bu saldırıya sessiz ve seyirci kalmayacak, Töb-Der olarak onurlu mücadelemize devam edeceğiz." dedi.

Tekin Üstün, 15 Eylül günü Ankara'da yapılan Töb-Der Şube Başkanları toplantısı için Ankara Sıkıyönetim Komutanlığından izin alındığını söyledi. Merkez Yönetim Kurulu üyelerinin tutuklanmasını ve 25 şube başkanı hakkındaki gıyabi tutuklama kararı verilmesini haksızlık olarak yorumladı.

Ege Sanayi Odası Başkan Vekili Ecevit'i cevapladı:

"2 milyar dolarlık ödenmemiş ve ertelenmemiş borcumuz var"

İZMİR (ÖZEL)

Henüz ödenmemiş ve erteleme kapsamına alınmamış iki milyar dolar dolayında mal mukabili dışalımdan doğan bir borç paketinin olduğu açıklandı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanvekili İhsan Balioğlu, Ecevit'in "yeni hükümete ödenmesi zorunlu hiç bir borç bırakmadık" biçimindeki sözlerinin hayret ve endişe ile karşılandığını kaydederek, "Bu tür ithalattan doğan iki milyar dolarlık borcu sayın Ecevit'in devlet borcu saymadığı anlaşılmaktadır" dedi

Balioğlu şöyle devam etti:

"Bu tür bir değerlendirme gerçeklere ters düştüğü gibi, mal mukabili ithalattan alacaklı olan yabancı firmalar nezdinde de haklı endişelere yol açacaktır. Böyle bir yaklaşım Türk devletinin saygınlığını ve dış itibarını olduğu kadar bundan sonraki ithalat imkanlarımızı da büyük ölçüde zedeleyecektir."

Ege Sanayi Odası Başkanvekili, iki milyar dolarlık borcun Türk parası karşılıklarının ya tamamen ya da kısmen ithalatçı firmalar tarafından Merkez Bankasına yatırıldığını ve sözkonusu malların çoktan ithal edilerek işlendiğini de sözlerine ekledi.

Elektrik kesintileri nedeniyle İİTİA'ya bağlı okulların gece bölümleri kaldırıldı

GENÇLİK SERVİSİ

İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine bağlı fakülte ve yüksek okullarda elektrik kesintileri gerekçesiyle gece bölümü kaldırıldı.

İstanbul İTİA Başkanlığından aldığımız bilgiye göre, elektrik kesintileri ve gece bölümlerinde güvenliğin sağlanaması gerekçesiyle Akademiye bağlı tüm fakülte ve yüksek okullarda gece bölümü eğitimi kaldırıldı.

Akademiye bağlı fakülte ve yüksek okulların gece bölümlerinde okuyan öğrenciler, bağlı oldukları okulların gündüz bölümlerine devredildiler. Yeni öğretim yılında da gece bölümlerine öğrenci kaydı yapılmadı.

DLB yöneticileri haklarında açılan bir davadan beraat ettiler

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Devrimci Liseliler Birliği yöneticileri "devletin emniyet kuvvetlerini tahkir ve tezyif" ettikleri iddiasıyla haklarında açılan davadan beraat ettiler.

Geçen öğrenim yılı başında İstanbul DLB tarafından "Liseli Arkadaş" başlıklı, Kontrgerilladan hesap sorulmasını isteyen bir bildiri dağıtılmıştı. Bu bildiri nedeniyle Kadıköy Cumhuriyet Savcılığı, DLB yöneticilerinin "devletin emniyet kuvvetlerini tahkir ve tezyif ettikleri" iddiasıyla TCK'nın 159. maddesi gereğince cezalandırılmasını istemişti. Dün yapılan duruşmada bilirkişilerin raporunda MİT'i 159.uncu madde içinde değerlendirmemek gerektiğini bildirmesi üzerine Kadıköy Cumhuriyet Savcısı DLB yöneticilerinin beraatine karar verilmesini istedi. Savcılığın kararını uygun bulan mahkeme heyeti yöneticilerin beraatine karar verdi.

Kızımız YAĞMUR'un doğumunu tüm dost ve akrabalara duyururuz.

Nurgül-Sami BALKAN
16.11.1979
İSTANBUL

"1 Mayıs katliamı" davası İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde başladı

● Mahkeme, duruşmaya gelmeyen sanıkların bulunması için TRT'den duyuru yapılmasını kararlaştırdı

İSTANBUL (ÖZEL)

1 Mayıs 1977 tarihinde Taksim Cumhuriyet Alanında DİSK'in düzenlediği miting sırasında meydana gelen ve 34 kişinin öldüğü, 126 kişinin de yaralandığı olayla ilgili olarak 98 sanık hakkında açılan dava İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde dün başladı. Mahkemeye gelmeyen sanıkların bulunması için TRT'den duyuru yapılmasına karar verildi.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinden görevsizlik kararı ile gönderilen ve tüm sanıkları tutuksuz bulunan davanın duruşmasında biri kız, dört sanığın sorguları yapıldı. Sanıklar kendilerine yüklenen suçları kabul etmediler. Duruşma sonunda mahkeme, henüz sorguları yapılmayan 34 sanığın duruşmada bulunmaları veya adreslerini bildirmelerini, aksi takdirde kaçma kuşkusunun varlığı nedeniyle haklarında tutuklama kararı verilebileceğini anımsatarak bu kişileri tanıyanların adreslerini mahkemeye bildirmeleri konusunda TRT kanalıyla duyuru yaptırılmasını kararlaştırdı.

Olay günü görevli güvenlik yetkililerinden bazıları, düzenleme komitesi üyeleri, TEP Genel Başkanı Mihri Belli ve İntercontinental Otelinin güvenlik memurlarının tanık olarak çağrılıp dinlenmelerine de karar veren mahkeme, ayrıca olayda ele geçirilen tabancalar ile ölü ve yaralılardan çıkartılan mermi çekirdeklerinin olay yerinde bulunan boş kovanların polis laboratuvarında karşılaştırılmasını kararlaştırdı.

İstanbul Toplum Suçları Savcılığından altı Cumhuriyet Savcı Yardımcısı tarafından hazırlanan davanın iddianamesinde, "Sanıklar 1 Mayıs faciasının sadece görünen ve saptanan kesitidir. 34 kişinin ölümü ve 126 kişiden fazla insanın yaralanması ile sonuçlanan 1 Mayıs faciasını bizatihi yaratan ve kararlılıkla uygulayan bu yurt ve insanlık düşmanı suçlular, tarih önünde şimdiden mahkum olmuşlardır. Ama bunların ergeç şaşmaz Türk adaleti önünde gereken hesabı vermeyeceklerinden kim kuşkulanabilir?" denildi.

Sıkıyönetim Mahkemesi duruşmayı 19 Aralık Çarşamba günü saat 09.30'a erteledi.

Komando Abdülkadir Abbasoğlu

Adana Eğitim Enstitüsü öğrencisini öldüren komandoların duruşmasına başlandı

● Sanık komandolar, emniyet ifadelerinde kendilerini suça MISK Başkanının teşvik ettiğini söylemişlerdi

ADANA (ÖZEL)

Mehmet Özkanoğlu adlı sol görüşlü Adana Eğitim Enstitüsü 2. sınıf öğrencisinin 15 Eylül 1978 günü Elektrik İşletmesi önünde öldürülmesiyle ilgili duruşmaya Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde 15 Ekim günü başlandı.

Sanıklardan Mehmet Hulusi Gündoğan'ın gelmediği ilk duruşmada diğer sanık komando Abdulkadir Abbasoğlu'nun ilk sorgusu yapıldı. Abbasoğlu sorgusunda, Emniyet ifadesini reddederek suçu kabul etmedi. Kendisine bu suçu Pol-Der'li polislerin zorla kubul ettirdiklerini iddia etti.

Deli Kadir lakabıyla tanınan Abdulkadir Abbasoğlu Emniyetteki ifadesinde Mehmet Özkanoğlu'nu kendisinin öldürdüğünü kabul etmişti. Abbasoğlu Emniyet ifadesinde:

"Olaydan önce MİSK Başkanı Eren Kaya'nın kardeşi Müslüm Kaya ve Mehmet Ata Tarakçı'nın solcular tarafından vurulmasından büyük üzüntü duyuyordum. Eren Kaya bana ve hastahanede Mehmet Hulusi Gürdoğan ile diğer arkadaşlara 7,65 çapında tabancalar dağıttı.

"15 Eylül 1979 günü Kosanlılar kahvesinde oturuyorduk. M. Hulusi Gürdoğan o anda yoldan geçmekte olan Maktülü işaret ederek 'Şu geçen komünist. Bıyıklı. Mehmet Özkanoğlu. Hakkından gel Kadir" dedi. Takip ettim, yere yıktım kaçtı kaçarken dört el ateş ederek öldürdüm. Bilahare Tepebağ Mahallesindeki evime gittim. Bakkaldan turşu ve rakı aldım, ağır ağır içtim" demişti.

Mehmet Hulusi Gürdoğan da Emniyetteki ifadesinde olayları aynen doğrulayıp, şöyle diyordu: Daha sonra akşama doğru eve gittik, elbiselerimizi değiştik. 19.30 sıralarında Eren Kaya'nın bulunduğu, kardeşinin tedavi edildiği İhsan Önal Hastanesine gittik. Eren Kaya'ya durumu anlattık. Eren Kaya bize 'İyi ettiniz bir Komünist temizlediniz, kardeşimin intikamını aldınız!' dedi. Tabancaları bizden geri aldı. Bize para vererek İstanbul MİSK Başkanı Dündar Tanrıöver'in yanına İstanbul'a gönderdi. Dündar Tanrıöver bize Kumova Otelinde yatacak yer buldu ve bize 15 bin lira kadar para harcadı.

M. Hulusi Gürdoğan ayrıca ifadesinde, beni cinayet olayına ve diğer arkadaşlarımı bu yoldaki eylemlere teşvik edip sürükleyen maddi ve manevi destek sağlayan, MİSK Başkanı Eren Kaya'dır" demişti.

Mahkeme heyeti Avukat Hamdi Coşkun'un sanık Mehmet Hulusi Gürdoğan'ın tahliyesi talebini reddederek görgü tanıklarının dinlenmesi için duruşmayı 27 Aralık 1979 tarihine erteledi.

AET Güney Avrupa Masası Şefi Duchateau Ankara'ya geliyor

AET, Türkiye ile ilişkilerini hükümetin tutumuna göre belirleyecek

● Bahardan önce Türkiye AET görüşmelerinin başlaması beklenmiyor

HADİ ULUENGİN
BRÜKSEL'DEN BİLDİRİYOR

AET Güney ve Orta Avrupa Masası Şefi Duchateau önümüzdeki hafta sonunda Ankara'ya gelerek Ortak Pazarın yeni Türkiye temsilcisi Robert Cox'un göreve başlaması ile ilgili olarak 20 Kasımda düzenlenecek olan törene katılacak. Duchateau'nun yeni hükümet sorumlularıyla resmi olmayan görüşmeler yapması bekleniyor.

Brüksel'deki AET çevrelerinden edinilen bilgilere göre Duchateau'nun Ankara'daki temaslarında Türkiye'nin İngiltere'ye yaptığı tekstil ihracatının yıl sonuna kadar sınırlandırılması ve AET'nin Türkiye'ye özel yardım fonu çerçevesinde vereceği 100 milyon dolar tutarındaki ek yardım konularına değinilmesi mümkün. Yine aynı kaynakların belirttiğine göre bu temaslar hiç bir resmi nitelik taşımayacak ve ziyaretin ağırlık noktasını yeni hükümet üyeleri ile tanışma ve Cox'un göreve başlaması oluşturacak.

Demirel hükümetinin, AET ile ilişkilere yaklaşımı konusunda görüşüne başvurduğumuz bir topluluk yetkilisi, "AET ülkelerinin içişlerine karışmaz. Demirel muhalefette iken Türkiye'nin AET'ye tam üye olması gerektiğini söylemişti. Fakat iktidara gelip dosyalar karıştırıldığında durum değişebilir" şeklinde konuştu.

Türkiye'nin tam üyelik için başvurması durumunda, AET Bakanlar Konseyinin yürütme organı olan Komisyona görüşmeleri yürütmesi için yetki vereceğini söyleyen Ortak Pazar temsilcisi "Türkiye'ye üye ol ya da olma, diyemeyiz, fakat bugüne kadar AET ile Türkiye arasında sürdürülen ilişkilerin durumu açıktır. Gerek Türkiye'deki gerek AET ülkelerideki ekonomik durum, ilişkiler ve tam üyelik konusunda gerçekçi olmayı gerektirmektedir." dedi.

TEKSTİL ÜRÜNLERİ

Türkiye'nin İngiltere'ye sattığı pamuk ipliğinin, AET Komisyonu kararıyla sınırlandırılmasını, komisyonun bir siyasi jesti olarak niteleyen Brüksel'deki yetkili, sınırlama kararının hem İngiltere'yi hem de Türkiye'yi uyarmak amacını taşıdığını belirtti. Şimdiye kadar Türkiye'nin saptanan kotayı aştığını söyleyen AET sorumlusu "Yıl sonuna kadar geçerlilik taşıyan bu karar Türkiye'nin ihracatını hemen hemen hiç kısıtlamamaktadır. Türkiye'nin aralık ayı sonunda göndereceği mallar en fazla 10 gün diğer bir ülkede transit olarak bekletilerek 1980 kotasına dahil edilebilir. Fakat aynı durumun yinelenmemesi için, Türkiye ile AET arasında pamuk ipliği ihracatı konusunda önümüzdeki yılı kapsayan ve kotaları belirleyen görüşmeler yapılmasını istiyoruz" şeklinde konuştu.

Topluluğun Türkiye'nin İngiltere'ye sattığı pamuk ipliğini sınırlama kararının gözden geçirmesi için Belçika başkentindeki Türkiye delegasyonunun başvuruda bulunacağı öğrenildi. Gelecek hafta perşembe günü Brüksel'de biraraya gelecek olan Türkiye-AET Ortaklık Konseyinde, Türk malları hakkındaki AET kararının yeniden gözden geçirilmesi istenecektir. Türkiye sınırlama kararının Türkiye ile Ortak Pazar arasında imzalanmış olan ortaklık anlaşmasına aykırı olduğunu iddia ederek, Avrupa Komisyonu geçen hafta almış olduğu kararda sınırlama kararınının Türkiye-AET karma protokolünün 60. maddesine dayandırıldığını açıklamıştı.

Türkiye'nin bu başvurusunun AET tarafından olumlu yönde kabul edileceği sanılıyor.

Ege Bölgesi Kimya Mühendisleri Odası:

"Yağ darlığını yanlış taban fiyat politikası yarattı"

İZMİR (ÖZEL)

Kimya Mühendisleri Odası Ege Bölgesi tarafından düzenlenen "Bitkisel Yağlar" seminerinde ülkemizde var olan yağ darlığının nedenleri üzerinde duruldu. Ege Üniversitesi Kimya ve Ziraat Fakültesinden konuşmacıların katıldığı seminerde, Türkiye'de bitkisel yağ ve zeytinyağı üretiminde karşılaşılan darboğazlar, nedenleri ve üretimi artırma olanakları tartışıldı.

Kimya Mühendisleri Odasından Hüsnü Solmaz, özellikle ay çiçeği üretimindeki açığın margarin üretimini etkilediğini belirtti. Uygun yöntemlerle yağlı tohumların üretiminin artırılması yerine açığın sürekli dış alımlarla kapatılmaya çalışıldığını söyleyen Solmaz, bu nedenle yerli üretim daha da düşürülmüştür" dedi.

Hüsnü Solmaz yağ yokluğunun nedenlerini şöyle özetledi:

"İzlenen yanlış taban fiyatı politikası, dış alımın desteklenmesi, sübvansiyon uygulanması ve yağ darlığının yapay araçlarla giderilme tedbirleri, vatandaşın piyasada bir paket yağ bulamamasına neden olmuştur. Bu nedenlerin ortaya çıkmasında sorumlu olanlar, gündeme getirdikleri yanlış politikalarla üretimin gerilemesine yol açan siyasi iktidar ve amacı doğrultusunda bu ortama çeşitli yönleriyle uyan hür teşebbüstür.

Ayrıca Kimya Mühendisleri Odası, yağ darlığının giderilmesi için yağlı tohum üretiminde özendirici tedbirler alınması, yağlı tohum alım ve satım işlemlerinin kooperatifler kanalıyla gerçekleştirilmesi gerektiğini savundu. Konuşmacı mamul yağ pazarlamasının da kooperatifler eliyle yapılmasını istedi.

Mahkeme eliyle aldığımız tekziptir

MHP Grup Başkan Vekili İhsan Kabadayı'nın Cevabından Korkanlar

Aydınlık Gazetesinin 7 Ağustos 1979 Salı günkü sayısınının 5. sahifesinde yeralan Doğan Yurdakul imzalı "Kabadayı'nın orucu.. başlıklı yazı gerçekleri aksettirmekten uzaktır.

MHP Millet Meclisi Grup Başkan Vekili Konya Milletvekili İhsan Kabadayı yaptığı basın toplantısında, bir davayı politikaya karıştırmak suretiyle MHP'yi suçlamaya yeltenmek isteyenlere gereken cevabı vermiştir. İktidara yaranmak isteyenler, komünist, terörist ve bölücülere hedef göstermeye çalışanlar, İhsan Kabadayı'nın gerçekleri yansıtan cevabı karşısında sus-pus olmuşlardı. MHP ve mensupları açık beyanlarından hiç bir zaman korkacak kimseler değildir. Ancak bu beyanları sizin gibi tefsir etmek isteyenler, bundan bir netice alacaklarını umanlar hüsrana uğramaktadırlar. Bu itibarla bu konudaki yazınız gerçekleri yansıtmamaktadır.

Yaşar Okuyan MHP
Genel Sekreter Yardımcısı

HAFTANIN FİLMLERİ – Nezih Coş

Bir ilkellik anıtı

FERHAT İLE ŞİRİN

Yönetmen ve senaryo: Ejder İbrahimof/Müzik: Arif Melikov/ Oyuncular: Türkan Şoray, Yılmaz Duru, Alla Sigalova, Faruk Peker, Armen Cigerhanyan/Tuğra Film-Mos Film (Türk-Sovyet ortak yapımı-1979)/Ankara ÇANKAYA, TALİP, DERYA, STAD, MELEK ve CEM'de.

Halk arasında yüzyıllar boyunca yaşamış ünlü bir aşk efsanesi olan "Ferhat İle Şirin" bu kez bir Türk-Sovyet ortak yapımı olarak sinemaya aktarılmış. Bazı sahneleri Topkapı Sarayında, Ayasofya'da, büyük bir bölümü de Taşkent ve Moskova film stüdyolarında gerçekleştirilen "Ferhat ile Şirin" için yüz milyon lira harcanmış. Ama hemen belirtelim ki, sonuç kocaman bir sıfır ve dökülen bu kadar paraya gerçekten çok yazık.

Ortak yapımda "Ferhat ile Şirin" efsanesinin hangi yönüne ağırlık verileceği konusunda Tuğra Film yetkilileri ile Sovyet yapımcılarının anlaşabilmiş olması bir hayli dikkate değer. Filmden anladığımız kadarıyla iki yan da öyküdeki sevgi, aşk temalarını esas almakta görüş birliğine varmışlar. Ama ortaya çıkan film, Nazım Hikmet'in 1948 de oyunlaştırdığı "Ferhat ile Şirin"deki bakış açısının yanına bile yaklaşamamış. Bilindiği gibi Nazım'ın oyununda,sevdiği Şirin uğruna 10 yıl Demirdağ'ı delip Arzen kentine su getirmeye çalışan Ferhat'ın gelişimi ve değişimi belirleyici öğedir. Önceleri salt Şirin'e kavuşabilmek amacıyla taş kıran Ferhat, kent halkından gördüğü sevgi karsısında halkın çıkarlarını sevgisinin önünde tutar ve Şirin'le evlenmesine izin çıktığı halde kenti suya kavuşturmak için uğraşını sürdürür. Nazım Hikmet, oyununun temelini Ferhat'daki bu değişim üzerine oturtmuş ve toplumcu bir bildiriye ulaştırmıştır. Ejder İbrahimof'un filminde ise bu bölüm son 10 dakikaya sıkışmış ve anlamını bütünüyle yitirmiş bir "final trüğü" olarak kalıyor. İbrahimof'un Ferhat'ının , Şirin'i bırakıp dağdaki işine dönmesine bir anlam verebilmek film öyküsünün kendi gelişimi içinde oldukça zor. Bu bölüm sanki Ferhat'ın ölümü için bir gerekçe olarak düşünülmüş izlenimi veriyor.

Ejder İbrahimof'un "Ferhat ile Şirin"i sinema yapıtı olarak tam bir ilkellik örneği. İlkellik, senaryodan başlıyor; müziğin kullanılışına, kurguya, oyuncu yönetimine kadar tüm alanları kapsıyor. İbrahimof, bizim Yeşilçam filmlerine taş çıkartacak denli kötü, olayların ardarda sıralanmasından ibaret bir senaryo yazmış. Nazım'ın elinde derin boyutlara ulaşan aşk efsanesi, ucuz bir aşk dramı haline ancak böyle sokulabilirdi. Her olay ayrıntılarına kadar ilkel bir dille sinemalaştırılmış İbrahimof'un elinde. Örneğin 10 dakika Banu Sultan'ın (T. Şoray) kardeşi Şirin'i (A. Sigalova), ölümden kurtarmak için karşı karşıya bırakıldığı koşulları anlamaya çalışıyorsunuz. İbrahimof'un kahramanları yüzeyde, kişiliksiz, boyutsuz kahramanlar. Yönetmen aşk olayını, sevgi olayını yalnızca soyut bir "hoşlanma" içgüdüsü olarak yorumluyor. Örneğin Vezir'in Banu Sultan'a, onun Ferhat'a Ferhat'la Şirin'in de birbirlerine olan aşkları bu tür ilişkiler olarar konuyor. Ama İbrahimof duygusal bir film de koyamıyor ortaya. En şiirsel olma iddiasındaki sahneler bile yapay ve acemice çekilmiş. İbrahimof'un senaryosu esas olarak bir entrika örgüsünden ibaret. Seyirci filmden hiç bir bildiri çıkaramıyor. Ama filmi yapanlar da bunun farkında olsalar gerek ki, sonunda "biz bu filmde sevgisiz yaşanamayacağını anlattık" diye açıklama getirmek zorunda kalıyorlar. Bugün artık evrensel "insan sevgisi" ve sınıflarüstü "insan doğası" anlayışları içinde bulunan Sovyet sanatçıları,bu çizgide sıradan aşk filmleri çeken Yeşilçam yapımcılarıyla neden birleşmesinler!

"Ferhat ile Şirin" biçimsel yönden de kaba bir eklektisizm içinde. Osmanlı sarayları gösteriliyor, Bolşoy Operasından klasik ezgiler dinliyoruz. Mehter takımına ve Seher Şeniz'in göbek dansına bile Bolşoy Orkestrası eşlik ediyor. Keza filmin başlarındaki Türkmen halk danslarının da klasik müzik eşliğinde yapılıyor görünmesi bir hayli yadırgatıcı. Yine seyirci Osmanlı sarayındaki çıplak baletler topluluğuna bir anlam veremiyor. Kısaca "Ferhat ile Şirin" de ulusal-geleneksel renkler yok denecek kadar az. Müzik öğesinin filmde genellikle yama olarak kaldığı bir gerçek. Kurgu yönünden de film hatalar ve anlamsızlıklarla dolu. İbrahimof'un oyuncu yönetimi ise tam bir fiyasko. Y. Duru vezir rolünde bir uyurgezer gibi dolaşıyor ortada. Şirin'i canlandıran A. Sigalova yeteneksiz ve yapmacıklı bir aktris. F. Peker'in Ferhat'ı baston yutmuşa benziyor. T. Şoray'ın da yüzü filmin yarısında kapanınca geriye bir kukla tiyatrosu kalıyor.

"Ferhat ile Şirin" dışsatım olanakları düşünülerek hazırlanmış ticari bir aşk filmi olarak dahi başarısız. Ama Sovyetlerin siyasi etkisi sayesinde Doğu Avrupa ülkeleriyle bazı geri Asya ve Afrika ülkelerine satılabilir tabii.

SÜPERMEN

"Süperman"/Yönetmen: Richard Donner/ Görüntüler: Geoffrey Unsworth ve Denys Coop/ Müzik: John Williams/Oyuncular: Christopher Reeve, Margot Kidder, Marlon Brando, Gene Hackman, G. Ford, T. Howard, Maria Shell, S. York/ Bir ABD filmi (1978)/İstanbul FİTAŞ, KONAK, Ankara BATI'da.

"Süpermen" olağanüstü serüvenlerden söz ederken seyirciyi, toplum düzeni karşısında bir yanda saf tutmaya iteleyen kurnazca düşünülmüş bir Hollywood filmi.

Jerry Siegel - Joe Shuster ikilisinin 1950 ve 1960'larda Türkiye'de de çok okunan çizgi-roman kahramanı Süpermen, Krypton gezegeninden dünyaya gelmiş, korkunç bir fizik güce sahip bir insan. Uçuyor, füzeleri durdurabiliyor, kapalı şeylerin ardındakileri görebiliyor. Görevi kötülüklerle mücadele etmek. Dünyadaki yaşamında bu amacına bağlı kalmaya çalışıyor.

Seyirci her şeyden önce bu üstün-insan'ın,olağanüstü serüvenleri karşısında şaşkın bir durumda kalıyor. Ve film hayal planında seyirciye sunduğu bu yeni kahramanla onun ilgisini ayakta tutmaya çalışıyor. Burada filmin yönetmeni Richard Donner'dan çok, özel etkileri düzenleyen altı kişilik teknik kadroya büyük iş düştüğü açık. Uçan adamın hareketlerinin yapay kalmaması, filmin kendi mantığı içinde doğal izlenimini verebilmesi için "özel etkiler" uzmanları tüm yeteneklerini ortaya koymuşlar, tüm olanakları kullanmışlar. Sonuç teknik yönden oldukça başarılı.

Ancak "Süpermen" filminin taşıdığı dünya görüşüne dönelim yine biz. Şu nokta önemli: Süpermen, dünyada kötülüklerle mücadele edecek ama, asla dünyanın tarihsel gelişimini değiştirmeye çalışmayacak. Bunun anlamı Süpermen'in aslında dünyanın ve ABD toplumunun bugünkü durumunu korumakla görevli olmasıdır. Kısaca Süpermen "statükocudur". Süpermen'in mücadelesi ya kazalar, depremler gibi toplumu yaralayan afetlerde, ya da bugünkü düzene şu ya da bu nedenle karşı çıkmaya kalkışan tek tek "kötü" insanlarladır! Örneğin filmdeki Lex Luthor (G.Hackman) kişisel çıkarları için çaba gösteren idealize edilmiş bir ihtiraslı "kötü adam"dır. Süpermen onun planlarını bozmayı başaracaktır. Aynen "Goldfinger"ın James Bond'u gibi. Bu nedenle filmin sonunda belirtildiği gibi Süpermen, ABD toplum düzeni için gerekli bir güvenlik simgesinden başka bir şey değildir.

"Süpermen" filmi, etkisi altında bıraktığı seyircileri, toplumun değiştirilmesi değil korunması görüşünü paylaşmaya zorluyor. Ticari garantisi de olan böyle yararlı bir malzemeden Hollywood'un yeni "Süpermen" filmleri üretmesi hiç şaşırtıcı olmaz.

BALE

Nazım Hikmet'in dizeleri Türkiye'de ilk kez dansa yansıyor

Balaban 1950

Fezal Esmen

Büyüklüğünü tüm dünya ile paylaştığımız ozanımız NAZIM HİKMET'in dizeleri Türkiye'de ilk kez dansedilecek, baleye, dansa yansıyacak.

"Ferhat ile Şirin" 5 Aralık'ta ve "Kuvayı Milliye Destanı" 16 Nisanda ANKARA DEVLET BALESİ tarafından sergilenmeye başlanacak ve daha sonra İstanbul'da ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ'nde gösterilecek.

Baleye dönüştürüldüğünde, Nazım Hikmet'in "Bir Aşk Masalı" adını verdiği Ferhat ile Şirin 5 Aralıkta

Bir Aşk Masalı'nın koreografisi Sovyet sanatçılarından ANATOLİ SEKERA'nın, KUVAYI MİLLİYE DESTANI en genç koreografımız ALTAN TEKİN'in ve epik bale tarzında sahnelenecek.

İlk koreografisi Leningrad'da Yuri Grigoroviç tarafından yapılan Bir Aşk Masalı'nın müziği ARİF MELİKOF'un. Şekera kendi koreografisini Ankara'da kendisi sahneye uygularken, onunla birlikte gelen çalıştırıcı Nikolai Haritanov da yardımcılığını üstleniyor. Şekera'nın koreografisi ilk kez 1966'da Kiev Devlet Balesinde sahnelendi ve çok başarı sağladı. Bu başarıdan sonra Yugoslavya'dan gelen çağrı üzerine Bir Aşk Masalı 1974'te Makedonya Skorpia Devlet Balesinde yine Şekera tarafından sahneye uygulandı. Kiev Devlet Balesi Direktörü olan Şekera'nın onaltıyı bulan yapıtları arasında Romeo Juliet, Raymonda, Spartaküs ve kendi ülkesi Ukrayna ile ilgili baleleri var.

Bir Aşk Masalı üzerine Şekera için yazılan tüm olumlu eleştirilerde onun asıl sorunu nasıl en iyi biçimde ortaya koyduğu belirtiliyordu. "Ozanınızın şiiri çok büyük, çok güzel" diyordu Şekera. "Bu şiirsel dramı, duygu dolu, büyük trajik AŞK'ı, tüm ülkeye yayılan, efsaneleşen, destan kahramanının öyküsünü ozanınızın da yansıtmak istediği gibi, yalnızca şiirsel, duygusal güzelliği ile değil, tüm insanlığı kapsayan, tüm insanlığa seslenen yanlarıyla asıl önemli olanı vurgulamak. . . İnsanlığa IŞIK sunan Prometе gibi SU sunan, suyla birlikte mutluluğu armağan eden Ferhat'ın öyküsünü anlatmak istedim."

Evet anladığımıza göre, Devrim sonrası Sovyet balesinin büyük ustası Leonid Lavrovsky'nin öğrencisi olan Şekera da Lavrovsky gibi, balede insan psikolojisinin derinliğine, genişliğine, en ince ayrıntılarına değin işlenişine ve insanlığın tarihsel gelişimi içindeki dramının tüm yönleriyle yansıtılmasına önem veriyor. Bir Aşk Masalı'nı da bu anlayışla ele alarak büyük ozanın şiirsel, duygusal, düşünsel anlatımı ve amacıyla uyumlu bir bale oluşturmak istemiş.

"Şekera'nın yönetiminde Kahraman Ferhat'ın öyküsünü TÜRK HALKINA dans diliyle sunmak için çalışmalarını büyük çoşku içinde yürüten ANKARA DEVLET BALESİ'nde Ferhat'ta Özkan Arslan-Uğur Seyrek; Mehmene Banu'da Meriç Sümen-Rengin Taş; Şirin'de Meriç Çimenciler-Zuhal Pinter dansedecek. Dekor ve Giysiler Yevgeni Lisik'in Orkestra Şefliğini Güner Aykal ve Selman Ada yapacak.

KUVAYİ MİLLİYE DESTANI

Kuvayı Milliye Destanında ALTAN TEKİN devrimler ne derece gerçekleşti tartışmasını yaratmak istiyor: Birinci Dünya Savaşı-İstanbul-Üçlü İtilaf-Üçlü İttifak Devletleri. . . yengileri, yenilgileri, savaşın getirdikleri; korku, açlık, sefalet. Saltanat ve halk. İmparatorluğun paylaşılması. Kuvayı Milliye, kongreler, ZAFER ve DEVRİMLER . . . Tüm dünyadakiler: İngiltere, Fransa, Rusya'da ve bizde. Hilafetin kaldırılışı. Dil, kıyafet, harf devrimleri. Medeni kanun, kadın hakları, laiklik.

6 solist ve 18 kişilik opera korosunun da katıldığı yapıtın, N. Hikmet'in dizeleri dışında metin yazarlığını Altan Tekin yapıyor. Müziğini Timur Selçuk hazırlıyor. Orkestrada: Tambur, ney, bağlama saz, kanun ve emperyalist güçleri vurgulamak için elektronik bant kullanılacak.

Ankara Devlet Konservatuarımızda DUYGU VARLIER'in küçükler için koreografisi "ATATÜRK'ÜN ÇOCUKLARI" ile baleye ilk kez giren ATATÜRK bundan böyle KURTULUŞ SAVAŞI ve DEVRİMLERİ ile Nazım Hikmet'in dizeleri ve en genç koreografımız Altan Tekin'in koreografik emeğinde dansa yansıyarak. . . artık balede de IŞIYACAK,koreograflarımıza da esin kaynağı olmaya başlayacak.

Genel Müdürlükte İstifalar ve atamalar devam ediyor

● Futbol Federasyonu Başkanlığına Hasan Polat'ın, Judo Federasyonu Başkanlığına Cihat Uskan'ın getirilmesi bekleniyor

● Halter Federasyonu Başkanı Refik Çölaşan istifa etti

İSTANBUL

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde atamalar sürdürülüyor. Genel Müdürlüğe vekaleten atanan Refaiddin Şahin, ilk uygulamalarına, yardımcılarını değiştirmekle başladı. Nuri Sinan Doğan döneminde de başkan yardımcılığı görevlerini yürüten H. Avni Koşar ile Mazhar Vardar görevlerinden alındılar. Genel Müdür yardımcılıklarına Yıldırım Acar ile Tolga Yağız getirildi.

MC döneminde Gençlik ve Spor Bakanlığı hukuk müşavirlerinden Turhan Bozkurt, yeniden eski görevine getirildi. Bakanlık müşavirlerinden İlhan Özden ise Özlük İşler Dairesi Başkanlığına atandı.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde atamalar sürerken, federasyon başkanları da görevlerinden istifa etmeye başladılar.

Basketbol Federasyonu Başkanı Gencay Şaylan ile Dağcılık Federasyonu Başkanı Bozkurt Engör'ün istifalarından sonra dün de Halter Federasyonu Başkanı Refik Çölaşan, görevinden istifa etti. Çölaşan istifa ederken yaptığı açıklamada "Yeni başkana işleri düzgün bıraktık" dedi.

Öte yandan Futbol Federasyonu Başkanlığı ile Judo Federasyonu Başkanlığına bir iki gün içinde atamalar bekleniyor.

Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık görevinde kalmak için mücadele ediyor ve "Görevimden alırlarsa Danıştay'a başvururum" diyor. Cemal Saltık'ın yerine eski Federasyon Başkanlarından Hasan Polat'ın getirilmesi, Judo Federasyon Başkanlığına ise Cihat Uskan'ın getirilmesi bekleniyor.

Bu arada Judo Federasyonu Genel Sekreteri Ercan Yılmaz görevinden alındı. Yılmaz'ın yerine MC döneminin Genel Sekreteri Aybars Kılıçhan atanıyor.

Fenerbahçe Niş ile anlaşmaya çalışıyor

● Niş ile çalışma konusunu, Ziya Şengül'ün nasıl karşılayacağı bilinmiyor

● Bursaspor, antrenörlük için Omeragiç ile anlaşmaya çalışıyor

İSTANBUL

Bursaspor Teknik Direktörü Necdet Niş'in ikinci istifası üzerine, Fenerbahçe kulübü Necdet Niş ile temaslara başladı...

Eğer anlaşma sağlanırsa Fenerbahçe'yi Ziya Şengül-Necdet Niş ikilisi çalıştıracak. Ancak Fenerbahçe yönetimi Ziya Şengül'ün Necdet Niş ile çalışma konusunda olumlu davranıp davranmayacağı konusunda tereddütlü.

BURSASPOR'DAKİ GELİŞMELER

Necdet Niş'in ikinci kez görevinden ayrılmasından sonra Bursaspor kendisine yeni bir teknik direktör aramaya başladı.

Son yapılan açıklamalarda Bursaspor'un, Teknik Direktörlük için Yugoslavya'da bulunan Omeragiç ile ilişkiye geçtiği, anlaşma sağlandığı takdirde Bursaspor'un "yabancı antrenör yasağının" kaldırılması için Futbol Federasyonuna başvuracağı belirtiliyor. Ayrıca Bursaspor'un Metin Türel ile de ilişkiye geçmeye çalıştığı da söyleniyor.

Öte yandan Necdet Niş'in Bursaspor'dan ayrılmasından sonra bazı çevreler Başkan Süleyman Kurtçu'nun sebep olduğunu söylüyorlar.

"Bursaspor kulübü Başkanı Süleyman Kurtçu'nun Bursaspor-Galatasaray maçının devre arasında soyunma odasına girerek sinirli bir şekilde Bahtiyar'ı azarlamasının hiyerarşik düzenle bağdaşamayacağını" belirten bu çevreler, olayın "Necdet Niş ile aralarındaki bağların kopmasına hizmet ettiğini" söylediler.

Spor Yazarları, COE'yu yılın sporcusu seçti

42 gün içinde bir mil, 1500 ve 800 metrede dünya rekorlarını kıran İngiliz Joahnn Sebastian Coe, yılın sporcusu seçildi.

Spor yazarlarının katıldığı ankette, halen bu rekorları elinde bulunduran Coe, 340 oy toplarken, İan Botham'a 59 ünlü futbolcu Kevin Keegan'a 43 oy çıktı...

42 gün içinde 1 mil, 800 ve 1500 metre dünya rekorlarını kıran Coe yılın sporcusu seçildi.

Masa Tenisi Milli Takımımız, Avusturya'ya 7-0 yenildi

İSTANBUL

Avrupa 1. Ligindeki üçüncü maçında, Masa Tenisi Milli Takımımız Avusturya'ya 7-0 yenildi. Avusturya'nın Viyana kentinde oynanan karşılaşmadaMasa Tenisi Milli takımımızı Mahir Özbayraç, Oktay Çimen ve Selda Doğan temsil etti.

Masa Tenisi Milli Takımımız daha önce yaptığı iki karşılaşmada, Bulgaristan'ı Sofya'da 5-2 yenmiş Yunanistan'a ise 7-0 yenilmişti.

1980 Balkan Jimnastik Şampiyonası Türkiye'de yapılacak

ANKARA (ÖZEL)

Jimnastik Federasyonu Başkanı Tahsin Albayrak, Balkan Jimnastik Şampiyonasının 1980 yılında Türkiye'de yapılacağını açıkladı.

Geçtiğimiz ay Yugoslavya'da düzenlenen Balkan Kongresi sonrası yapılan girişimlerle alınan karar için, Bursa Atatürk Spor Salonunun hazırlanması çalışmalarına başlandı.

Türkiye bugüne kadar 1201 madalya kazandı

● Madalyaların 90'ı gençler kategorisinde, 42'si olimpiyatlarda, 98'i dünya şampiyonalarda, 200'ü Akdeniz ve 746'sı da Balkan Oyunlarında

ANKARA (ÖZEL)

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Basın ve Halkla İlişkiler Dairesinin açıklamasına göre, Türkiye'nin bugüne değin dünya, Avrupa, Olimpiyat, Akdeniz ve Balkan şampiyonalarında 383 altın, 372 gümüş, 446 bronz olmak üzere toplam 1201 madalya kazandığı belirlendi.

Bu madalyalar gençlerin kategorisinde 90, Olimpiyatlarda 42, Dünya Şampiyonalarında 98, Akdeniz Oyunlarında 200, Balkan Oyunları ve Şampiyonalarında ise 746 olarak dağıldı.

Bu madalyaları Avrupa Şampiyonalarında Atletizm, Boks, Güreş ile Masa Tenisi, Gençler Olimpiyatlarında Futbol, Güreş, Atletizm, Dünya Şampiyonalarında Güreş ve Futbol dalları kazandırdı.

Basketbol ve Voleybol Liginde bugün yapılacak maçlar

Deplasmanlı Basketbol Ligine bugün yapılacak 5 karşılaşma ile devam ediliyor. Karşılaşmaların programı şöyle:

Ankara (Atatürk Spor Salonu)
16.00 İstanbul Bankası Yenişehir-Efes Pilsen
17.00 Ziraat Fakültesi-Galatasaray
İstanbul (Anadolu Spor Sitesi)
17.30 Fenerbahçe-Taçspor
Bursa (Atatürk Spor Salonu)
16.00 Tofaş-Sas-Eczacıbaşı
İzmir (Atatürk Spor Salonu)
17.30 Karşıyaka-Beşiktaş

VOLEYBOL

Deplasmanlı Voleybol Ligi bugün yapılacak 5 karşılaşma ile devam edecek. Karşılaşmaların programı şöyle:

İstanbul (Anadolu Sitesi Spor Salonu)
13.30 Taçspor-Yenişehir İstanbul Bankası
15.00 Altınyurt-B.Gücü
Ankara (S.Sırrı Tarcan)
12.00 SSK-Vinlex
Adana (Pol. Ok. Spor Salonu)
13.30 G. Sanavi-Maltepe

İngilterenin ünlü Keegan'ı Suudi Arabistan'dan 107 milyon liralık transfer teklifi aldı.

Keegan'a son transfer teklifi: 107 milyon lira

HAMBURG

Bu sezon sonunda Hamburg'la yaptığı sözleşmesi bitecek olan İngiltere'nin ünlü futbolcusu Kevin Keegan'a transfer teklifleri yağıyor.

İspanya'nın Barcelona, Amerika'nın Cosmos takımlarından sonra, bu kez Keegan'a bir Suudi Arabistan takımı teklifte bulundu. Suudi Arabistan takımının teklifi tam 107 milyon lira... Kendisine yapılan transfer tekliflerini "düşüneceğini" belirten Keegan "Evet, dersem şu anda Hamburg'ta kazandığım paranın üç mislini alacağım" şeklinde konuştu.

Bir TV programında konuşan Keegan geleceğe ait en önemli planını da açıklayarak "Tek isteğim 1982 yılındaki dünya kupasını İngiltere'nin kazanmasıdır. Bu kupayı kazanıp havaya kaldırdığım an, futbol hayatımın zirvesinde olacağım" dedi.

Masa tenisi Milli Takımımızın değişmez adamlarından Vasil Aleksandridis yeni oluşturulan takıma alınmadı.

Olaylar

DÜŞÜNCELER

Okullar ve spor

Abdurrahman Çoban

Spordan söz ederken ilk akla gelen saha ve tesis sorunudur. Geniş bir kitleye spor yaptırabilmek için yeterli saha, tesis, araç ve gereçlerin bulunması gerekir.

Ülkemizde kişi beden eğitimine ilk önce semt sahalarında başlar. Doğal çevresinde bulduğu küçük alanlarda özellikle futbolla yüzyüze gelir. Ancak kişinin doğal çevresinde az çok top koşturacak bir alan olmasına karşılık (Artık bu alanlar da ortadan kalkıyor...) bir voleybol, bir basketbol sahası yoktur. Kapalı spor salonu ise hemen hemen hiç yok.

Okul çağı öncesi beden eğitimi faaliyetini semtteki alanlarda sürdüren kişi ilk düzenli beden eğitimi faaliyetine ise ortaokul sıralarında başlar... Ne yazık ki ortaokulların çoğunda beden eğitimi öğretmeni yoktur. Beden eğitimi öğretmeninin olmadığı okullar, bu dersi branş öğretmeni olmayan kişilerce doldurur. Öğrenci hem tesis, hem malzeme hem de branş öğretmeni olmaması nedeniyle yeterli beden eğitimi faaliyeti gösteremez. Böylece yeterli beden eğitimi dersi görmeyen öğrencinin de herhangi bir spor branşına yönlendirilmesi mümkün olmaz...

Bütün bunları Milli Eğitim Bakanlığının yanlış zihniyetini ortaya koymak için anlattık. Her yıl onlarca yeni lise ve ortaokul öğrenime açılır. Ancak Milli Eğitim Bakanlığı, eğitimi yalnızca kitabi bilgilerle sınırladığından bu okulların yanında spor salonu açmayı düşünmez... Zihniyet böyle olunca beden eğitimi dersleri "Ha olmuş, ha olmamış ne farkeder" konumuna düşer.

Ülkemizde sporun gelişmesini istiyorsak her şeyden önce bu zihniyetin değişmesi gerekir. Sporcu yetiştirmek açısından doğal kaynak olan okullar ancak saha ve tesis olmasıyla değerlendirilebilir ve geliştirilebilir...

Atama ve görevden...

(Baştarafı 1. sayfada)

değişiklikler yapılacağı bildiriliyor.

Şimdiye kadar yapılan değişiklikleri şöyle sıralamak mümkün:

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Milli Eğitim Bakanlığında Özlük İşleri Genel Müdürlüğüne Bakanlık Müşaviri Mustafa Özkan atanırken, Teftiş Kurulu Başkanlığına yurt dışındaki işçi çocukları Eğitim ve Öğrenim eski Genel Müdürü Mehmet Alptekin getirildi.

Orta öğrenim Genel Müdürlüğüne vekalet eden Güler Tanyolaç Hukuk İşleri Müşavirliğine atanırken yerini Ahmet Bakırcı aldı. Orta Öğrenim Genel Müdürlüğüne eski Genel Müdür Ahmet Erdoğan'ın getirilmesi bekleniyor. Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğüne vekalet eden Ayla Sayın görevinden ayrılarak yeniden DPT'ye döndü. Yerine Genel Müdür Yardımcısı Bedii Erden vekalet ediyor. Eski genel Müdür Didim'in yeniden Genel Müdürlüğe atanacağı da ileri sürülüyor.

Öte yandan Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürü Gültekin Türkoğlu, Karabük Demir Çelik İşletmesi Genel Müdürü Refik Oral, Etibank Genel Müdürü Atilla Aybay, DİE Başkanı Oktay Varlıer, Çalışma Bakanı Müsteşarı Çetin Ziylan, MTA Direktörü Erol İmre'nin görevlerinden alınacağı öğrenildi.

Ayrıca bazı bakanlıkların müsteşarlarının da görevden alınacağı söyleniyor. Görevden alınacak müsteşarlar arasında, Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı İlhan Özdil, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşarı Yavuz Soysal bulunuyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarı Nuri Kılcı görevinden alınarak Spor Toto Genel Müdürlüğünde müşavirliğe atandı. Basketbol Federasyonu Başkanı Gencay Saylan'ın da görevinden istifa ettiği öğrenildi.

AA, TRT, MERKEZ BANKASI, ZİRAAT BANKASI

Hükümetin en çok önem verdiği yerler arasında ise AA, TRT, Merkez Bankası ve Ziraat Bankası yer alıyor. Ziraat Bankası Genel Müdürü Turgut Erdem kendi isteği ile görevinden ayrılırken, Merkez Bankası Genel Müdürü İsmail Hakkı Aydınoğlu'nun görevden alınması kararlaştırıldı. Aydınoğlu'nun kendisinin istifa etmesi isteniyor.

TRT'de ise Cengiz Taşer'in görevde bırakılarak, bazı genel müdür yardımcıları, başkan ve program müdürlerinin değiştirilmesi düşünülüyor. Değiştirilmesi düşünülenler arasında, TV Daire Başkanı Yılmaz Dağdeviren, Haber Ajansı Başkanı Teoman Karahun bulunuyor.

KÜLTÜR BAKANLIĞI

Kültür Bakanlığı Müsteşarı Şerafettin Turan'dan boşalan makama çeşitli isimler düşünülüyor. Kütüphaneler Müdürü Özer Soysal istifa etti. yerine Abdülkadir Saldır'ın getirileceği söyleniyor.

Devlet Konservatuarı Genel Müdürlüğüne ise Ercüment Berker'in getirileceği söylentiler arasında. Kültür Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Alev Damalı ise görevinden istifa ederek DPT'ye geçti.

BAŞBAKANLIKTA

Başbakanlık Müsteşarı Ahmet Durakoğlu yıllık izin alarak görevden ayrıldı. Durakoğlu'nun bu görevden çekilerek, Danıştay üyeliğine adaylığını koyacağı söyleniyor.

Başbakanlık Özel Kalem Müdürü Remzi Özen de görevini Demirel'in eski Özel Kalem Müdürü Kemal Güçyener'e devretti. Güçyener Ecevit hükümeti iktidara geldiğinde emekliliğini istemişti. Güçyener'in emeklilik istemini iptal ettirdiği öğrenildi. Başbakanlık Basın Danışmanı Turan Tükel de görevini Başbakanlık eski Basın Danışmanlarından Cavit Yamaç'a bıraktı.

Öte yandan Başbakanlık koruma polisleri arasında da değişiklik yapılacağı öğrenildi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında da Personel Dairesi Başkanı Özcan Anıl görevden alınarak yerine Perçin Toker getirildi. Müsteşar yardımcılarından Süha Somer görevine devam ederken Özel Kalem Müdürü Ömer Lütfü Özgen görevden alınarak yerine Tunç Koyuncu atandı.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürü İsmail Ertan'ın da görevden alınacağı söyleniyor.

DÖRT GÜNDE SEKİZ VALİ DEĞİŞTİ

Başbakan Süleyman Demirel başkanlığında dört gün önce kurulan Adalet Partisi azınlık hükümeti bu süre içinde 8 vali değiştirdi.

İçişleri Bakanlığı merkez teşkilatında da bazı değişiklikler yapan İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil, ilk olarak, müsteşarlığa vekaleten bakan Hakkari Valisi Altay Utsan'ın vekalet onayını kaldırdı ve yerine Ankara Valisi Durmuş Yalçın'ı atadı. Yine merkezde Teftiş Kurulu Başkanı Tahsin Soylu da görevinden alınarak bu göreve müsteşar yardımcısı Erdoğan Şahinoğlu atandı. Şahinoğlu ikinci MC döneminde Gaziantep Vali Vekiliydi.

İçişleri Bakanlığı Özlük İşleri Genel Müdürlüğüne de Aylan Demircan'ın yerine Bakanlık müşaviri Yüksel Çavuşoğlu getirildi. Çavuşoğlu, İrfan Özaydınlı zamanında Özlük İşleri Genel Müdür Başyardımcısıydı.

İçişleri Bakanlığındaki bütün atamalar güven oylamasına kadar vekaleten yapılıyor.

Hükümet güvenoyu aldıktan sonra bu kişilerin bu görevlere asaleten atanmaları bekleniyor

DEGIŞTİRİLEN VALİLER

AP hükümetinin dört günde değiştirdiği 8 vali şunlar: Adana Valiliğine Metin Dirimtekin, Erzurum Valiliğine merkez valilerinden Cahit Başar atandı. Başar, Malatya olayları sırasında Malatya Valisiydi. Rize Valiliğine İmar İskan Bakanlığı müşaviri Kurtuluş Şişmantürk, Sakarya Valiliğide eski Erzurum Valisi Sadri Turan atandı. Kayseri Valiliğine 14 Ekim seçimlerinde AP Çanakkale senatör adaylarından Merkez Valisi Babür Ünsal getirildi. Trabzon Valiliğine eski Çanakkale Valisi Ali Rıza Yaradanakul, Bitlis Valiliğine AP Gençlik Kolları eski başkanlarından Çay Kaymakamı Erdinç Büyükalın atandılar. Ankara Valisi Tekin Alp merkez valiliğine alınırken yerine eski emniyet genel müdürlerinden Merkez Valisi Vecdi Görül getirildi.

ORHAN BİLGİN'İN SÖZLERİ

Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarlığına getirilen Orhan Bilgin, görevden alınan halefi Nuri Kılcı'nın Şube Müdürü yapılmasına karşı çıkarak, "Devletin müsteşarlığını yapmış bir kişinin Şube Müdürü olması hoş bir olay değildir. Devletin sürekliliği için bürokratların onurunu düşünmek zorundayız" dedi.

Orhan Bilgin'in devreye girmesinden sonra Eski Müsteşar Nuri Kılcı 1. dereceden Bakanlık Müşavirliğine atandı.

ÜSTÜNDAĞ'IN AÇIKLAMASI

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ yaptığı açıklamada, Demirel hükümetinin bazı bakanlarının yasaları hiçe sayarak keyfi bir yöntemle kamu görevlilerini görevlerinden aldığını belirterek, "Keyfi yöntemlerle görevlerinden alınan devlet memurlarının Danıştaya başvurmaları hem hakları hem de görevleridir" dedi.

Yasa ve yönetmeliklere aykırı olarak en küçük bir soruşturma ve inceleme yapılmadan devletin üst düzeydeki sorumlularının görevlerinden alındığına işaret eden CHP Genel Sekreteri şöyle dedi:

"Kapılar kırılarak içeriye girilmekte, bazı militanlarca devlet kurumlarında terör yaratılmaya çalışılmaktadır. Bakanlıkların, kuruluş ve görevleri yasalar çiğnenerek müsteşarlar bir kenara itilip, müsteşarların görev verecekleri bazı müsteşar yardımcıları ile devletin işleri yürütülmektedir. Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü dün 500'e yakın militan tarafından saatlerce işgal altında tutulmuştur. Son günlerde okullara yapılan saldırılar artmıştır. Kendi görüşlerini paylaşmayanlar okullara alınmamaya başlanmıştır."

Türkiye'nin demokratik bir hukuk devleti olduğunu da belirten Üstündağ, yasa dışı tasarrufların durdurulmasını isteyerek, "Hükümetler değişince memurların keyfi olarak değiştirilmesi diye bir kural yoktur" dedi.

Üstündağ, yasa dışı uygulamalara karşı CHP'nin görevini eksiksiz yapacağını da sözlerine ekledi.

TELEVİZYON

17.00 HABERLER

17.05 FLİPPER

Dizi filmin "Küçük Fil" adlı serüveninin ikinci bölümü yayınlanacak.

17.30 ÇOCUK VE ÇAĞI

Çocukların çağımız teknolojisine ayak uydurabileceğini gösteren bir belgesel yayınlanacak.

18.00 KÜÇÜK EV

Dizi filmin "Beraber Olunca" adlı bölümü yayınlanacak.

18.45 UNUTULMAYANLAR

Şecaattin Tanyerli'nin yaşam öyküsü anlatılacak.

19.10 KAPTAN ONEDİN

Dizinin dördüncü bölümünde, James'in depo arama girişimleri, Webster'in lüks hayat yaşama istemi ve Fogarty ile Elizabeth'in evlenme konusundaki planları, birbirine bağlı bir şekilde anlatılıyor.

19.55 TAŞ DEVRİ (Çizgi film)

20.20 ENERJİ

Programda çeşitli yönleriyle petrol konusu ele alınıyor.

20.30 HABERLER

21.15 BEŞ DAKİKA

21.20 İBİŞİN RÜYASI

Yönetmenliğini Sırrı Gültekin'in yaptığı ve başrollerini Münir Özkul, Diler Saraç, Özdemir Han, Erden Güvenç, Yavuz Birsen, Handan Adalı, Nevzat Açıkgöz, Güner Özkul, Mete Sezer'in paylaştıkları tiyatro oyunu yayınlanacak.

22.00 BİZİM LOKAL

23.00 SANFRANSİSKO SOKAKLARI

23.45 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
09.02 Çocuk Saati
10.01 Arkası Yarın
10.21 Oyun Havaları
10.30 Hafta Sonu
13.15 Hafif Müzik
15.45 Silahlı Kuvvetler Saati
16.05 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
16.20 Halk Müziği Sanatçılarımız
16.40 Tangolar
17.02 Dilek Kutusu
17.50 Hafif Müzik
20.15 Çocuklarımız ve Biz
20.35 Fasıl
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türk Hafif Müziği
21.17 Şarkılar
21.30 Dinleyici İstekleri
22.02 Hafif Müzik
22.30 Beraber ve Solo Şarkılar
23.10 Cumartesiden Pazara
01.00 Program ve Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Türküler Geçidi
09.20 Gönül Telimizi Titretenler
09.40 Atatürk Yolunda
09.55 Nurten İnnap'tan Türküler
10.10 Türk Hafif Müziği
10.30 E. Küçükyalçın-P. Boran'dan Şarkılar
11.00 Türkiye Tarihi
11.25 Türküler
11.45 Küçük Konser
12.15 Açıklamalı Klasik Türk Müziği Korosu
12.45 Bilge Şan'dan Türküler
13.30 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
14.00 Türk Dil Kurumu Öykü Ödülleri
14.20 S. Mutlu Akbulut
15.20 M. Birtan-İ. Çayırlı'dan Şarkılar
15.50 Türküler Geçidi
16.20 Arkası Yarın
16.40 Hafif Müzik
17.00 Saz Musikimiz-Şarkılar
17.30 Yurttan Sesler
18.00 Beş Çizgiden
18.45 Türküler
19.30 Hafif Müzik
19.45 Beraber Şarkılar
20.15 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
20.30 Haftanın Ülkesi
21.00 Müzik Söyleşileri
21.30 Erkekler Faslı
22.00 Beraber ve Solo Türküler
22.30 Hafif Müzik
23.00 Caz Sevenler İçin
23.35 Saz Eserleri ve Saz Soloları
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Merhaba
10.00 Müzik Stüdyosu
11.00 Öğleye Doğru
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Müzik Köşesi
13.45 Müzik Bahçesinden
14.30 Klasik Türk Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Anıların Müziği
17.06 Çağdaş Türk Sanat Müziği
18.00 Gençler İçin
19.00 Plak Dolabından
20.00 Dünden Bugünden
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Cumartesi Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

Yuannidis...

(Baştarafı 1. sayfada)

ğinin 19 Mayıs Anlaşması olduğunu kaydeden Yuannidis, Türk tarafının ciddi sorumluluklardan kaçmak için çeşitli yollara başvurduğunu söyledi. Yuannidis, toplumlararası görüşmelerin yeniden başlaması için Türk tarafının ön şartlar öne sürdüğünü, ancak bunların kabul edilmesi halinde federasyonu öngören ve toplumlararası görüşmelerinin başlaması için temel alınan Makarios-Denktaş anlaşmasının geçersiz olacağını söyledi. Türk tarafının görüşmelerden kaçmak için yeni sözcükler türettiğini, ya da bu kelimelere yeni anlamlar verdiğini savunan Yuannidis, Kıbrıs sorununa adil, yaşanılır ve barışçı bir çözüm bulunması için dünya kamuoyundan pratik önlemler almasını istedi.

Kıbrıs Rum Temsilciler Meclisi Başkanı Alekos Mihailidis ve Rum görüşmecisi Yuannidis önceki gün Ortak Pazar üyelerinin BM temsilcileriyle görüştüler.

Görüşmede, Bolksuzlar İrtibat Komitesi'nin BM Genel Kuruluna sunduğu karar tasarısı ile Kıbrıs için özel bir komite kurulması konuları görüşüldü.

Öte yandan Elekos Mihailidis, Yuannidis ve danışmanı bayan Suvyoti dün de Kurt Waldheim'le görüştüler.

BM'DE KIBRIS

Öte yandan Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda önceki gün başlayan Kıbrıs sorunu üzerine görüşmelerde Kıbrıs Rum yönetimi Dışişleri Bakanı Nikos Rolandis bir konuşma yaptı ve Türkiye'ye yaptırımlar uygulanması gerektiğini söyledi.

Rolandis şöyle dedi: "Kıbrıs hükümeti Türkiye'ye yaptırımlar uygulanmasını istemekte haklıdır. Çünkü Türkiye BM yasasının kendisine verdiği hiç bir sorumluluğu yerine getirmemiş, hatta bunların ayaklar altında çiğnemiştir. Bu örgüt tek bir üyesinin asi ve küçültücü davranışlarına maruz kaldığı zaman bu ülkeye yaptırım uygulanmazsa, ne zaman uygulanır?"

Rolandis, ayrıca Kıbrıs sorununa bulunacak bir çözüm için BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın çalışmalarına kurulacak özel bir Kıbrıs Komisyonunun yardımcı olmasını da önerdi.

Rolandis, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmeler başladığı takdirde bunların başarıya ya da başarısızlığa uğramasının Türkiye ve Kıbrıs Türk kesimi liderlerinin mantıkları ve davranışlarına bağlı olacağını sözlerine ekledi.

Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı, Kıbrıs konusunda uluslararası bir konferansın da toplanmasını önerdiği konuşmasında 19 Mayıs Denktaş-Kipriyanu Anlaşması çerçevesinde görüşmelere hazır olduğunu da söyledi.

Yazı İşleri

(Baştarafı 1. sayfada)

rası Durum" konusu görüşülecek.

Dünyanın çeşitli yerlerinden 150 delegenin katıldığı Konferansta, Demokratik Kamboçya hükümeti Sosyal İşler Başkanı İeng Thirit Portekiz hükümeti eski Çalışma Bakanı Senatör Joao Gomes ve bazı ünlü profesörler birer konuşma yapacaklar.

İsveçli yazar Jan Myrdal'ın Kamboçya'da geçen ay çektiği film de davetlilere gösterilecek.

TEK memurları önceki gün yemekten zehirlendi

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye Elektrik Kurumu çalışanları önceki gün yedikleri etli bezelye yemeğinden zehirlendi.

TEK çalışanları bu tür zehirlenmelerin sık sık görüldüğünü belirterek, daha önce de bayat tavuk yedikleri için zehirlendiklerini söylediler. Yemeklerin sağlık koşullarına uygun hale getirilmesini isteyen çalışanlar, daha önce de 1 gün "yemek yememe" direnişi yapmışlardı.

DUYURU:

11 Kasımda yapılacağı ilan edilen İstanbul DLB Kongresi 25 Kasım Pazar günü saat 15.00' de aynı yerde yapılacaktır. Duyurulur.

İstanbul DLB

Özgürlük tartışması

(Baştarafı 1. sayfada)

daki mücadele boş bir şey değildir. Bu tartışma yüzyılımıza damgasını vuran bir anlayış çatışmasıdır. Tartışmanın bir kesimi ve en uç kesimi Hitler ve Mussolinilerdir. Dünyada hakimiyet peşinde koşan her güç kendisine zorbalığı rehber edinmiştir. Böylesine kuvvetler için demokrasi den daha büyük tehlike yoktur. En kuvvetli en saldırgan olanı ise en zorbasıdır. İkinci Dünya Savaşı sonrası dünya halklarına kan kusturan Amerikan emperyalizmi, hem kendi ülkesinde hem dünyada demokratik özgürlükleri bir sıkıntı olarak görmüş ve Mc Carthylerle dünyaya nam salmıştır.

Günümüzde ise özgürlüklerin en çok tepelendiği ülke olarak Sovyetler Birliği'ni görüyoruz. Toplama kampları, akıl hastaneleri, işkenceler artık tüm dünya tarafından bilinmektedir. Aynı Sovyetler Birliği yalnız kendi ülkesinde değil, başka ülkelerde de özgürlüklerden hoşlanmıyor. Hegemonyası altındaki ülkelerde muhaliflere bunca baskı da bu nedenle reva görülüyor. Çekoslovakya'da olanları hepimiz yaşayarak görüyoruz. Artık Hitler ve Mc Carthylerin yerini Brejnevler almaktadır. Bu gelişmeler tesadüfi değildir. Kim daha saldırgan duruma gelirse özgürlük düşmanlığı silahı da onun eline geçmektedir.

Bütün bunları özgürlük düşmanlığının nerelerden kaynaklandığını göstermek için belirttik. Türkiye'deki uygulama da dünyadakilerden farklı değildir. Ülkemizde özgürlük düşmanlarının başında Türkeşler ve 12 Mart faşistleri vardır. Alman Nazilerinden beri Türkiye'de emperyalistlerin en işbirlikçi kanadı saldırganlıkta başı çekiyor. Şimdi de Moskova yanlısı sahte sol en azgın saldırgan güç olarak ortaya çıkmaktadır. Sahte solun hakim olduğu alanlarda özgürlüğün zerresi yoktur. Okulda kimseye söz hakkı vermezler, kendileri gibi düşünmeyenin ölümüne kadar varan saldırılara girişirler. MHP'lilerin de aynı tutum içinde olmaları bir tesadüf değildir.

Nazlı Ilıcak, anarşinin suçunu özgürlüklere yüklüyor. DGM olsa, insanlar gösteri yapamasa, şimdi çıkabilen kitaplar da toplatılsa, anarşi olmayacak mıdır? Tam tersine anarşi zorbalıktan güç almaktadır. Anarşiyi çıkaran kuvvetler halk üzerinde diktatörlük kurarak işlerini yürütmeye çalışıyorlar. Türkiye'de demokrasi bu güçlerin üzerine kararlılıkla yürünürse gelişebilir. Yoksa zaten zorba kuvvetlerin baskısı altındaki halk, bir de devletin artan baskısına uğrarsa iyice kötü bir duruma düşer ve anarşi odaklarının daha fazla etkisi altında kalır.

Ecevit, anarşiyi özgürlükleri savunduğu için değil, özgürlük düşmanlarının üzerine yürüyemediği için önleyemedi. Ecevit, halka değil, anarşistlere şefkat ve iyiniyet gösterdiği için kargaşalığa engel olamadı. Ecevit en büyük anarşist olan Sovyetler Birliği'nin karşısına dikilemediği için başarısızlığa uğradı. Teşhisi doğru yapamadığı için, özgürlüklere yönelmeye kalkıştı, fakat geniş tepkilerden sonra böylesine girişimlerden vazgeçmek zorunda kaldı.

Ecevit'in önündeki sorun Demirel'in önünde de vardır. Eğer Demirel de anarşi odaklarının üzerine yürüyemezse o da başarısızlığa uğrayacaktır. CHP'nin zaafı sahte sola göz yummaktı, AP'nin önündeki tehlike ise MHP kenesidir. Demirel engel olarak halkın özgürlüklerini görürse, zorbaların desteğini kazanır ve gelişmenin önüne dikildiği için de yenilgiye uğrar.

Bir sorun daha var. Türkiye halkı özgürlükler noktasında çok mesafe kaydetti. Kazandığı mevzilerini koruyacak kadar tecrübeye sahiptir. Ayrıca Sovyetler gibi büyük bir tehlikenin yanında özgürlük düşmanlığı hüsranla sonuçlanmaya mahkumdur. İş zorbalığa kalırsa, kimse Brejnevleri geçemez.

"Etraf...

(Baştarafı 1. sayfada)

zorlukları göğüslemiştir" dedi.

Demirel hükümet programının hazır olduğunu belirterek, hükümetin Türkiye'nin önündeki meseleleri çözmek için canla başla çalışacağını ve çözeceğini söyledi.

Demirel, önceki gün İstanbul'da meydana gelen deniz kazası ile ilgili olarak da bu tür olaylardan ders almak gerektiğine işaret ederek, "Boğaz trafiği bizim ne zamandır uğraştığımız bir konu idi. Mutlaka yeniden düzenlenmelidir" dedi.

Demirel sıkıntıları bir bir çözeceklerini söylerken, bir gazetecinin 100 günlük programdan ne kastedildiğini sorması üzerine, bu programdan 100 günde bütün sorunları çözecekleri gibi anlam çıkarılamayacağını ifade etti. Demirel bu konuda şöyle konuştu:

"Batı ülkelerinde devletler 100 günlük programlar yaparlar. Bundan kasıt işleri programlamaktır. Bir program tekniğidir. Ayrıca kendi başarılarını ölçmek içindir. Millete meseleleri bildiğini göstermektir ve 100 günü boş geçirmemektir. Bir yöntem meselesidir"

Erçelik...

(Baştarafı 1. sayfada)

kunmamak kaydıyla.. Alınan tedbirler demokrasi anlayışımızla çeliştiği anda karşısında olmaktan kaçınmayacağız. TİSK'in öne sürdüğü önlemlere karşı da mücadele etmek görevimizdir."

Erçelik, yeni kurulan hükümetin programını açıklamasını beklediklerini, program açıklandıktan, icraata geçildikten sonra dikkatle izleyeceklerini ve hükümeti esas olarak söyledikleri bakarak değil, yaptıklarına bakarak değerlendireceklerini söyledi.

MADEN FEDERASYONU BAŞKANI KEMAL ÖZER:

"İşverenlerin bildirisinde bize ters düşen birçok yer var tabii. Birincisi sendikacılık konusunda, ikincisi toplusözleşmeler konusunda. Ancak normal karşılıyoruz. Özel sektördür. Elbette kendi çıkarlarını koruyacaklar. Bizim yanımızda yer alması beklenemez. Biz Türk-İş'in Başbakana önerdiği 14 maddeye sadığız. Onun dışındakileri tasvip etmiyoruz."

TEZ BÜRO-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI BATMAZ:

"Tasvip etmiyoruz elbette. Ancak bunu sadece Tez Büro-İş'in görüşü olarak değil, daha geniş bir toplantı ile duyuracağız. Biz bu konuda görüşlerimizi daha önce de açıklamıştık."

GENEL-İŞ SENDİKASI BAŞKAN VEKİLİ ANDAŞ:

"Bir işveren sendikasının başka türlü demeç vermesi beklenemez. Elbette kendi sınıfının çıkarları doğrultusunda işlemlerde bulunacaktır. Ancak işçi sınıfı işverenlerin bu isteklerinin gerçekleşmesine imkan vermez. Bunu engelleyebilecek güçtedir. İşverenlerin bu isteklerinin yasallaşması imkansızdır. Bu konuda üzerimize düşeni yapmaya kararlıyız."

Bu arada Türk-İş İcra Kurulunun önümüzdeki günlerde toplanarak TİSK'in demeci konusundaki görüşünü belirlemesi bekleniyor.

TEKSİF

Teksif Genel Başkanı Şevket Yılmaz da, TİSK'in isteklerini bir hayal olarak niteledikten sonra, bugün Türkiye'de kimsenin kazanılmış işçi haklarını geri almaya gücünün yetmeyeceğini söyledi.

Yılmaz şöyle dedi: "Grevleri yasaklayacaklarmış, asgari ücreti 3 yılda bir tespit edeceklermiş, Check-Off sistemini kaldıracaklarmış. Bunları yapmaya kalktıkları an, fabrikaları kafalarına geçiririz. Eğer, uçak biletlerini aldılarsa, Türkiye'den ayrılmak için hazırlıklarını yaptılarsa, kalkışsınlar böyle bir şeye."

DİSK'İN AÇIKLAMASI

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonunun son bildirisi için "Kanlı reçete" dedi.

DİSK'in 1930'ların Almanyasının özlemini çektiğini öne süren Baştürk, "İşverenler Konfederasyonu, burjuvazinin demokrasiden anladığı şeyin, kendi sınıf diktatörlükleri olduğunu, gizlemeden ortaya dökmüştür" dedi.

İşverenlerin geçen yıl gerçekleştirdikleri yüzde yüze yakın kârı yeterli bulmayarak, tahakkümü daha da artırmak için kanlı bir reçete sunmakta olduklarını savunan Baştürk, "DİSK aracılığıyla işçi sınıfı ve tüm halk yoksulluğa ve zulme boyun eğmeye çağrılmıştır" şeklinde konuştu.

Baştürk açıklamasını "Mücadelemiz keskinleşecektir" sözleri ile bitirdi.

İSTANBUL'DAN TEPKİLER

TGS yöneticilerinden Acar Şölen, işverenlerin isteklerine karşı sendikaların mücadele etmesi gerektiğini belirterek, "Bugün için önemli olan, mevcut yasaların tarafsızca uygulanması için çalışmaktır" dedi.

İstanbul DYF-İş Genel Sekreteri Cahit Ayrancıoğlu, işverenlerin yeni hükümeti kendilerine yakın buldukları için bu talepleri öne sürdüklerini belirtti.

İran...

(Baştarafı 1. sayfada)

Çeşitli arabuluculuk girişimlerinin başarısızlıkla sonuçlanmasından sonra, Homeyni, İran'ın daha yıpratıcı önlemler alacağını söyledi. Öte yandan Homeyni, Beni Sadr ve işgalci öğrencilerin arasındaki görüş ve tutum ayrılıklarına dikkat çekiyor.

Öte yandan Homeyni ve Carter'in dünkü açıklamaları iki ülke arasındaki gerginliği daha şiddetlendirdi.

ABD yönetiminin İran'a karşı aldığı önlemler Batı dünyasında ve petrol üreticisi Körfez ülkelerinde belirli bir soğuklukla karşılanırken, İran'da yeni hükümetin ilan edilmesi dünün en önemli gelişmesi oldu. Bu arada Kürt bölgesinde yer yer çatışmaların yeniden şiddetlendiği bildiriliyor.

Öte yandan Tahran'da ABD elçiliği işgalini sürdüren öğrencilerin temsilcisi, AFP Ajansı muhabiri Paul Vincent'ın sorularını şöyle cevapladı:

— Sizleri kim yönetiyor?

"— Biz kendi aramızda komite kurduk. Bağımsız bir örgütlenmeye sahibiz. Olayları izliyoruz. Sonra toplanıp ortak bir şekilde karar alıyor ve bunları uyguluyoruz. Hiç bir partiye bağlı değiliz."

"— İmam Homeyni'ye bağlı değil misiniz?"

"— Evet, İmam Homeyni'nin izinde gidiyoruz!"

İŞGALCİ ÖĞRENCİLER DIŞİŞLERİ BAKANINI TEKZİP ETTİ

İran'ın Dışişleri Bakanı, halen elçilikte bulunan rehinelerden "Siyah derili, kadın ve ABD vatandaşı olmayanların" serbest bırakılacağını açıklaması işgalci Müslüman öğrencileri son derece hiddetlendirdi.

İRAN DOLARI KABUL ETMEYECEK

Hafif bir rahatsızlık geçirdiği gerekçesiyle 5 Aralık tarihine kadar Kum kentinde istirahata çekilen Ayetullah Homeyni, son olarak Fransız Televizyonuna verdiği demeçte "ABD hırsızlar, soyguncular gibi paralarımıza el koydu" dedi.

Bu arada, İran Dışişleri Bakanı, bundan sonra petrol satışlarında dolarla ödeme kabul etmeyeceklerini açıkladı. İran Petrol Bakanlığı ise İran'ın bütün Amerikan petrol şirketlerine satmakta olduğu petrolü kestiğini bildirdi

Washington ile Tahran arasındaki söz düellosu şiddetlenirken, İran'ın ABD'deki dört konsolosluğunu kapattığını ilan etmesi güç gösterisine yeni bir boyut kattı.

TAHRAN'DAKİ GÖSTERİLER

Elçilik işgalini desteklediklerini bildiren bir grup esnaf dün Tahran'ın sokaklarında bir dayanışma gösterisi düzenledi. Yürüyüş boyunca, Tahran'daki Türkiye, Almanya ve Sovyetler Birliği elçiliklerine birer buket çiçek bırakan göstericiler, ABD aleyhtarı sloganlar bağırdılar ve Şah'ın iade edilmesi gerektiğini belirttiler.

Bir grup esnafın yanısıra, 80 bine yakın bir topluluk da işgal altındaki Büyükelçilik önünde gösteri yaptı. "NBC" Televizyonu, bu yürüyüşün şimdiye kadar düzenlenen Amerikan aleyhtarı en büyük gösteri olduğunu bildirdi. Göstericiler, Amerikan mallarının boykot edilmesini istediler.

SSCB İRAN'I DESTEKLİYOR

Öte yandan, SSCB'nin Tahran Büyükelçiliği bir bildiri yayınlayarak, Sovyetlerin İran'ın BM Güvenlik Konseyinin toplanması yolundaki başvurusunu desteklediğini açıkladı. İran Radyosundan yayınlanan bildiride, Güvenlik Konseyindeki SSCB temsilcilerinin İran'ın ABD konusundaki şikayetlerinin incelenmesini reddettikleri yolundaki haberler de yalanlanıyor. Bilindiği gibi İran, ABD'nin son tutumunun ele alınmasını görüşmek üzere BM Güvenlik Konseyini toplantıya çağırmış, fakat İran'ın bu isteği geri çevrilmişti.

ABD'NİN GİRİŞİMİ

ABD Başkanı Carter, AFL-CIO Sendikasının kongresinde yaptığı konuşmada, "İran hükümetinin tehdişçiliğini" kınadı ve "Elçilikte rehin tutulmakta olan insanların hayatından İran hükümetinin sorumlu olduğunu" söyledi. Carter ayrıca, rehinelerin başına birşey gelmesi halinde ABD'nin "Tahran yönetiminden hesap soracağını" da sözlerine ekledi.

Beyaz Saray Sözcüsü Judy Powell ise yaptığı açıklamada ABD'nin müttefiki olan birçok ülkenin İran'dan aldıkları petrolün miktarını ABD'nin çağrısı üzerine azaltmaya karar verdiklerini bildirdi, ancak bu ülkelerin isimlerini vermedi.

Washington'daki gözlemciler, sabık Şahın yakın bir zamanda ABD'den ayrılacağını tekrar larken, Rıza Pehlevi'nin New York'tan sonra Meksika'ya mı yoksa Mısır'a mı gideceği kesinlik kazanmadı.

PETROL ALICISI BATILILAR VE KÖRFEZ ÜLKELERİ

ABD Başkanı Carter'in İran malı petrol alımını durdurması ve İran'ın Amerikan bankalarındaki rezervini dondurması çeşitli tepkilere yol açtı. Batılı petrol alıcısı çevreler, B. Avrupanın böyle bir önlemi uygulamayı benimsemeyeceğini belirtiyorlar. Öte yandan petrol üreticisi Körfez ülkeleri, Carter'in rezervleri dondurma kararını kuşkuyla karşılıyor. Kuveyt Radyosu konu ile ilgili haberinde, bu tehditin Arap ülkelerinin petrolü, siyasi bir silah olarak kullanmasını güçleştirdiğini söyledi.

Suriye ve Libya Dışişleri Bakanları ise, Tunus'ta verdikleri demeçlerle ABD'nin İran'ın parasal mal varlığını dondurmasını kınadılar. Buna karşın, İranlı dini liderlerden Ayetullah Hüseyin Ali Muntazari, "Arapların, İran tarafından Amerikan emperyalizmine karşı başlatılan kampanyada pasif davranmalarından" yakındı ve Arapların yaptıkları çağrılara yanıt vermediklerini söyledi.

BATI GAZETELERİNDE

Fransız, İngiliz ve B. Alman gazeteleri, Amerika'da yükselen İran düşmanlığına belirli ölçülerde katılırken, Tahran'daki son olayların "Daha çok Kremlin'i güçlendirdiğini" belirtiyor. 16 Kasım tarihli Fransız "L'Aurore" gazetesi, "İran kanseri Batı Avrupa'ya bulaşmasın" şeklinde yorum yaparken, Kremlin'in İran'daki hükümet bunalımı ve Kürt sorunundan yararlanarak "Kendi hanesine bazı sayılar kaydetmekte olduğunu" belirtti.

"Le Figaro" gazetesi ise, "Fanatik anti-Komünist İran yönetiminin aslında bilmeden Moskova'ya hizmet ettiğini" yazdı.

Başbakanlık...

(Baştarafı 1. sayfada)

THA muhabirinin sorularını yanıtlayan Başbakanlık'ın yeni ayakkabı boyacısı Mustafa Usta, iktidarların çalışabilmesi için nöbet değişiminin doğal karşılanması gerektiğini söyleyerek, "Her iktidar kendi kadrosu ile çalışır" dedi.

Tütün ihraç politikasının değiştirilmesi isteniyor

İZMİR (ÖZEL)

Ecevit hükümetinin Tekel'in elinde bulunan aşırı tütün stoklarını eritmek amacıyla aldığı tedbirlere tepkiler sürerken, tütün ihracatçıları, ihracat politikasında değişiklik yapılması için girişimlerde bulunuyor.

Bu amaçla Türkiye Tütüncüler Federasyonu ve Tütün İhracatçıları Birliği Başkanı Esin Özgener ve Yönetim Kurullarından oluşan bir heyetin, Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak ile görüşmek ve Tütün Milli Komitesinin yeniden toplanmasını istemek üzere Ankara'ya gittiği bildiriliyor.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Görgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ	
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.)	250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.)	300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.)	100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.)	500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi)	10 TL

22340-589

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Vietnam işgali öncesi Kamboçya'yı gezen Amerikalı bir gazeteci anlatıyor

VİETNAMLILAR KAMBOÇYA'YI YAĞMALIYOR

İşgal öncesi

İşgal sonrası

● "Washington Post" muhabiri, Vietnam iddialarını uydurma olarak nitelendirdi

● Vietnamlılara göre, Kamboçya'da ne savaş, ne de düşmanlık var

Amer..ılı yazar, Vietnam işgali öncesi gördüklerini anlatıyor: "Mekong Nehri boyunca, nehre ağ atan ve bol miktarda balık tutan balıkçılar gördüm."

Bugün ise Kamboçya halkı açlık tehlikesiyle karşı karşıya. Vietnamlılar tarlaları ektirmiyor, her şeyi yağmalıyorlar.

Aşağıdaki yazı İngiltere'de yayınlanan "Guardian Weekly'in (Haftalık Guardian) 14 Ekim 1979 tarihli sayısında çıktı. Yazıyı Amerika'da yayınlanan "Washington Post" gazetesinin kadın muhabiri Elizabeth Becker yazmış. Yazar, Vietnam işgalinin hemen öncesi St. Lois Dispatch gazetesi yazarı ile birlikte Demokratik Kamboçya'yı ziyaret etmiş ve gördükleriyle ilgili yazılar yazmıştı. Yazar, Pol Pot yönetimine karşı olduğunu belirtmesine karşın, Vietnam işgalcilerinin yaptıklarını mahkum ediyor. Bugünlerde Kamboçya meselesinin Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda görüşülmesi ve ülkede büyüyen açlık tehlikesi konuya güncellik kazandırdı. Aşağıda sözkonusu yazıdan önemli bölümler bulacaksınız.

●Kamboçya'nın tarihi zenginlikleri Vietnam'a götürülüyor

Kamboçya'nın başkenti Pnom Pen'i ziyaret eden yabancılara gösterilen, Pol Pot döneminden kalma bir şehit türbesi var. Eski "Royale Oteli"nin 5 numaralı odasında 3 yatak kurulmuş ve çeşitli ziyaretçilerin söylediklerine göre yerde büyük bir kan gölü ve saç kırıntıları var.

Ziyaretçilere şöyle deniyor: "İngiliz Profesör Malcolm Caldwell, Pol Pot'un cinayet şebekesi tarafından burada öldürüldü." Bunu kanıtlamak için de belgeler "bulunuyor."

Bu iddia tamamen bir uydurmadır. Bunu iyi biliyorum, çünkü Caldwell geçtiğimiz aralık ayında otelden yaklaşık iki kilometre uzakta. Kamboçya başkentinin daha az korunan bir bölgesindeki konuk evinde kimliği belirlenemeyen teröristler tarafından vurulduğunda ben de oradaydım. Bu gezi boyunca Caldwell bir kez bile "Royale Oteli"ne adımını bile atmadı.

Ne var ki, önemli bir haftalık Amerikan dergisi de dahil, dünyanın her yerinde gazeteler ve birçok komünist hükümet Vietnam'ın iddiasını gerçek gibi kabul etti ve yineledi. Vietnamlılar, Kamboçya'yı ocak ayında işgal etmelerinin haklılığını dünyaya inandırmak ihtiyacı içinde, kendilerini bir çıkar peşinde koşmayan kurtarıcılar olarak gösteriyorlar.

"Royale Oteli" tamamen Pol Pot kuvvetlerinin denetimi altındaydı. Böylece Caldwell, Pol Pot kuvvetleri tarafından öldürülmüş gibi gösteriliyor.

VİETNAM YAĞMASI

Vietnam'ın şu anda Kamboçya'yı yağmalaması, bu ülkedeki açlık ve son ölümlerin çoğu, yalnızca Pol Pot'a yüklenemez. Tayland'da kendileriyle görüşülen Kamboçyalı göçmenler, son zamanlarda Kamboçya'ya giden ziyaretçiler ve bizzat Vietnam'daki kanıtlar şunu gösteriyor ki, Vietnamlılar Kamboçya'da olup bitenin sorumluluğundan kendi paylarına düşeni kabul etmelidirler. Heng Samrin hükümeti ziyaret isteklerini geri çeviriyor.

En keskin eleştirileri göçmenler yapıyorlar. Kamboçya'nın doğu eyaleti Kompong Çam'dan gelen Han Tao şöyle diyor: "Vietnamlılar, pirinç, lastik tekerlek, fabrikalardan mikanalar, kumaş, mobilya, oto yedek parçaları ve değerli ne varsa alıp götürdüler." Han Tao, Vietnamlıların bu malları 7 numaralı karayolundan kamyonlarla Vietnam'a götürdüklerini gördüğünü söylüyor.

Han Tao konuşmasını şöyle sürdürüyor: "Kampong Çam kentinde dükkanlardan bize birşeyler aldırdılar ve filmimizi çektiler. Daha sonra film makinalarını bir yana koyup değerli olan her şeyi kendileri aldılar. Tekneler, otomobiller, hepsi Vietnam'a götürüldü."

Diğer göçmenler de Han Tao'nun sözlerini doğruluyorlar. Mekong Nehrinin doğu yakasından gelmiş olan Vu Şu Zwang "Vietnamlıların yatakları, lastikleri, her şeyi götürdüklerini kendi gözlerimle gördüm" diyor. "Pirinc alıp, buğday veriyorlar. Pazarda malları buğdayla alıyorlar."

"KAMBOÇYA'NIN TARİHİ ZENGİNLİKLERİ VİETNAM'A GÖTÜRÜLÜYOR

Ho Şiminh kenti ve Hanoi'deki antikacı dükkanlarında Vietnam yağmasını gösteren ikna edici kanıtlar bulunabilir. Vietnam dükkanlarındaki duruma bakılırsa, Kamboçya sanat hazinelerinin çalınmasının ve ihracının yaygın olduğu yargısına varılabilir.

Bu parçaların nereden geldiği konusunda satıcılara sorulan sorular polisin tepkisini çekiyor. Ben ısrar edince rehberim günlük alışveriş gezisini anidan iptal etti.

Hanoi'de oturan bir yabancı şöyle diyor: "Kamboçya sanat eserleri Ho Şiminh kentinde şubat ve mart aylarında görülmeye başlandı. Hanoi'ye yeni geldiler. Satın aldığım tahta Buda heykelinin üzerinde, hâlâ pislik var. Bunun, askeri bir kamyonun yağı olduğundan eminim."

VİETNAM İDDİALARI

Vietnam'ın gerçek Dışişleri Bakanı Nguyen Cothaç, bürosunda şöyle dedi: "Kamboçya meselesini öne sürenler, öteden beri Vietnam'ın bağımsızlığına karşı olan kimselerdir. Eğer Kamboçya'da bir çatışma görürseniz, İtalya'da da çatışma olduğunu söylemeniz gerekir. Kamboçya'da ne savaş ne de düşmanlık var. Tek sorun yiyecek sorunudur."

Thaç, akıcı bir İngilizce ile konuşmasını sürdürüyor: "Kamboçya'da istikrarlı bir durum var... Pol Pot mu? O bir gangsterdir. Sizin Şikago'da da çok gangster var."

Vietnam'ın Kamboçya ile ilgili anlattıklarının çoğu, dünyanın geri kalan bölümünün düşündüklerinden farklı. Pol Pot, askeri bakımdan Vietnamlıların umduğundan daha dişli çıktı. Kızıl Khmer direnişi, tahminen 20 bin kişilik birlikleriyle Vietnam'ın köylük bölgelerini denetim altına almasını engelledi. Köylüler tarlaları ekmek için geri dönemiyorlar ve açlık tehlikesi büyüyor.

Heng Samrin hükümeti, Pol Pot'un gıyabında düzenlediği yargılamada, devrik Kamboçya liderini, ülke ekonomisini harap etmek ve mevcut açlık durumuna yol açmakla suçladı. İddia edildiğine göre, Pol Pot zamanında, fabrikalar çalıştırılmadı, Kamboçya göllerinde balık ağları görülmez oldu.

Ayrıca Pnom Pen sokakları akrep ve fareleri besleyecek kadar çöple doluydu.

Pol Pot yönetimi sırasında Kamboçya'yı gezme izni verilen ender Batılı gazetecilerden biri olarak, Vietnam'daki gezim sırasında Pol Pot hakkındaki bu masalların ardı ardına yinelenmesi beni şaşırttı. Geçen yıl, Vietnam istilasından yalnızca birkaç hafta önceki Kamboçya gezim sırasında aralarında ilaç, tekstil ve lastik fabrikaları da bulunan 10'dan fazla fabrika gezdim. Mekong Nehri boyunca yaptığım uzun bir vapur gezisinde nehre ağ atan ve bol miktarda balık tutan balıkçılar gördüm. Sabahın erken saatlerinde bir dizi temiz başkent sokağında yürüdüm. Pol Pot zamanında, Kamboçyalılar geçmişlerine adeta tapıyorlardı. Bizi, hâlâ sanat hazineleriyle dolu olan milli müzeyi, krallık sarayını ve Angkor Wat tapınaklarını gezdirdiler.

Demokratik Kamboçya Başbakanı Pol Pot bir gerilla birliğinin önünde ilerliyor

Tayland'daki kamplara yerleştirilen Kamboçya göçmenleri Vietnamlıların yaptıklarını anlatıyorlar.

Romen tankerindeki yangının 1 ay kadar süreceği belirtiliyor, gemiden yükselen kalın duman sütunu şehrin [illegible] :(Fotoğraflar: Aydınlık)

ROMEN GEMİSİNDEKİ YANGIN KONTROL ALTINA ALINDI

Gemiden yayılan duman şehrin üstüne çöktü

İSTANBUL (ÖZEL)

Kadıköy önlerinde meydana gelen çarpışma sonucu Romen bandıralı İndependante gemisinde başlayan ve İstanbul halkına korkulu anlar yaşatan yangın azalmadan devam ediyor.

Deniz Kurtarma Grubu, Deniz Kuvvetleri ve İpraş' ait yangın söndürme römorklarının aralıksız sürdürdüğü çalışmalar sonucunda yangın kontrol altına alındı. Römorklar gemi çevresine kimyevi madde sıkarak yangının yayılmasını önlemeye çalışıyorlar. Yetkililer gemide bulunan 90 bin ton ham petrolün tamamının yanmasının uzun bir süre alacağını, muhtemelen bir ay sürebileceğini söylediler.

DUMAN HAVAYI KİRLETİYOR

Yanan gemiden yükselen duman bulutu artan rüzgarın da etkisiyle bütün İstanbul'un üzerine yayıldı. Rüzgarın yön değiştirmesi yüzünden Taksim üzerinde gri renkte bir hava tabakası olustu. Öte yandan gemideki sızıntıların ve artıkların balıklar üzerinde zararlı etkiler yapacağı belirtilerek Boğazda tutulan balıkların bir süre yenmemesi istendi.

KADIKÖY-KARAKÖY SEFERLERİ BAŞLADI

Bu arada dün akşam saatlerine kadar Karaköy-Kadıköy vapur seferlerinin yapılamaması ve Anadolu hattındaki banlıyö trenlerinin yolcularını Bostancı istasyonunda bırakmaları nedeniyle yurttaşlar işlerine gitmekte güçlük çektiler. İki kıyı arasında ulaşımın yapılabildiği Boğaz Köprüsü ve Üsküdar iskelesinde yığılmalar meydana geldi.

Saat 16.00'dan sonra İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının, Karaköy-Kadıköy vapur seferlerinin başlayabileceğini açıklaması üzerine iki iskele arasında yolcu taşınmasına başlandı. Kadıköy'e giden vapurlar Haydarpaşa mendireği içinden geçiyorlar.

CESETLER ÇIKARTILIYOR

Yanmakta olan gemi nin kurtarılamayan 43 mürettebatından ümit kesildi. Bu arada denizden cesetlerin çıkarılmasına devam ediliyor. Dün de Zeytinburnu kıyılarında gemi mürettebatına ait olduğu belirlenen 4 ceset bulundu. Böylece bulunan cesetlerin sayısı 11'e ulaştı.

SORUŞTURMA SÜRÜYOR

Olayla ilgili soruşturma Kadıköy ve Istanbul Cumhuriyet Savcılıklarınca sürdürülüyor. Önceki gün Yunan gemisinin kaptanı ve 7 mürettebatının gözaltına alınmasından sonra dün de üç kişilik bir bilirkişi heyeti araştırmalara başladı.

Öte yandan Kadıköy Savcı Yardımcısı Tarık Göksu, kurtarılan 3 Romen gemicinin gemide 44 ya da 46 kişinin bulunduğunu söylediklerini, teknik raporlarında hazrlanmakta olduğunu açıkladı.

HEYETLER

Bu arada Romen gemisinin sigortalı olduğu İngiliz Sigorta Şirketinden bir heyet İstanbul'a gelerek Savcılıkla ilişki kurdu.

Romanya Hükümeti, İndependenta tankerinin yanması olayını soruşturmak üzere bir heyeti İstanbul'a göndermeyi kararlaştırdı.

Perşembe günü büyük bir infilakla yanmaya başlayan ve kullanılamaz hale gelen Romen tankeri İndependenta, 1977 yılında Romanya'nın bağımsızlığını kazanışının 100. yılında denize indirilmişti. Romen gazeteleri 150 bin tonluk dev tankerin Romen ticaret filosunun gözbebeği olduğunu yazıyorlar. İndependenta'nın bir eşi olan "Unirea" adlı tankerin ise hanen deneme seferinde olduğu belirtiliyor.

TİKP'NİN AÇIKLAMASI

Türkiye İşçi Köylü Partisi İstanbul İl Başkanı Halim Spatar, gemi yangınıyla ilgili bir açıklama yaptı. Açıklamasında "tüm İstanbullulara ve ulusumuza geçmiş olsun" diyen Spatar şunları belirtti:

"Bir musibet bin nasihatten iyidir. Fazla can kaybı olmadan ucuz atlatılan kazanın bütün ilgililer için uyarıcı olmasını dileriz. Artık vakit geçirilmeksizin Boğazlardan geçiş düzenlenmeli ve denetlenmelidir. Bir tedbir olarak Boğazlardan geçişte kılavuz alma zorunluluğu acilen konmalıdır. Bütün dünyada, boğaz ve kanallardan geçişte bu zorunluluk vardır.

DİĞER TEPKİLER

Öte yandan yazılı bir demeç veren MSP Genel Sekreteri Oğuzhan Asiltürk, kazaların boğazlardan geçişte gerekli önlemlerin alınmamasından ve bazı ülkelerin gemilerinin kılavuz kullanmak istememelerinden kaynaklandığını belirterek, "Boğazlar bizimdir. Geçişlerde kayıtsız şartsız kontrol yetkimiz vardır. Bu yetkilerin kesinlikle ve eksiksiz uygulanması şahsiyetli dış politikanın gereğidir." dedi.

İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil de, İstanbul'un emniyeti bakımından boğaz trafiği konusunda daha ciddi koruyucu önlemlerin alınması için Başbakanlık ve ilgili diğer Bakanlıklara başvurulduğunu açıkladı.

BALIKÇILAR:"İFLAS ETTİK"

Kadıköylü balıkçılar ise kazanın olduğu günden beri kimsenin zehirlidir diye balık satın almadığını belirterek "Bu gidişle iflas edeceğiz" dediler. Balıkçılar, tankerdeki sazıntılar nedeniyle 4 kilometrelik bir alanda balık tutmanın imkansız hale geldiğini söylediler.

Öte yandan yetkililer, Halde satılan balıkların kontrolden geçirildiği ve zehirli olmadığını, İstanbul'da satılan balığın yüzde 85'inin Karadeniz'den karşılandığını belirttiler.

*

Boğaz'da tutulan balıkların bir süre yenmemesi istendi

*

Prof.Dr.Siyami Ersek: "Kalp hastaları endişe duymasın"

İSTANBUL (ÖZEL)

Gemi yangını nedeniyle İstanbul üzerine çöke duman sağlığa zararlı mı?

Bu konuda görüşlerine başvurduğumuz uzmalar havanın bir ölçüde kirleneceğini ancak bunun sağlığa zararlı olmayacağını söylediler.

Haydarpaşa Göğüs Cerrahisi Merkezi Başkanı Prof. Dr. Siyami Ersek, "İstanbul'un coğrafi yapısı Ankara gibi olsaydı gemiden çıkan duman kalp hastaları için tehlikeli olabilirdi. Ancak İstanbul, çeşitli rüzgarlara açık ve tepeler üstüne kurulu bir şehir. Bu nedenle dumanbulutunun şehir üzerinde sürekli kalarak, havadaki kirliliği artırması mümkün değil. Kalp hastaları endişe etmesinler. Havanın sağlıklarını etkileyeceğini sanmıyorum. Ancak müzmin bronşiti olanlar biraz dikkat etsinler" dedi.

Vakıf Gureba Hastanesi Kalp Cerrahisi Bölümü Doktorlarından Edip Kürklü de, havanın kirlenmesi ile ilgili olarak şunları söyledi:

"Benzin artıklarının havayı kirletmesi bilinen bir şeydir. Gemiden yayılan dumanın, hava kirliliğinin yaratacağı normal sonuçlardan farklı bir sonuç yaratacağını sanmıyorum. Hele özellikle kısa dönemde büyük tahribatlar yaratacağı kanaatinde hiç değilim."

Yüzde yüz yerli motor gazetecilere tanıtıldı

"Altın Boğa" saatte 120km. yapıyor

AYTEN ERBAY

İlk defa yüzde yüz yerli malı olan motor basın yoluyla halka tanıtıldı. Motorun yapımının gerçekleştiren Altın Boğa firması sahibinden alınan bilgiye göre traktör ve dizele çevrilebilecek şekilde yapılan motor 2 silindirli olup 36 beygir gücünde. Saatte 120 km. yapıyor. Söz konusu motorun yerleştirildiği otomobil ise 100 km'de 4 litre benzin harcıyor. Piyasadakilerden yüzde 35 daha ucuza mal olan motorun satış fiyatı da ucuz olacak.

Seri imalatı için hükümetten izin istediklerini belirten Oktay Demirağ bunun için 20-30 milyon liranın yeterli olacağını söyledi ve "Hükümet başvurularımıza rağmen ilgilenmedi. İzin verse de vermese de biz Anayasal haklarımızı kullanarak motoru imal edeceğiz. 1960 yılından beri bu işle uğraşıyorum. 1977 yılında atölyemi yakmaya kalkmalarına rağmen yılmadım ve yılmayacağım." dedi.